JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2011 Bc. Anna Hůlková

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Příhraniční spolupráce v rámci destinačního managementu regionů v Jihočeském kraji

Vedoucí diplomové práce

Ing. Eva Jaderná, Ph.D.

Autor

Bc. Anna Hůlková

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Akademický rok: **2008/2009**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Bc. Anna HŮLKOVÁ**
Studijní program:	**N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Obchodní podnikání**
Název tématu:	**Příhraniční spolupráce v rámci destinačního managementu regionů v Jihočeském kraji**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:
Analyzovat stávající projekty příhraniční spolupráce v rámci destinačního managementu na území Jihočeského kraje. Navrhnout další možný projekt spolupráce.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury
2. Sběr a analýza primárních a sekundárních dat
3. Závěr a návrh opatření

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární přehled. 3. Cíle a metodika. 4. Analýza příhraniční spolupráce v Jihočeském kraji. 5. Vyhodnocení zjištěných informací. 6. Návrh dalšího možného projektu spolupráce. 7. Závěr. 8. Použitá literatura a zdroje. 9. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**

Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

DOČKAL, V. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích ČR.* **Mezinárodní politologický ústav MÚ Brno: Brno, 2005.**

JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ M. *Marketing měst a obcí.* **Praha: Grada Publishing, 1999.**

KIRAĽOVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu.* **1. vyd. Praha: Ekopress, 2003.**

PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu: jak získat více příjmů z cestovního ruchu. 1. vyd.* **Praha: Grada Publishing, 2006.**

PAULIČKOVÁ, R. *Teoretické otázky regionálneho a mestského marketingu. 1. vyd.* **Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2005.**

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eva Fellegiová**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: **15. února 2009**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2010**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
L.S.
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 25. dubna 2011

.....

Anna Hůlková

Poděkování

Mé poděkování patří Ing. Evě Jaderné, Ph.D. za vedení a odborné rady při zpracování této diplomové práce. Chtěla bych poděkovat i všem ostatním, jež mi poskytli důležité informace, které byly nezbytné pro zpracování tohoto tématu, zejména pak Ing. Vladimíře Pavlové a Ing. Petru Štumpfovi. Závěrečný dík patří mým blízkým za jejich podporu během celého studia.

Anotace

Diplomová práce pojednává o příhraniční spolupráci, jako významném faktoru regionálního rozvoje. Tato spolupráce je zaměřena na oblast cestovního ruchu, respektive destinačního managementu. Práce analyzuje příhraniční spolupráci na několika úrovních. Součástí je i návrh projektu další spolupráce.

Klíčová slova

cestovní ruch, destinace, destinační management, příhraniční spolupráce, regionální rozvoj, partnerství

Annotation

Thesis deals about cross-border cooperation, such a significant factor of regional development. This cooperation is oriented on the sphere of tourism, or rather destination management. This work analyses cross-border cooperation on the several levels. There is some new suggested project of cooperation as well.

Key words

tourism, destination, destination management, cross-border cooperation, regional development, partnership

OBSAH

1 ÚVOD 10
2 LITERÁRNÍ REŠERŠE 11
2.1 Cestovní ruch 11
2.1.1 Vymezení cestovního ruchu 11
2.1.2 Význam cestovního ruchu 12
2.1.3 Negativní dopady cestovního ruchu 14
2.1.4 Udržitelný rozvoj a cestovní ruch 15
2.1.5 Význam partnerství v cestovním ruchu 17
2.2 Management a marketing cestovního ruchu 18
2.2.1 Management cestovního ruchu 18
2.2.2 Marketing cestovního ruchu 19
2.2.3 Marketingový mix cestovního ruchu 20
2.3 Destinační management a marketing 24
2.3.1 Vymezení základních pojmů 24
2.3.2 Destinační management 25
2.3.3 Přínosy destinačního managementu 28
2.3.4 Řízení destinace podle cílů 29
2.3.5 Organizace destinačního managementu 30
2.3.6 Marketing destinace 33
2.4 Projektové řízení 34
2.5 Financování cestovního ruchu z fondů EU 36
3 CÍLE A METODIKA 39
3.1 Objekt zkoumání, cíle práce 39
3.2 Metodický postup 39
3.3 Použité zdroje a metody 40
4 ANALÝZA PŘÍHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE 41
4.1 Administrativní úroveň 41
4.1.1 Jihočeský kraj a vnější vztahy 41
4.1.2 Aktivity Krajského úřadu Jihočeského kraje 42
4.1.3 Významné dokumenty zaštiťující příhraniční spolupráci 45
4.1.4 Konference regionů 47

4.2 Jihočeská centrála cestovního ruchu (JCCR) 49
4.2.1 Vznik a vývoj JCCR *49*
4.2.2 Zahraniční partneři JCCR *50*
4.2.3 Aktivity JCCR *51*
4.2.4 Projekty příhraniční spolupráce *51*
4.3 Euroregiony 54
4.3.1 Euroregion Šumava *55*
4.3.2 Euroregion Silva Nortica *56*
4.3.3 Evropský region Dunaj – Vltava *59*
4.4 Mikroregiony 61
4.4.1 Mikroregion Sdružení Růže *62*
4.4.2 Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže *63*
4.4.3 Konkrétní aktivity centra *64*
4.5 Další organizace pro příhraniční spolupráci 66
4.5.1 Společnost tří zemí *66*
4.5.2 SMOJK *67*
4.5.3 RERA *68*
5 VYHODNOCENÍ ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ 70
6 NÁVRH PROJEKTU „CYKLOMAPA TŘÍ ZEMÍ“ 73
7 ZÁVĚR 88
8 SUMMARY 90
9 SEZNAM LITERATURY 91

1 ÚVOD

Cestovní ruch představuje u nás i ve světě dynamicky se rozvíjející segment ekonomiky. Jeho ekonomické přínosy jsou neoddiskutovatelné. Velký význam cestovního ruchu je spatřován především v oblasti zaměstnanosti, ale stejně důležitý je jeho vliv i v dalších sférách lidské společnosti. Vzájemným poznáváním kultur obohacuje společnost jako celek a zároveň podporuje rozvoj osobnosti jednotlivce.

Průmysl cestovního ruchu nepřináší však jen samá pozitiva, významně ovlivňuje zejména životní prostředí. Problematika negativních dopadů cestovního ruchu tudíž nutně vyvolává otázku udržitelného rozvoje. Harmonický udržitelný rozvoj cestovního ruchu by měl být hlavním úkolem a cílem organizací destinačního managementu a měl by vycházet ze vzájemné spolupráce a koordinace všech zainteresovaných subjektů. Nezastupitelnou úlohu zde hraje především lidský faktor, který je pro jakékoliv partnerství klíčový. Společným cílem je pak vytváření synergických efektů, plynoucí z kooperace.

Zvláště v příhraničních oblastech, kde cestovní ruch představuje mnohdy jeden z nejvýznamnějších faktorů regionálního rozvoje, hraje spolupráce mezi sousedními regiony velmi důležitou roli. Jihočeský kraj s příhraničními oblastmi Rakouska a Německa není v tomto ohledu výjimkou.

Na tuto skutečnost reaguje Evropská politika hospodářské a sociální soudržnosti, která se prostřednictvím programů Evropské územní spolupráce snaží o rovnoměrný rozvoj všech členských států a jejich regionů. V rámci operačních programů přeshraniční spolupráce mohou výše zmíněné regiony čerpat finanční prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) na realizaci společných projektů.

Cílem této diplomové práce je analyzovat příhraniční spolupráci v rámci destinačního managementu na území Jihočeského kraje a navrhnout další možný projekt spolupráce. Vzhledem k rychlému vývoji a postupujícím trendům v oblasti cestovního ruchu, které zvyšují důraz na konkurenceschopnost destinace, je totiž do budoucna vzájemná spolupráce nezbytným předpokladem úspěchu.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

2.1.1 Vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch (turismus, zkratka CR, angl. tourism, travel) = *„komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů, budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.“* Takto detailně vymezuje cestovní ruch výkladový slovník. Toto pojetí rozšiřuje statisticky zaměřené vymezení WTO a normy EU vycházející z definice účastníka cestovního ruchu. Vnímá totiž cestovní ruch jako *„komplexní proces, jenž zasahuje nejen jeho účastníky, ale také poskytovatele služeb, destinace, v nichž je cestovní ruch realizován, a tranzitní destinace“* (Pásková, Zelenka, 2002, 45 s.).

Obecně můžeme cestovní ruch definovat jako *„krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností“* (Horner, Swarbrooke, 2003, 53 s.).

Podle české verze evropské normy EN 13809:2003, která má status české technické normy se pod cestováním a cestovním ruchem rozumí *„činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovně nebo z jiných důvodů“* (Hesková a kol., 2006, 11 s.).

Pro vymezení pojmu cestovní ruch, resp. odvětví cestovního ruchu, tedy existuje celá řada definic. Za jednu z nejvýstižnějších lze považovat definici, kterou v roce 1991 v kanadské Ottawě přijala WTO (Světová organizace cestovního ruchu). Účastníci této mezinárodní konference o statistice cestovního ruchu definovali cestovní ruch jako *„činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“* (Hesková a kol., 2006, 11 s.).

Stanovenou dobou se pak rozumí v mezinárodním cestovním ruchu jeden rok a u domácího cestovního ruchu šest měsíců. Tato definice tedy vylučuje z cestovního ruchu cestování v rámci místa trvalého bydliště, pravidelné cesty do zahraničí, dočasné přestěhování se za prací a dlouhodobou migraci.

Autorka Hesková (2006, 11 s.) dále uvádí nutnost pohlížet na cestovní ruch z interdisciplinárního hlediska, neboť může být předmětem zkoumání ekonomie (ekonomické aspekty CR), geografie (vazby mezi CR a krajinou), sociologie (chování všech účastníků CR) i psychologie (studium psychiky návštěvníků).

Žádná univerzální, všeobecně přijatá definice odvětví (průmyslu) cestovního ruchu tedy neexistuje. Někteří zahraniční autoři učebnic (např. A. M. Morrison, USA) charakterizují cestovní ruch jako součást (pododvětví) odvětví pohostinských služeb, které je zde charakterizováno jako souhrn ubytovacích služeb, stravovacích služeb a cestovního ruchu. Avšak v evropských poměrech není takovéto pojetí a chápání odvětví cestovního ruchu zcela běžné a v praxi používané. Doporučuje se proto užívat vymezení odvětví cestovního ruchu v širším slova smyslu, tj. jako „*souhrn aktivit charakteru služeb stravovacích, ubytovacích, dopravních, informačních, směnárenských, služeb cestovních kanceláří, kulturně-rekreačních, rekreačně-zábavných a dalších aktivit s těmito službami souvisejících*“ (Čertík a kol., 2001, 16 s.).

2.1.2 Význam cestovního ruchu

Cestovní ruch se stal v posledních desetiletích významným celosvětovým fenoménem, zejména jako důležitá součást tzv. průmyslu volného času. Jeho význam na ekonomické prostředí je značný, ovlivňuje ale také prostředí ekologické, sociální, politické i kulturní. Pro obec představuje zdroj příjmů i možnost vytváření nových pracovních příležitostí, tím přispívá k jejímu rozvoji. (Foret, Foretová, 2001, 9 s.)

Na komplexní působení cestovního ruchu poukazuje Wokoun a kol. (2008, 206 - 207 s.) který uvádí, že *„cestovní ruch má průřezový charakter a zasahuje do mnoha odvětví národního hospodářství, což je důvod velmi obtížné kvantifikace celkového ekonomického přínosu cestovního ruchu pro dané území“*. Významný přínos cestovního ruchu je spatřován především v oblasti zaměstnanosti, neboť „*dokáže při relativně nízkých*

investičních nákladech generovat pracovní místa, a může být tak využit pro řešení problémů oblastí, které se potýkají s vysokou nezaměstnaností“.

Význam cestovního ruchu v hospodářství států a regionů vzrůstá. V mezinárodním cestovním ruchu představuje jednu z nejsilnějších dynamických ekonomických aktivit. Dosahované příjmy z cestovního ruchu jsou významným ukazatelem výkonnosti odvětví cestovního ruchu. Podíl cestovního ruchu na HDP se v zemích EU pohybuje okolo 4,3 %. Oblast cestovního ruchu se však také významně podílí na zaměstnanosti obyvatel, a to až 4,8 %. Autorka Hesková (2006, 168 – 182 s.) se dále zabývá významem cestovního ruchu z pohledu realizátora tzv. neviditelného exportu. Další neopomenutelnou funkci plní cestovní ruch jako ekonomický multiplikátor, kdy navzájem provazuje jednotlivá odvětví ekonomiky a podporuje tak jejich rozvoj. Cestovní ruch představuje rovněž nositele konečné spotřeby. Pro měření efektů cestovního ruchu pak slouží Turistický satelitní účet, který vychází ze systémů národních účtů.

Ekonomickým významem cestovního ruchu se zabývají také autoři Foret a Foretová (2001, 47 – 48 s.). Konkrétními statistickými daty zdůrazňují ekonomický přínos cestovního ruchu na příkladu města Brna a Jihomoravského kraje. Cestovní ruch jednak představuje přímé zdroje, tj. peníze, které v dané oblasti utratí zahraniční i domácí turisté, ale také formou nepřímých zdrojů vytváří pracovní příležitosti, a tím podněcuje další spotřebu a investice. Autoři hovoří také o velkém komunikačním významu cestovního ruchu, který představuje budování image města jako druhotný produkt propagace cestovního ruchu, a tím plní funkci jednotící, posilující partnerství.

„*Cestovní ruch je významným hospodářsko-politickým činitelem podílejícím se na prohlubování spolupráce mezi jednotlivými zeměmi s ohledem na vzájemné poznávání způsobu života a upevňování světového míru.*“ (Hesková a kol., 2006, 18 s.)

Také autorka Francová (2003, 13 s.) nenahlíží na přínosy cestovního ruchu jen z ekonomického hlediska. Jeho hlavní význam pro společnost i pro jedince vidí v tom, že se podílí na rozvoji osobnosti, neboť je prostředkem poznání, vzdělávání a výchovy. Pozitivně ovlivňuje životní styl, jelikož slouží k účelnému využití volného času a v neposlední řadě přispívá k získání jazykových znalostí a plní funkci relaxační, jež je mnohdy prvotním motivem účasti na cestovním ruchu.

2.1.3 Negativní dopady cestovního ruchu

I když se na první pohled mohou zdát negativní vlivy cestovního ruchu nevýznamné, především v porovnání s jinými průmyslovými odvětvími, jeho negativní dopady na životní prostředí i kulturu jsou neoddiskutovatelné. Autorka Francová (2003, s 14.) uvádí, že cestování přináší celou řadu problémů, které lze označit za sociálně nežádoucí. Mezi tyto problémy, které se dotýkají jak turistů, tak místních obyvatel, patří rozvoj hazardních her, či prostituce. Mnohdy jsou cesty zaměřeny na snadnější získání alkoholu a drog. *„V neposlední řadě dochází ke zneužívání místních výhod pramenících z lokálních nedostatků ekonomických (nízké ceny), sociálních (nezaměstnanost, nízká životní úroveň), legislativních (chybějící, nebo špatné zákony v dané zemi).“* Z negativních dopadů cestovního ruchu na životní prostředí lze jmenovat zvýšenou úroveň znečištění a znehodnocení životního prostředí. Častá je i změna charakteru přírodního prostředí v důsledku necitlivé výstavby. Zvýšené náklady na zajištění ochrany kulturních a historických památek představují jen zlomek z negativ, kterými působí cestovní ruch na kulturu.

V souvislosti s negativními dopady cestovního ruchu zdůrazňuje autorka Kiráľová (2003, 24-28 s.) úlohu destinačního managementu, který by se měl snažit o jejich minimalizaci. Negativní dopady, které rozvoj cestovního ruchu přináší, člení autorka do následujících třech skupin:

- *Negativní dopad na životní prostředí* – projevuje se především při překročení míry únosnosti počtu návštěvníků. Má za následek neúměrné využívání přírodních zdrojů a znečišťování prostředí. Tyto vlivy se pak projevují erozí půdy způsobené odlesňováním, zamořením ovzduší, půdy a vody, znečištěním destinace hlukem, vznikem lesních požárů, estetickým znečištěním přírodního prostředí (velké resorty v blízkosti původních sídel). Mezi další dopady patří vytěžení přírodních zdrojů, zvýšená spotřeba místních zdrojů, vymírání rostlinných a živočišných druhů a stavební aktivity a rozvoj infrastruktury, které negativně ovlivňují okolní krajinu.

- *Negativní dopad na destinaci v sociálně-kulturní oblasti* – změna systému hodnot a chování místních obyvatel, jež ohrožuje původní způsob života. Tyto dopady, které jsou vyvolány přímým i nepřímým kontaktem návštěvníků s obyvateli destinace, se pak projevují v mnoha oblastech. Těmi jsou například

komercionalizace místních tradic, standardizace nabídky cestovního ruchu, ztráta autenticity, střet kultur, sociální stres (konflikty v souvislosti s využíváním zdrojů a zvyšováním nákladů), či nerespektování etických norem.

- *Negativní ekonomické dopady* – projevují se v destinaci prostřednictvím skrytých nákladů na infrastrukturu (výstavba dálnic, letišť), které mohou významně snížit výsledný finanční efekt z cestovního ruchu. Dalšími skrytými náklady jsou například daňové prázdniny vyžadované investory, neviditelný import, růst cen, či odliv kapitálu. Mezi negativní ekonomické dopady rozvoje cestovního ruchu řadí autorka také ekonomickou závislost lokální komunity na cestovním ruchu, sezónní charakter práce, vznik tzv. enklávového cestovního ruchu (v důsledku all-inclusive zájezdů unikají tržby např. místním restauratérům) a v neposlední řadě vznik turistických ghett (destinace ztrácí běžnou funkci sídla, zvyšuje se cenová hladina, zhoršuje dopravní situace).

2.1.4 Udržitelný rozvoj a cestovní ruch

Problematika negativních dopadů cestovního ruchu nutně vyvolává otázku udržitelného rozvoje (sustainable development). Tento pojem je v posledních letech často skloňován nejen v souvislosti s rozvojem cestovního ruchu, ale především s ochranou životního prostředí a energetickým průmyslem.

„Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a současně nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“ Takto charakterizují udržitelný rozvoj autoři Beran a Dlask (2005, 16 s.). Zároveň uvádějí, že nezbytným předpokladem dlouhodobé prosperity společnosti je zajištění udržitelného chování spotřeby při konzumu spotřebních artiklů a objemu výroby při pořizování komerčních komodit.

Procesní definice pak říká, že udržitelný rozvoj je *„taková symbióza lidské společnosti s životním prostředím, která neustále hledá a nalézá rovnováhu rozvoje lidské společnosti, umělých a přírodních ekosystémů“*.

Autorka Hesková (2006, 19 s.) poukazuje na vzájemnou závislost atraktivity prostředí a cestovního ruchu. Jak již vyplývá ze samotné podstaty cestovního ruchu, je atraktivita prostředí a s ní spojené přírodní a kulturně-historické zdroje nezbytná pro jeho rozvoj. Závislost cestovního ruchu na ekologickém prostředí je tudíž významnější než u jiných hospodářských aktivit a jakékoliv narušení rovnováhy může vézt k ohrožení ale i likvidaci cestovního ruchu. Snížení vlivu cestovního ruchu na životní prostředí je dle názoru autorky možno očekávat zvýšením ekologického cítění obyvatelstva, a to přechodem masového cestovního ruchu na tzv. ekologický cestovní ruch.

Na tento rozvíjející se globální problém reagovala mezinárodní konference o Zemi, uskutečněná z iniciativy OSN již v roce 1992 v Rio de Janeiro. Výsledkem tohoto setkání byla strategie trvale udržitelného rozvoje, tzv. **Agenda 21** (agenda pro 21. století), jež je obsažena v Deklaraci o životním prostředí a rozvoji. V tomto dokumentu je zakotveno 27 zásad pro trvale udržitelný rozvoj. Rozpracováním dokumentu pro podmínky a specifika cestovního ruchu vznikla **Agenda 21 pro cestovní ruch** a pro podmínky měst, mikroregionů a regionů je tento dokument označován jako lokální, či **Místní Agenda 21**. (Hesková a kol., 2006, 204 s.)

Autorka Kiráľová (2003, 27-28 s.) uvádí, že negativním jevům provázejícím rozvoj cestovního ruchu lze předejít aplikací strategie dlouhodobě udržitelného rozvoje. Je proto nutné definovat *únosné zatížení destinace*, které se odvíjí od mnoha hledisek. Autorka definuje toto zatížení pomocí těchto čtyř ukazatelů:

- **Fyzicky únosná kapacita –** určuje maximální množství osob, jež může destinace pojmout, aniž by došlo k její fyzické destrukci. Jde o nejvyšší hodnotu, kterou může destinace snést nárazově, ale ne opakovaně, či dokonce pravidelně.
- **Ekologicky únosná kapacita –** maximální úroveň dlouhodobé zátěže cestovního ruchu, se kterou se destinace vyrovná bez trvalých následků.
- **Socio-kulturně únosná kapacita –** hranice rozvoje CR, při jejímž překročení dochází k nevratným změnám v životním stylu, či hodnotové hierarchie místní komunity.
- **Psychologicky únosná kapacita –** subjektivní ukazatele maximálního stupně rozvoje CR, který ještě umožňuje využívat v destinaci očekávané aktivity.

Při tvorbě strategie dlouhodobě udržitelného rozvoje je nutné zkoumat kromě uvedených ukazatelů také *úroveň sezónnosti* a *úroveň místní environmentálně vhodné technologie*, jež je šetrná k životnímu prostředí. Ukazatelem turistické aktivity v destinaci je tzv. *iritační index*, neboli turistická (Defertova) funkce (poměr počtu stálých lůžek v destinaci a počtu rezidentů), která předpokládá přímou úměru mezi růstem turistické funkce a růstem nevraživosti rezidentů vůči návštěvníkům destinace.

„Žádoucí udržitelný rozvoj cestovního ruchu by měl vycházet z koordinace a spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru a z respektu k místní komunitě, tj. k potřebám a tradicím, a ve svých regulacích by měl obsahovat i pozitivní usměrňování jeho účastníků.“ (Wokoun a kol., 2008, 214 s.)

Za nezbytný předpoklad naplnění této definice pak autor považuje vymezení jasné pozice odvětví cestovního ruchu v národním hospodářství, definování vazeb mezi odvětvími a sledování statistických údajů.

2.1.5 Význam partnerství v cestovním ruchu

Z hlediska rozvoje cestovního ruchu přikládají autoři Foret a Foretová (2001, 24 s.) z celého rozšířeného marketingového mixu největší význam právě partnerství (partnership). Poukazují na klíčovou roli místní veřejné správy, která by měla iniciovat vzájemnou komunikaci a úspěšné vyjednávání všech zúčastněných stran. *„Partnerství sdružuje a znásobuje energii a vkládané prostředky zúčastněných subjektů (místních obyvatel, správy, podnikatelů, neziskových organizací apod.), na něm je závislá kvalita výsledného produktu. Je to vlastně systém práce, který přináší velké možnosti a nutí nás preventivně čelit potenciálním problémům.“* Těmito slovy charakterizují autoři partnerství. Zároveň zdůrazňují důležitost správného definování očekávání uvnitř partnerství a prezentování společných vizí a poselství navenek.

Autorka Palatková (2006, 135 s.) pohlíží na význam partnerství především z hlediska konkurenceschopnosti v podmínkách mezinárodního trhu, kde je *„partnerství subjektů v destinaci a koordinační úsilí organizace destinačního marketingu nezbytné“*. Vývoj v destinacích směřuje dle jejího názoru k velmi úzké kooperaci subjektů

a partnerství považuje za základ úspěšnosti zbývajících „P“ marketingového mixu, jimž je věnována samostatná kapitola.

Obecně chápané partnerství, jako pouze dvoustranný vztah mezi místní správou a místními podnikatelskými subjekty, je nutno rozšířit o místní občanské aktivity, občanská sdružení i jednotlivce. Zapojení občanů do projednávání rozvojových aktivit, kteří přispějí svými názory i aktivitami, je velmi důležité a užitečné. (Foret, Foretová, 2001, 27 s.)

Partnerství tedy můžeme chápat jako vytváření sítě vztahů s různými subjekty tvořícími a ovlivňujícími produkt. Toto pojetí podporuje teoretická disciplina, objevující se v 80. letech. Jedná se o marketing vztahů, který vychází z názoru, že *„organizace se nemůže zaměřovat pouze na trh svých spotřebitelů, stejně důležité je i posilování trvalejších vztahů s dalšími externími trhy“* (Janečková, Vaštíková, 1999, 117 s.).

Autorka Hesková (2004, 15-16 s.) se shoduje s výše uvedenými autory na velkém významu partnerství v destinačním managementu a zároveň uvádí důležitou podmínku efektivního fungování partnerství. Touto podmínkou je výběr takových činností (produktů), ve kterých si zainteresované podnikatelské subjekty nekonkurují, a naopak se vzájemně doplňují. Cílem je pak vytváření synergických efektů plynoucích z kooperace.

2.2 Management a marketing cestovního ruchu

2.2.1 Management cestovního ruchu

Na management cestovního ruchu můžeme pohlížet jak z hlediska řízení destinace (objektu) cestovního ruchu, tak z hlediska řízení samotných podniků (subjektu) cestovního ruchu. Jak již bylo výše zmíněno, význam kooperace mezi podniky je pro rozvoj cestovního ruchu značný. Jaké mohou být formy této kooperace v hotelnictví, ale také výhody a problémy hotelových skupin, rozebírá autorka Hesková (2006, 82-87 s.). Z výhod, které taková spolupráce přináší, jmenujme především finanční a marketingové výhody, všeobecnou důvěru, výhody v oblasti nákupu, manažerské a technické výhody. Naopak je třeba věnovat zvýšenou pozornost problémům v oblastech komunikace, kontroly a nákladů. Autorka charakterizuje jednotlivé formy kooperace, jako

je integrovaný řetězec, franchisový systém, smlouva o řízení a dobrovolný hotelový řetězec.

Management cestovního ruchu můžeme chápat také z hlediska systému řízení cestovního ruchu v České republice. Správa a řízení cestovního ruchu spadají především do kompetencí Ministerstva pro místní rozvoj, jenž vytváří tzv. *Koncepci státní politiky cestovního ruchu.* Ta je aktuálně zpracována na období 2007 – 2013 v souladu s programovacím obdobím Evropské unie.

Hlavní strategické cíle Koncepce jsou vyjádřeny v následujících čtyřech prioritách:

- Konkurenceschopnost národních a regionálních produktů cestovního ruchu
- Rozšiřování a zkvalitnění infrastruktury a služeb cestovního ruchu
- Marketing cestovního ruchu a rozvoj lidských zdrojů
- Vytváření organizační struktury cestovního ruchu

Organizace a řízení cestovního je v problematice cestovního ruchu ať již na národní, či regionální úrovni, považována za oblast velmi opomíjenou. I když je cestovní ruch záležitostí tržní, některé jeho segmenty musí být organizovány a zajišťovány z úrovně národní politiky cestovního ruchu, a to zejména v oblastech legislativy, koordinace činnosti v organizaci a řízení na národní a regionální úrovni a zahraniční a národní propagace a marketingové podpory. [1]

2.2.2 Marketing cestovního ruchu

Pojem marketing cestovního ruchu definuje Morrison (1995, 16 s.) jako *„plynulý proces probíhající v dílčích krocích, prostřednictvím něhož management v odvětví pohostinství a cestovního ruchu plánuje, zkoumá, naplňuje, kontroluje a vyhodnocuje činnosti navržené k zajištění jak zákazníkových potřeb a skrytých přání, tak i cílů své vlastní organizace. K dosažení největší účinnosti vyžaduje marketing úsilí každého jednotlivce a jeho účinnost se dále může zvýšit či snížit činností dalších komplementárních organizací“*.

Výchozí základnu pro rozvoj teorie a praxe marketingu cestovního ruchu představuje marketing služeb. Služby v cestovním ruchu jsou výsledkem činnosti mnoha odvětví, podílejících se na účasti klientů na cestovním ruchu. Jejich realizace má charakter služeb

osobních. V oblasti marketingu služeb má produkt určité společné atributy, které lze označit jako specifika, jež platí rovněž pro produkt cestovního ruchu. Mezi hlavní specifické rysy služeb v cestovním ruchu patří především jejich nehmotný charakter, specifický charakter výroby, pro nějž je typická místní a časová vázanost, pomíjivost služeb, specifičnost distribučních cest, podmíněnost nákladů, vázanost služeb na jejich poskytovatele, obtížně definovatelná kvalita služby a použití rozšířeného marketingového mixu – 8P. (Hesková a kol., 2006, 130-136 s.) Jednotlivá „P" rozebírá následující kapitola.

Pro oblast cestovního ruchu platí, že čím větší důraz se klade na specializaci, tím je veškerá činnost efektivnější, a tím se realizuje vyšší míra zisku. Na tuto skutečnost poukazuje autorka Kučerová (1997, 113-115s.), zdůvodňuje tak nutnost provádět segmentaci trhu. Jako hlavní kritéria segmentace pak volí *věkovou skladbu obyvatel, sociální či příjmovou diferenciaci, vzdělanost, regionální hledisko a také příslušnost k mužskému či ženskému pohlaví.*

Na marketing cestovního ruchu pohlíží autorka Kučerová také ze strategického hlediska. Podle provedené segmentace je třeba zvolit správnou strategii chování podniku na trhu cestovního ruchu. K tomu nám slouží především *průzkum trhu* (zjištění poptávky po našich službách). Následuje *stanovení adekvátní ceny*, což je mnohdy klíčová etapa úspěchu. Další fází je volba způsobu *podpory prodeje* (propagační akce, veletrhy cestovního ruchu). Konečná fáze se týká *formy prodeje*, která může být realizována buďto standardní cestou (návštěvou cestovní kanceláře), nebo prostřednictvím, v poslední době nabývajících na významu, rezervačních systémů. Strategickému marketingu je věnována později větší pozornost v souvislosti s marketingem destinací.

2.2.3 Marketingový mix cestovního ruchu

„Marketingový mix je vlastně soubor taktických nástrojů, které může poskytovatel určitých služeb využívat pro získání konkurenceschopnosti svého produktu a pro jeho prosazení se na trhu." (Foret, Foretová, 2001, 66 s.)

Názory na počet nástrojů marketingového mixu se v literatuře liší. Tyto nástroje jsou autory různě obměňovány, či doplňovány, jejich základ však můžeme považovat za společný. Za autora marketingového mixu je považován Neil H. Borde,

který v roce 1964 vypracoval koncepci marketingového mixu v podobě tzv. „cake-mixu“ (směsi na moučníky). Přirovnání spočívá v nutnosti respektování vazeb jednotlivých nástrojů a vytvoření optimální skladby marketingového mixu. V 60. letech vypracovala Harvardská obchodní škola seznam dokonce 12 prvků marketingového mixu. Obecně uznávaná podoba ve formě „4P“ (product, price, place, promotion) je připisována E.J. Mc Carthymu, profesoru z Minesote State University. Na základě stejných principů jsou zpracovány modely „4C“, nebo „4S“, které jsou zaměřené spíše na zákazníka. (Hesková a kol., 2006, 130-136 s.)

Kiráľová (2003, 32 s.) definuje pět prvků marketingového mixu, kdy ke klasické podobě „4P“ přidává nástroj pátý. Tím je lidský faktor, který je při poskytování služeb v cestovním ruchu obzvláště důležitý.

Morrison (1995, 47 s.) vymezuje v marketingu cestovního ruchu kromě základních „ 4P“ další čtyři, a to people, package, programming a partnership. Takto rozšířená podoba marketingového mixu je všeobecně přijímaná pro použití v cestovním ruchu. Charakteristika jednotlivých nástrojů je následující:

- **Product** (produkt) **–** dle Kotlera a Armstronga (2004, 32 s.) lze za produkt považovat *„veškeré výrobky, služby, ale i zkušenosti, osoby, místa, organizace informace a myšlenky, tj. vše, co se může stát předmětem směny, použití či spotřeby, co může uspokojit potřeby a přání“*.

  Horner a Swarbrooke (2003, 153 s.) uvádí, že produkt je jádrem veškerého marketingu cestovního ruchu. Poskytuje zákazníkům užitek, který hledají, a jeho vytvoření a dodání je hlavní činností organizací cestovního ruchu.

  Za produkt cestovního ruchu lze považovat službu, respektive soubor služeb. Autorka Vaštíková (2008, 26 s.) zdůrazňuje klíčový prvek definující službu, tím je kvalita. Rozhodování o produktu se dle autorky týká jeho vývoje, životního cyklu, image značky a sortimentu produktů.

- **Price** (cena) - *„částka, za kterou jsou výrobek nebo služba nabízeny na trhu; je vyjádřením hodnoty pro spotřebitele, tj. sumy, kterou spotřebitel vynakládá výměnou za užitek, který získá díky zakoupenému výrobku či službě.“* (Kotler, Armstrong, 2004, 483 s.)

Autorka Hesková (2006, 142 s.) chápe cenu a cenovou tvorbu jako finální část marketingového mixu, která plní dvě funkce. Jednak funkci přímého determinantu rentability a jednak funkci magnetu, který zákazníky přitahuje nebo odrazuje.

Součástí cenové politiky může být i tzv. *demarketing*, kdy se vysokou nadsazenou cenou snažíme omezit poptávku. Je využíván zejména k eliminaci jevu tzv. „přehuštění“, který může vést ke snížení kvality produktu. Dochází k němu zejména v turisticky velmi atraktivních destinacích, a to především v období vrcholové sezóny. (Ryglová, 2005, 52 s.)

- **Place** (místo, umístění na trhu, distribuce) – rozhodnutí o tom jak, kdy a kde produkt prodávat spočívá na vrcholovém managementu firmy. Velmi důležité je správné načasování, způsob prodeje i výběr vhodného místa. Tato rozhodnutí vycházejí ze segmentace trhu a zvoleného tržního zacílení. (Kučerová, 1997, 111 s.)

  Pod pojem distribuce je možno zařadit veškeré aktivity směřující k tomu, aby se produkt dostal od výrobce ke spotřebiteli. Distribuční cestou pak rozumíme *„množinu nezávislých organizací, které se podílejí na procesu zajištění dostupnosti výrobku nebo služby pro zákazníka“* (Kotler, Armstrong, 2004, 536 s.).

- **Promotion** (marketingová komunikace, komunikační mix, propagace) – aktivity určené ke komunikaci vlastností, výhod a dostupnosti cílového trhu produktu. Je označována jako centrální prvek efektivního marketingu. (Clemente, 2004, 206 s.)

  „Komunikační mix je kombinací následujících nástrojů: reklamy, osobního prodeje, podpory prodeje a public relations. Záměrem celého komunikačního mixu je ovlivňovat spotřební chování zákazníka.“ (Hesková a kol., 2006, 143 s.) Autorka zdůrazňuje význam public relations jako efektivního nástroje pro cestovní ruch, jenž není zatím v praxi plně využíván.

  Autorka Vaštíková (2008, 134 s.) vymezuje pro marketing služeb ještě další dva nástroje komunikačního mixu. Těmi jsou direkt marketing (přímý marketing) a internetová komunikace.

- **People** (lidé) – podle autorky Heskové (2006, 146 s.) jedna z nejvýznamnějších částí marketingového mixu pro všechny obory cestovního ruchu. Člověk zde vystupuje ve dvou podobách, a to jako zaměstnanec a jako zákazník (klient). Zaměstnanec se stává součástí nabízené služby. Kvalita lidských zdrojů v cestovním ruchu tak určuje kvalitu výsledné poskytnuté služby.

  „Lidé a jejich spolupráce mohou být jak silnými, tak i slabými stránkami cestovního ruchu.“ (Jakubíková, 2009, 264 s.)

  Důležitý je však také pozitivní přístup místních obyvatel. Prostřednictvím účasti na cestovním ruchu dochází v destinaci nejen k interakci mezi návštěvníky a poskytovateli služeb, ale také mezi návštěvníky a tzv. hostitelskou komunitou. Její význam zdůrazňuje autorka Kiráľová (2003, 141 s.).

- **Partnership** (spolupráce, kooperace, partnerství) – nezbytná podmínka realizace produktů cestovního ruchu. Z důvodu spokojenosti zákazníka, který chápe svůj pobyt jako komplex, balíček služeb, je nezbytná komunikace a spolupráce mezi všemi zainteresovanými partnery, kteří jsou na sobě mnohdy existenčně závislí. (Foret, Foretová, 2001, 73 s.)

  Autorka Hesková (2006, 146 s.) definuje dva typy kooperace. Horizontální kooperace se odehrává ve stejné úrovni logistického pohybu produktů v určité oblasti (např. hotel – restaurace). Vertikální kooperace sleduje logistický pohyb produktů na principu dodavatel – odběratel. Příkladem vertikálních typů kooperací je franchising.

- **Packaging** (tvoření balíčků, kompletace služeb) – kompletace poskytovaných zájezdů a jejich programu, zohledňující individuální přání zákazníka. Tvorba produktů (balíků služeb) probíhá dle předpokládané poptávky specifických zákaznických segmentů. Příklady balíků služeb: rodinná dovolená, zájezdy pro seniory, horolezecké túry, incentivní turistika. (Hesková a kol., 2006, 147 s.)

  Autoři Foret a Foretová (2001, 72 s.) uvádějí vícerozměrnou podobu atraktivnosti nabídky. Málokdy je jedna složka (např. kulturní památka) sama o sobě tak jedinečná, aby dokázala dlouhodobě přitahovat návštěvníky. Pro zvýšení

atraktivity je proto nutné pojmout svoji nabídku jako komplex vzájemně se doplňujících služeb.

- **Programming** (programová specifikace služeb, vytváření programů) – úzce navazuje na tvorbu balíku služeb. Tyto nástroje jsou propojené a mají za cíl vyvolat u zákazníků zájem o mimosezonní období, kdy je jim ve střediscích cestovního ruchu poskytován další servis (např. manažerské a jazykové kurzy). Tvorba balíku služeb a programování mají za cíl eliminovat působení faktoru času a místa, zlepšovat rentabilitu poskytovaných služeb, využívat segmentační strategii a iniciovat kooperaci subjektů. (Hesková a kol., 2006, 147 s.)

2.3 Destinační management a marketing

2.3.1 Vymezení základních pojmů

Destinace – takto je obecně označován *„geografický prostor (místo, region, stát), který si host (nebo segment) volí jako svůj cíl cesty“* (Bieger, 2008 in Fellegiová, 2008, s 10.).

Destinace cestovního ruchu podle World Tourism Organisation je definována jako *„místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina zvolil pro návštěvu“*. Z této definice vyplývá, že pojem destinace cestovního ruchu může představovat cílové místo, ale i produkt cestovního ruchu spojený s daným místem. Podstatné je, že definice vymezuje destinaci z pohledu zákazníka. Území destinace nemusí být vždy totožné s administrativním členěním států či regionů. V praxi jsou často vytvářeny tzv. marketingové regiony. (Hesková a kol., 2004, 13-14 s.)

„Destinace je představována svazkem různých služeb koncentrovaných v určitém místě nebo oblasti, které jsou poskytovány v návaznosti na potenciál cestovního ruchu (atraktivity) místa nebo oblasti. Atraktivity destinace tak představují podstatu destinace a hlavní motivační stimul návštěvnosti destinace.“ Takto vystihuje význam slova destinace autorka Palatková (2006, 16 s.).

Bartl a Schmidt označují destinace cestovního ruchu za *„vzájemně si konkurující jednotky, jejichž společným cílem je prodej služeb v destinaci a jež plní řadu funkcí – marketingová, nabídková, funkce zastoupení různých zájmových skupin a funkce plánovací“* (Bartl, Schmidt, 1998 in Palatková, 2006, 16 s.).

Region – je obvykle vymezen jako *„územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků (atributů) nebo společnými procesy (vazbami)“*. Region se používá pro různé územní celky, může se shodovat s vymezením destinace, vymezení může být i z pohledu administrativního, statistického nebo pro plánovací účely.

Turistické regiony (regiony cestovního ruchu) – jsou jedním z typů regionů. Jde o *„oblasti, pro něž je typický určitý druh cestovního ruchu, který jednotlivé prvky dané oblasti spojuje a sjednocuje, zároveň je odlišuje od ostatních regionů“*. Základem je pak existence produktů a souboru nabídky služeb cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2004, 153 s. dle výkladového slovníku MMR ČR 2002)

Mikroregion - *„malý územní celek vzniklý např. dobrovolným sdružením (svazkem) několika obcí společně usilujících o ekonomický, kulturní a sociální rozvoj“*. [2]

Je možné jej také definovat jako region malého geografického měřítka, který má účelový charakter. Mikroregiony jsou často vytvářeny za účelem získání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU. [3]

2.3.2 Destinační management

V zemích s vyspělým cestovním ruchem, jako jsou např. Rakousko nebo Švýcarsko, je vytvářena společná nabídka produktů typických pro daný region, neboť takováto společná nabídka je pro zákazníka atraktivnější. Zajišťuje se společná propagace i veškeré služby. Tento společný přístup a postup podnikatelské sféry a místní správy je označován jako management destinací. (Foret, Foretová, 2001, 32 s.)

„Managementem destinací je označován proces vytváření a řízení silných, tržně orientovaných a systémově řízených jednotek – destinací. Destinační management je souborem řídících opatření a nástrojů, které jsou využívány pro oblasti plánování, organizování, promotion a rozhodovací procesy.“ (Hesková a kol.,2006, 155 s.)

Destinační management je podle Bartla a Schmidta *„strategie a cesta pro silné regiony, které mají odvahu ke koncentraci sil pro společný rozvoj, organizaci a aktivní prodej svých klíčových konkurenčních výhod. Touto cestou vznikají destinace, nabízející klientovi perfektně zorganizovaný řetězec služeb odpovídající jeho volbě, který zahrnuje celý proces od informace a pohodlnou rezervaci přes bezchybný průběh pobytu až po návrat domů“* (Bartl, Schmidt, 1998 in Palatková, 2006, 23 s.).

Autorka Palatková (2006, 33 s.) uvádí, že management destinace lze považovat za nejvyspělejší formu regionálního řízení a organizace turismu. Rostoucí význam destinačního managementu vysvětluje zvyšující se náročností klientů i sílícího konkurenčního mezinárodního tlaku. Regiony cestovního ruchu se tak stávají strategicky řízenými jednotkami nabídky a konkurenčního prostředí na mezinárodním trhu.

Z tohoto strategického a globálního hlediska pohlíží na destinační management i autorka Hesková (2006, 155-156 s.). *„Management destinací je strategií rozvoje, která reaguje na požadavky mezinárodního globálního trhu, směřuje k silným jednotkám, strategicky řízeným a konkurence schopným.“* Za výrazný prvek v managementu destinací pak považuje vysokou míru spolupráce a kooperace jednotlivých subjektů podílejících se na řízení destinace.

Za základní okruhy činností řešené destinačním managementem pak považuje:

- Rozvoj v souladu s trvalou udržitelností životního prostředí
  (např. s lokální Agendou 21).
- Vytyčování ekonomických cílů (podpora, malého a středního podnikání, stimulace investic).
- Sociálně-kulturní sféra (tvorba pracovních míst, udržování kulturních tradic, historie a řemesel).
- Vnitřní a vnější komunikace organizovaná destinačním managementem.

Jak již bylo výše zmíněno, cílem destinačního managementu je strategicky řízená konkurenceschopná jednotka, která vznikne z jednotlivých participujících subjektů (obce, města, podniky CR). Zkušenosti z realizace mezinárodních projektů ukazují, že úspěšné řízení destinace se soustřeďuje na *šest klíčových oblastí*, které autorka Hesková (2006, 158-106 s.) vymezuje následovně:

1. **Společnost pro řízení destinací** - je zpravidla vytvářena a financována nejsilnějšími a nejdůležitějšími partnery v regionu. Cílem této instituce je propojení jednotlivých poskytovatelů služeb do jednoho uceleného organizovaného sdružení. Organizaci destinačního managementu, jak je tato společnost rovněž označována, je věnována samostatná kapitola.

2. **Systémy klíčových produktů (obchodů) –** výběr a určení nosných produktů je důležitým předpokladem úspěchu destinačního managementu. Na realizaci programově vybrané a sestavené nabídky produktů (např. zimní dovolená, ozdravné pobyty, rodinná dovolená, apod.) se jednotliví partneři závazně podílejí. Klíčové obchody mají své vlastní trhy, konkurenci a definované klienty.

3. **Sítě pro využití trhu –** vytvářené z fungujícího partnerství a vztahů mezi kooperujícími subjekty. Cílem je společná organizace prodejních sítí a toku aktuálních informací. Distribuční články (součásti logistického řetězce) jsou charakterizovány jako otevřené pružné prvky destinačního řízení.

4. **Brand management – řízení značek –** tvorba, umístění a způsob používání značek v souvislosti s klíčovými produkty. Značka vytváří a podporuje identitu a image destinace. Destinační značky jsou nedílnou součástí propagačních materiálů a promotion celé destinace.

5. **Management kvality –** důležitý pro diferenciaci destinace a jejích produktů, obzvláště v silně konkurenčním prostředí. Jedním ze způsobů diferenciace je právě propojení brand managementu s managementem kvality. Kvalita produktu je pro mnohé zákazníky zásadním atributem jejich nákupního rozhodování. V rámci managementu kvality jsou vypracovávány standardy kvality a systémy certifikací, důležitou roli zde hraje monitoring.

6. **Management znalostí –** organizování poradenství a vzdělávání pro subjekty zapojené do destinačního managementu. Zvyšující se konkurence i nároky hostů vytvářejí tlak na kvalitu lidských zdrojů, na neustálý rozvoj odborných znalostí, jež jsou v současné době pro úspěšné řízení destinace nezbytné.

2.3.3 Přínosy destinačního managementu

Aby byla turistická destinace na trhu cestovního ruchu úspěšná, musí být odpovídajícím způsobem řízena, což znamená, že potřebuje profesionální management. *„Úkolem destinačního managementu je koordinace činností jednotlivých subjektů tak, aby byly naplněny cíle rozvoje cestovního ruchu v destinaci, vybudována a trvale rozvíjena pozitivní image destinace.“* (Hrabánková, Hájek, 2002, 49 s.)

„Z pohledu destinačního managementu je cestovní ruch společně s dalšími aktivitami součástí jednoho komplexního produktu, tedy produktu, který tvoří a představuje celá destinace (oblast, region). Výsledný destinační produkt není finálním dílem jednoho subjektu, ale zahrnuje celou řadu participujících subjektů.“ (Hesková a kol., 2004, 13 s.)

Přínosy destinačního managementu vyplývají již z výše uváděného významu partnerství v cestovním ruchu. Hlavní přínos destinačního managementu lze spatřovat ve vytváření synergických efektů, které vznikají díky kooperaci zúčastněných subjektů. Autorka Palatková (2006, 35 s.) uvádí, že *„marketingové aktivity jednotlivých oddělených subjektů nemohou v součtu nikdy dosáhnout synergického efektu společné jednotné strategie, nemluvě o úsporách z rozsahu“*.

Význam cestovního ruchu je v poslední době stále více spojován s přímým rozvojem regionů. Autorka Hesková (2005, 99-101 s.) chápe přínos destinačního managementu právě z hlediska regionálního rozvoje, neboť *„cestovní ruch v mnoha destinacích představuje nosný prvek rozvoje nebo jeden z jeho významných prvků“*. Poukazuje na skutečnost, kdy na rozvoji cestovního ruchu v regionech participují především malé a střední podniky. Aplikace destinačního managementu je tak dle praxe vyspělých destinací cestovního ruchu účinným prostředkem pro zajištění jejich existence.

Přínosy destinačního managementu lze shrnout v bodech do následujících oblastí:

- Posílení efektivního marketingu
- Zapojení subjektů do aktivit CR
- Trvale udržitelný rozvoj
- Hlubší porozumění CR
- Systematický, harmonický a komplexní rozvoj
- Zlepšení komunikace zájmových skupin

- Optimální využití zdrojů
- Podpora ze strany místních obyvatel
- Zvýšení kvality produktů CR
  (Fellegiová, 2008, 9 s.)

2.3.4 Řízení destinace podle cílů

Za jednu z metod (způsob) destinačního managementu lze považovat řízení destinace podle cílů, přičemž je důležité, stanovovat si vždy pouze reálné cíle. Jelikož je těžké stanovit pouze jediný dlouhodobý cíl, vytváří se tzv. hierarchie cílů, kdy sekundární cíle představují pouze etapu nebo segment primárních cílů. Na začátku je nutné si zodpovědět následující otázky:

- V jaké situaci se destinace nachází v současnosti
- Kde bychom si přáli, aby se daná destinace nacházela za určitou dobu (2, 5, 10 let)

Jasné definování cílů je nutné pro zdůraznění významných bodů v rozvoji destinace. Prakticky definované cíle je třeba vymezit jak v krátkodobém, střednědobém, tak i v dlouhodobém horizontu. Důležitou roli zde hraje flexibilita cílů i plánů. V praxi je nejčastější, že turistické cíle destinace jsou stanoveny na základě kombinace dílčích cílů, které se budou realizovat v různých sférách hospodářství. Je proto potřebné, aby cíle destinace byly v souladu s cíli vyšších celků (na národní a regionální úrovni, ale také na úrovni mikroregionů a konkrétních lokalit).

Příklady konkrétních cílů vyspělé turistické destinace:

- Trvale udržitelný rozvoj
- Rozvoj elitního cestovního ruchu
- Ochrana přírody
- Udržení si mezinárodního standardu
- Ochrana kulturního a historického bohatství
- Rozvoj infrastruktury

(Hesková a kol., 2005, 107-109 s.)

2.3.5 Organizace destinačního managementu

Organizace destinačního managementu (DMC = Destination Management Company) je *„organizace zaměřená na řízení destinace v oblasti vytváření a prosazení destinace a jejich produktů na trhu. Realizuje záměry destinačního managementu. Organizace je zaměřena na vývoj a aktivní prodej hlavních produktů, koordinuje a řídí tvorbu produktů cestovního ruchu, cenovou politiku a aktivní prodej destinace“* (Hesková a kol., 2006, 154 s.).

Palatková (2006, 27-29 s.) uvádí, že organizace destinačního managementu/marketingu (neboť tyto činnosti jdou ruku v ruce) může být státní, polostátní, či organizace s převažujícím privátním podílem, jež je základním řídicím prvkem destinace na několika možných úrovních:

- *Lokální turistická organizace* (local tourist organization – LTO) – např. Destinační management města Český Krumlov či Pražská informační služba
- *Regionální turistická organizace* (regional tourist organization – RTO) – např. Jihočeská centrála cestovního ruchu
- *Národní turistická organizace* (national tourist organization – NTO) – např. Czech Tourism, Österreich Werbung
- *Kontinentální turistická organizace* (European Travel Commission – ETC).

Podle WTO (World Tourism Orgganisation) existují čtyři základní funkce národní organizace cestovního ruchu (NTO). Těmi jsou *identifikace cílového trhu* (dle výsledků marketingového výzkumu), *komunikace s cílovou skupinou* (propagace), *zvyšování návštěvnosti* a *propagace image destinace.* Hlavní cíl národní turistické organizace však představuje *působení na zahraničních trzích*.

Organizace destinačního managementu stojí sice na špičce marketingového řízení destinace, avšak s filozofií a cíli destinace na trhu se musejí dle autorky ztotožnit všechny zúčastněné subjekty.

Jak již bylo v úvodu kapitoly zmíněno, destinací může být určité místo, region, stát, nebo i celý kontinent. Vytváření organizací destinačního managementu je účelné na všech těchto úrovních. Hlavní aktivity organizace destinačního managementu vyplývají již z její definice. Náplň práce jednotlivých organizací je vždy dána především individuálními

potřebami každé destinace. Autorka Fellegiová (2008, 13-17 s.) shrnuje tyto aktivity do následujících oblastí:

- **Marketingová činnost** – představuje klíčovou oblast aktivit pro většinu organizací destinačního managementu. Zahrnuje budování image destinace a tvorbu kompletních turistických produktů, přípravu a realizaci promotion destinace.

- **Kooperační a koordinační činnost** – naplňuje základní poslání organizace. Týká se především komunikace a spolupráce se zainteresovanými partnery CR, udržování kontaktů s významnými institucemi, koordinace subjektů a aktivit v oblasti CR (včetně turistických informačních center). Dále zahrnuje spolupráci na tvorbě produktů, vyhledávání partnerů pro společné marketingové a rozvojové aktivity, motivování aktérů CR ke spolupráci, apod.

- **Projektová a koncepční činnost** – je považována za základ úspěšného řízení destinace. Jedná se o vytváření vizí rozvoje a rozvojových strategií destinace. Organizace destinačního managementu se také sama aktivně zapojuje do zpracovávání a podávání projektů pro rozvoj CR v destinaci.

- **Výzkumná (monitorovací) činnost** – pro získávání cenných informací různého charakteru. Jde především o různá statistická šetření, sběr dat a tvorbu databází. Dále pak hodnocení, monitorování a zpětná vazba u realizovaných aktivit a celkové sledování rozvoje CR a jeho dopadů na destinaci.

- **Informační činnost** – souvisí s předcházející činností. Získaná data neslouží jen pro potřeby dané organizace destinačního managementu ale i pro ostatní zúčastněné subjekty. Důležitou činností organizace je také provozování turistického informačního portálu destinace.

- **Další manažerské činnosti** – organizační zajištění jednotlivých aktivit, administrativní činnost. Tyto aktivity zahrnují také vytváření fondů CR, resp. řízení podpory CR.

- **Poskytovatel služeb** – kromě organizátora výše zmiňovaných aktivit, organizace destinačního managementu sama poskytuje určité služby. Jsou to především informační a poradenský servis, vzdělávání, či zprostředkovatelské služby pro poskytovatele služeb CR v destinaci.

Autorka Fellegiová (2008, 11 s.) poukazuje také na *kritické faktory úspěchu*, se kterými se musí často organizace destinačního managementu potýkat. Těmito faktory, které znemožňují efektivní a plnohodnotné fungování organizace, jsou:

- vysoká míra neochoty ke kooperaci,
- nedostatečná komunikace na všech rovinách,
- nedostatečné povědomí zájmových skupin v destinaci o pozitivních efektech CR,
- nedostatečné materiální a personální zabezpečení nabídky destinace,
- nezdravý patriotismus,
- nedostatečná úroveň služeb z hlediska kvality nabídky.

V souvislosti s destinačním managementem se také často hovoří o tzv. marketingovém managementu neboli marketingovém řízení. Autorka Palatková (2006, 79 s.) chápe marketingový management jako nový způsob prodeje destinace. Uvádí, že marketingové myšlení a snaha o dosažení společného cíle, jímž je prodej destinace, by měly být pojítkem všech zainteresovaných subjektů destinace. Stěžejní úlohu v marketingu destinace by proto měla hrát organizace destinačního managementu/marketingu.

„Marketing management definujeme jako nepřetržitý proces analýzy, plánování, implementace a kontroly. Jeho smyslem je vytvoření a udržení dlouhodobých vztahů s cílovými zákazníky, které umožňují podnikům a dalším subjektům dosáhnout stanovených cílů.“ (Kotler, Armstrong, 2004, 24 s.)

„Marketingové řízení (marketing management) je ve své podstatě řízením poptávky. Marketingově řídit znamená ovlivňovat úroveň, načasování a složení poptávky takovým způsobem, který pomůže firmě dosahovat jejích cílů.“ (Jakubíková, 2008, 35 s.)

2.3.6 Marketing destinace

„Marketing destinace (destinační marketing) představuje významný nástroj pronikání destinací na mezinárodní i domácí trh turismu na regionální, lokální i národní úrovni. Marketing destinace v sobě propojuje strategickou, taktickou a administrativní rovinu s přihlédnutím k potřebám transformace na nové podmínky trhu cestovního ruchu.“ Takto charakterizuje marketing destinace autorka Palatková (2006, 76 s.).

Při sestavování definice můžeme marketing destinace chápat podle autorky také jako:

- *„filozofii řízení destinace, stanovující na základě spotřebitelské poptávky zjištěné výzkumem a předpověďmi umístění produktu destinace na trh s cílem realizace maximálního zisku (prodeje)“*
- *„řízený a cílený souhrn aktivit, vyvažujících cíle destinace s potřebami klientů“*.

Cílem marketingu destinace nemusí být jen vytvoření nových produktů cestovního ruchu a jejich prodej cílovým trhům. Marketing destinace se často soustředí i na přilákání investorů, kteří neinvestují jen v oblasti cestovního ruchu, ale i do dalších odvětví, a tím přispívají k celkovému rozvoji destinace.

Autorka Hesková (2006, 161 s.) uvádí, že stejně tak jako každý jiný produkt, prochází i destinace určitým životním cyklem. Při řízení destinace je proto nezbytné znát tyto fáze. Klíčem úspěchu je rozpoznat, ve které fázi se destinace zrovna nachází a tomuto stavu pak adekvátně přizpůsobit marketingová rozhodnutí. Nejpoužívanějším modelem je *Butlerův životní cyklus destinace*, který zachycuje vývoj destinace v šesti fázích:

1. *Objevení (exploration)* – na trhu se představuje nová destinace, která je zatím navštěvována nízkým počtem návštěvníků, neexistuje téměř žádná suprastruktura CR.

2. *Vtažení (engagement)* – místní iniciativa vzrůstá přímo úměrně zvyšujícím se nárokům návštěvníků. Vytváří se trh CR s jeho podstatným znakem – sezonností. Dochází k rozvoji suprastruktury CR.

3. *Rozvoj (development)* – počty návštěvníků dosahují nejvyšších hodnot v hlavní sezoně, kdy převyšují počet místních obyvatel. Typická je masovost a diverzifikace

nabídky, kontrola rozvoje přechází do rukou zahraničních podnikatelů. Zvyšují se nároky na standard služeb a vybavení.

4. *Konsolidace (consolidation)* – zpomaluje se růst návštěvnosti, převažuje typ návštěvníka směřujícího do turistického ráje, bez zájmu o reálný život rezidentů. Turistické atraktivity se stávají pro destinaci životně důležité (zaměstnanost, příjmy). Narůstá suprastruktura CR a místo získává turisticky monokulturní charakter.

5. *Stagnace (stagnation)* – nejkritičtější fáze, kdy počet návštěvníků dosahuje vrcholu a dochází k nasycení únosné kapacity destinace. Tím postupně klesá její atraktivita.

6. *Poststagnace (poststagnation)* – poslední fáze, jež má v závislosti na předchozím vývoji tři varianty. A to nevratný úpadek, stabilizaci (jako výsledek promyšleného destinačního managementu) a oživení (spolu se změnou image destinace a zvýšením její únosné kapacity).

2.4 Projektové řízení

Především v důsledku změn globálního podnikatelského prostředí, kterým je nutno se rychle a efektivně přizpůsobovat, nabývá v posledních letech na významu projektové řízení. Spolu s procesními modely začalo postupně doplňovat a později nahrazovat tradiční řídící struktury.

„Projektové řízení se užívá v různé míře v celé řadě podniků. Projektově řízené společnosti jsou ty, pro jejichž aktivity je typické, že jsou řízeny formou procesů s omezenou dobou trvání dočasným přidělením zdrojů – formou projektů.“ (Svozilová, 2006, 41 s.)

„Projekt je cílevědomý návrh na uskutečnění určité inovace v daných termínech zahájení a ukončení“. Takto vymezuje význam slova projekt autor Němec (2002, 11 s.) a zároveň uvádí následující charakteristické znaky, vyplývající z této definice, které by měl každý projekt mít:

- sleduje konkrétní cíl,

- definuje strategii vedoucí k dosažení daného cíle,
- určuje nezbytně nutné zdroje a náklady včetně očekávaných přínosů z realizace,
- je vymezen jeho začátek a konec.

Projekt je vždy jedinečný, neopakovatelný, dočasný a téměř pokaždé se na jeho řešení podílí jiný tým.

Projektový tým je hlavním výkonným článkem projektu, kterou tvoří skupina osob, realizačně se podílejících na splnění cílů projektu. Po dobu projektu podléhají řízení projektového manažera, a to v rozsahu přiděleného času, nebo určité pracovní kapacity a v rámci přidělených oprávnění a odpovědností.

Podpůrným administrativním orgánem řízení každého projektu je *projektová kancelář*, která je tvořena manažerem projektu a asistentem, či asistenty projektu. Do činností projektové kanceláře spadají všechny administrativní činnosti pro potřeby projektu, zajištění hladkého chodu všech informačních toků projektu a podpoření kontrolních procesů projektu. Projektová kancelář pracuje pod přímým vedením manažera projektu. (Svozilová, 2006, 33 s.)

Projekt je dynamický systém, který se vyvíjí v uzavřeném *životním cyklu*, který u každého projektu probíhá ve třech fázích. Těmi jsou:

1. *Předinvestiční fáze* – nejdůležitější část celého projektu, odpovídá za ní vrcholový management. Jsou stanoveny cíle a definována strategie k jejich dosažení. Je sestaven projektový tým a prověřuje se proveditelnost projektu – sestavuje se tzv. studie proveditelnosti. Na základě jejích výsledků se rozhoduje o přijetí, či zamítnutí projektu.

2. *Investiční fáze* – nepracnější a nejvíce nákladná část. Výběr zkušeného manažera projektu i celého projektového týmu jsou klíčem úspěchu celého projektu.

3. *Fáze provozu a vyhodnocení* – výsledek projektu je předán do užívání, porovnávají se dosažené výsledky s plánovanými. Získaná data se analyzují a zaznamenají pro budoucí potřeby. (Němec, 2002, 31 s.)

2.5 Financování cestovního ruchu z fondů EU

Prostřednictvím Evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), nebo také zkráceně regionální či kohezní politiky, usiluje EU o rovnoměrný rozvoj všech členských států a jejich regionů. Fondy EU pak představují hlavní nástroj realizace této snahy. EU disponuje třemi hlavními fondy. Těmi jsou: ***Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Evropský sociální fond (ESF)***, označované jako strukturální fondy a ***Fond soudržnosti (FS).*** V právě probíhajícím programovém období 2007-2013 může Česká republika čerpat ze zdrojů EU celkem 26,69 mld. €. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přidat navíc přibližně 4 mld. €, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky.

Ať už se jedná o rozvoj kapacit ubytovacích zařízení, rekonstrukce muzeí, budování cyklostezek či prezentace turistických destinací, dostatek finančních zdrojů je vždy zásadní podmínkou realizace těchto projektů. Významný zdroj financování cestovního ruchu představují právě fondy Evropské unie. V tomto programovém období jsou pro cestovní ruch relevantní tyto čtyři programy:

- **Regionální operační programy (ROP) –** jsou hlavním finančním nástrojem pro financování CR, prostředky čerpají z ERDF. Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou (RR) příslušného regionu soudržnosti. Na regionální operační programy cíle Konvergence je z fondů EU vyčleněno 4,6 mld. €. Sledovaný Jihočeský kraj spadá spolu s Plzeňským krajem pod ROP NUTS II Jihozápad. Rozvoj cestovního ruchu je jednou ze čtyř prioritních os tohoto programu a je na něj vyčleněno **123,9 mil. €**, tj. 20,0 % ROP JZ. Žadateli mohou být kraje, obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, podnikatelé, profesní organizace, občané a další. Dotace z tohoto programu lze získat na výstavbu a rekonstrukce turistických cest (včetně doprovodné infrastruktury a značení), rozvoj infrastruktury sportovně-rekreační a kulturní vybavenosti, rekonstrukce, modernizace a rozvoj ubytovacích kapacit, opravy a rekonstrukce památek, přípravu a realizaci cílených marketingových kampaní apod.

- **Integrovaný operační program (IOP) –** jeden z osmi tematických operačních programů. Je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj včetně podpory cestovního ruchu. Řídícím orgánem IOP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Cestovní ruch je podporován v rámci prioritní osy Národní podpora CR.

- **Program rozvoje venkova (PRV) -** nástroj pro získání podpory poskytované Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Řídícím orgánem PRV je Ministerstvo zemědělství ČR. Podpora cestovního ruchu je zakotvena v prioritní ose 3, jejímž cílem je rozvoj životních podmínek ve venkovských oblastech a diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově. Dotace jsou určeny na vybudování ubytovacích zařízení včetně stravování, sportovních zařízení, půjčoven sportovních potřeb a další turistické infrastruktury v obcích do 2000 obyvatel. Příjemcem podpory může být zemědělský podnikatel, nezemědělský podnikatel s kratší než dvouletou historií podnikání v oblasti cestovního ruchu, nestátní nezisková organizace a zájmové sdružení právnických osob.

- **Programy přeshraniční spolupráce –** týkající se vždy hraničních regionů NUTS III, sousedících s regiony v jiném členském státu. Pro Českou republiku tak existuje operační program (OP) pro přeshraniční spolupráci s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem. Pro oblast CR je v rámci těchto operačních programů možno čerpat dotace plynoucí z ERDF především na ochranu a obnovu památek, rozvoj cyklistických tras a stezek, hipostezek, turistických a lyžařských stezek a tras, a zřizování a činnost turistických informačních center. V případě OP přeshraniční spolupráce je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. V České republice má za operační programy přeshraniční spolupráce coby Národní orgán zodpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. [4]

  V rámci Evropské územní spolupráce, jako nástroje politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jsou tedy pro žadatele v Jihočeském kraji aktuální tyto dva operační programy přeshraniční spolupráce:

- **„Program přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013“**

  Řídícím orgánem programu je Bavorské státní ministerstvo hospodářství, infrastruktury, dopravy a technologie. V České republice za něj má coby Národní orgán odpovědnost Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Pro českou stranu je alokováno celkem **55,04 mil. €** (cca 1,55 mld. Kč). Součástí tohoto programu je tzv. *„Dispoziční fond Cíl3 – Bavorsko“* jehož správcem je pro region Šumava Euroregion Šumava a administrátorem Regionální rozvojová agentura Šumava.

Obrázek č. 1 – Logo programu přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko

zdroj: http://www.strukturalni-fondy.cz/ (2011-03-15)

- **Program: „Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007 – 2013“**

  Řídícím orgánem je Úřad spolkové vlády Dolního Rakouska, v ČR stejně jako u předchozího, MMR. Pro českou stranu je na toto programové období plánováno **69,12 mil. €** (cca 1,95 mld. Kč). Obdobou dispozičního fondu je v tomto programu tzv. „Fond malých projektů“ (FMP). Správcem a administrátorem česko-rakouského FMP pro Jihočeský kraj je sdružení Jihočeská Silva Nortica. Jak již z názvu vyplývá, do těchto fondů je možno žádat o dotaci na malé projekty jejichž doba trvání nepřesáhne 18 měsíců a maximální výše dotace je u FMP 20 000 € a u dispozičního fondu 21 250 €.

Obrázek č. 2 – Logo programu přeshraniční spolupráce Rakousko - ČR

zdroj: http://www.strukturalni-fondy.cz/ (2011-03-15)

3 CÍLE A METODIKA

3.1 Objekt zkoumání, cíle práce

Objektem zkoumání je problematika příhraniční spolupráce, jako významného faktoru regionálního rozvoje. Pro účely této diplomové práce bylo vybráno území Jihočeského kraje s příhraničními oblastmi Rakouska a Německa.

Hlavním cílem práce je analyzovat stávající projekty příhraniční spolupráce v rámci destinačního managementu na území Jihočeského kraje.

Dílčí cíle:

- Provedení analýzy úrovně dosavadní příhraniční spolupráce
- Vyhodnocení zjištěných informací
- Návrh dalšího možného projektu spolupráce

3.2 Metodický postup

Diplomovou práci je možné rozdělit na tři hlavní části. První částí je část **analytická**, jež představuje svým rozsahem největší úsek práce. Zahrnuje studium odborné literatury, které bylo na začátku nezbytně nutné pro hlubší pochopení dané problematiky. Na základě této prvotní fáze bylo možno zpracovat literární rešerši, v níž jsou vymezeny základní pojmy a zpracován teoretický základ okruhů, souvisejících s tématem práce. Další fází analytické části práce je samotná analýza příhraniční spolupráce. Tato analýza byla provedena na několika úrovních:

- Administrativní úroveň – představuje ji Jihočeský kraj, jako územně samosprávný celek
- Úroveň destinačního managementu – Jihočeská centrála cestovního ruchu
- Úroveň euroregionů – Euroregion Šumava, Euroregion Silva Nortica
- Úroveň mikroregionů – reprezentuje ji mikroregion Sdružení Růže

Součástí analýzy jsou kromě těchto úrovní i další organizace pro příhraniční spolupráci – Společnost tří zemí, SMOJK a RERA.

Po analytické části práce následuje část **syntetická**. Ta zahrnuje zpracování a vyhodnocení informací, zjištěných na základě provedené analýzy. Poslední **aplikační** část se týká návrhu dalšího možného projektu spolupráce a vychází především z výsledků analýzy a poznatků získaných během řízených rozhovorů.

3.3 Použité zdroje a metody

Při zpracovávání své diplomové práce jsem čerpala informace z různých zdrojů, které lze obecně rozdělit na primární a sekundární. **Sekundární** data představují již dříve získané a obecně dostupné informace, jež jsem čerpala především z odborné literatury. Dalším významným zdrojem, v práci používaných sekundárních dat, jsou zdroje internetové. Důležité pro tuto práci byly zejména informace poskytnuté z interních zdrojů dotazovaných subjektů.

Pro získání **primárních** dat byla zvolena **metoda řízených expertních rozhovorů**. Jedná se o jeden ze způsobů kvalitativního výzkumu, při němž tazatel usměrňuje rozhovor tak, aby se dozvěděl potřebné informace a dotazovaný zbytečně neodbočoval od tématu. Kvalitativní výzkum klade na tazatele vyšší nároky, než klasické dotazníkové šetření, jelikož se musí tazatel v dané problematice orientovat, aby byl výzkum efektivní. Vzhledem k tématu a cílům této diplomové práce byla však tato metoda vybrána jako nejoptimálnější. Byla stanovena následující hlavní **výzkumná otázka**, linoucí se celým rozhovorem:

„Jaké přínosy má příhraniční spolupráce pro rozvoj regionu a pro samotné občany?“

Dalšími body řízeného rozhovoru jsou:

- *úroveň dosavadní spolupráce*
- *česko-rakouské, česko-německé vztahy*
- *možnosti a překážky čerpání financí z fondů EU*
- *plánované projekty příhraniční spolupráce*

4 ANALÝZA PŘÍHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

4.1 Administrativní úroveň

4.1.1 Jihočeský kraj a vnější vztahy

Tato úroveň spolupráce se týká Jihočeského kraje jako administrativního celku s příhraničními regiony Rakouska a Německa. Zahraniční spolupráce je uskutečňována ve smyslu § 28, Zákona o krajích č.129/2000 Sb. Jsou zde zakotveny podmínky spolupráce s územními samosprávnými celky jiných států. Zákon určuje, co může být předmětem takovéto spolupráce a co musí být obsahem uzavíraných smluv o vzájemné spolupráci. [5]

Jihočeský kraj hraničí se dvěma zeměmi Evropské unie, a to se Spolkovou republikou Německo, resp. vládním krajem Dolní Bavorsko a se dvěma spolkovými zeměmi Rakouské republiky, Horními a Dolními Rakousy. Společná hranice, ale také do jisté míry společná historie představují hlavní důvody pro spolupráci, jejímž cílem je především harmonický, udržitelný rozvoj a prosperita všech tří zainteresovaných regionů.

Zahraniční vztahy rozvíjí Jihočeský kraj intenzivně od svého založení v roce 2001, kdy byla také vytvořena první strategie rozvoje zahraničních vztahů Jihočeského kraje. Na regionální úrovni udržuje úzkou spolupráci s výše zmíněnými sousedními regiony Horní Rakousy, Dolní Rakousy a Dolní Bavorsko. Hlavními oblastmi spolupráce s těmito partnerskými regiony jsou rozvoj vzájemné propagace v oblasti cestovního ruchu, dopravní projekty, především podpora eurokoridoru Sever-Jih, oblast vzdělávání, kultura a posílení významu regionů v rámci Evropy. Další spolupráce probíhá s Kantonem Bern, Košickým samosprávným krajem, regionem Bretaň ve Francii a městem Lethbridge ve státě Alberta v Kanadě.

Jihočeský kraj participuje na činnosti řady přeshraničních sdružení, je např. členem Spolku pro podporu Institutu regionů Evropy. Od dubna 2004 provozuje také svoji stálou kancelář v Bruselu, mezi jejíž úkoly patří sledování politického vývoje v EU, a to hlavně se zaměřením na politiku regionálního rozvoje.

Pro rozvoj přeshraničních kontaktů podporuje Jihočeský kraj také zahraniční aktivity všech subjektů na svém území, především obcí, škol, hospodářských komor, neziskových organizací, univerzit atd. [6]

4.1.2 Aktivity Krajského úřadu Jihočeského kraje

Krajský úřad plní úkoly *v samostatné působnosti*, jež jsou mu ukládány zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Dále pak vykonává činnosti *v přenesené působnosti* (výkon státní správy) s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. [7]

Úloha Krajského úřadu Jihočeského kraje v oblasti příhraniční spolupráce a cestovního ruchu spočívá především v:

- navazování a udržování kontaktů se zahraničními i domácími partnery,
- spolupráci s institucemi a sdruženími v partnerských regionech,
- uzavírání smluv o vzájemné spolupráci,
- provádění analýz rozvoje cestovního ruchu,
- tvorbě produktové nabídky dle aktuálních trendů a poptávky,
- tvorbě a distribuce propagačních materiálů,
- prezentaci kraje na tuzemských a zahraničních veletrzích cestovního ruchu,
- výkonu poradenské činnosti a pořádání seminářů,
- koordinaci aktivit subjektů v cestovním ruchu. [8]

Většina výše jmenovaných činností (zdaleka se nejedná o konečný výčet) spadá do kompetencí ***Odboru marketingu a vnějších vztahů***. Odbor tvoří *oddělení informací a styku s veřejností, oddělení vnějších vztahů a zahraniční spolupráce* a *oddělení marketingu a cestovního ruchu.* V této ucelené podobě funguje 2 roky a zajišťuje tak maximální kooperaci a efektivitu při řešení daných úkolů. Jihočeský kraj má, stejně tak jako ostatní kraje v České republice, svého *koordinátora pro cestovní ruch*, jenž komunikuje a zajišťuje spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu CzechTourism. Tato spolupráce se týká zejména propagace destinace Jižních Čech a regionálních produktů cestovního ruchu na národní i mezinárodní úrovni.

Krajský úřad zajišťuje mimo jiné také účast a prezentaci Jihočeského kraje na **veletrzích cestovního ruchu**. Cílem těchto propagačních akcí je navázání kontaktů s potenciálními partnery, ale také přilákání co nejvíce zahraničních návštěvníků do jižních Čech. Ti se na veletrzích zajímají především o možnosti kempování a ubytování v jižních Čechách a na Šumavě, o turistické a cyklistické stezky v kraji a o památky obecně. Nechybí ani otázky týkající se možností rybaření a vodáctví. Z tiskových propagačních materiálů je tradičně největší zájem o mapy. Jihočeský kraj se pravidelně prezentuje na mnoha veletrzích cestovního ruchu. Za uplynulý rok jmenujme, z těch konaných v Rakousku a Německu, především:

- **F.RE.E Mnichov** (23. 2. – 27. 2. 2011)
- **Tourist Linz** (28. 1. – 30. 1. 2011)
- **Ferien-Messe Wien** (13. 1. – 16. 1. 2011)
- **Veletrh tří zemí v Pasově** (13. 3 – 21. 3. 2010)

V rámci příhraniční spolupráce Jihočeského kraje s Horním a Dolním Rakouskem funguje na veletrzích cestovního ruchu společná prezentace tiskových materiálů. Tento **projekt vzájemné propagace,** jenž zahrnuje tisk a distribuci společných propagačních materiálů výše zmíněných regionů, je financován z tzv. *Fondu malých projektů*[1] (FMP) v rámci Evropské územní spolupráce. Jihočeský kraj může z tohoto fondu na spolupráci s Horním a Dolním Rakouskem v období 2008 – 2014 čerpat 2,7 mil. EUR, tj. přibližně 9 mil. Kč ročně. Správcem a administrátorem česko-rakouského FMP pro Jihočeský kraj je sdružení Jihočeská Silva Nortica se sídlem v Jindřichově Hradci. [9]

Aktuální **propagační materiály Jihočeského kraje**[2] se staly vítězem v mezinárodní kategorii 14. ročníku soutěže TOURPROPAG 2010 v Písku. V loňském roce také získaly ocenění v soutěži Tourmap pořádané agenturou CzechTourism. Podle slov jihočeského hejtmana Jiřího Zimoly hrají nové propagační materiály velkou roli v koncepci Jihočeského kraje představovat destinaci Jižních Čech jako celek. Z důvodu

[1] Z **Fondu malých projektů** je možné čerpat prostředky na malé neinvestiční projekty typu „people-to-people“ a malé infrastrukturní projekty. Doba trvání projektu nesmí přesáhnout 18 měsíců, výše příspěvku EU je max. 85%, spoluúčast žadatele 15%. Minimální velikost projektu je 2.353 EUR, maximální 40.000 EUR, výše podpory EU je v rozmezí 2.000-20.000 EUR.

[2] Veškeré aktuální **propagační materiály** byly vydány v rámci projektu ROP NUTS II Jihozápad: „*Tvorba tiskových materiálů vč. el. verzí pro propagaci Jihočeského kraje v ČR i v zahraničí*“.

konkurenceschopnosti regionu je důležité sledovat trendy cestovního ruchu a nabízet turistům jednotlivé produkty, jako jsou památky, cykloturistika nebo lázeňství, které jsou ovšem propagovány v jednotném designu. Právě spolupráce v rámci tvorby a propagace produktů přestavuje jednu z priorit Jihočeského kraje v oblasti cestovního ruchu. [10]

Obrázek č. 3 – Aktuální loga Jihočeského kraje a turistické destinace Jižní Čechy

zdroj: http://www.kraj-jihocesky.cz// (2011-03-10)

Odbor Evropských záležitostí Krajského úřadu Jihočeského kraje také pravidelně pořádá **semináře** o možnostech čerpání dotací z fondů Evropské unie. Jedná se o odborné semináře pro žadatele z operačních programů přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko a ČR - Bavorsko. Tyto semináře jsou obvykle bezplatné, jelikož jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), je však nutné se na ně z důvodu omezené kapacity předem přihlásit. Hlavním úkolem je poskytnout žadatelům aktuální informace a poukázat na nedostatky předkládaných žádostí v minulých kolech.

V souvislosti s vyhlášením 2. výzvy Grantového programu Rozvoj infrastruktury podporující zážitkovou turistiku pořádal v loňském roce (7. 5. 2010) Krajský úřad odborný seminář s názvem *ZÁŽITKOVÁ TURISTIKA v Jihočeském kraji.* Součástí programu bylo představení úspěšně realizovaných projektů z Rakouska a Německa (např. projekt *Baumwipfelpfad Neuschönau - Stezka v korunách stromů*), nebo prezentace portálu www.vyletyrakousko.cz. Ten je zacílen na české turisty a jeho správcem je hornorakouská centrála cestovního ruchu (*Oberösterreich Tourismus).*

4.1.3 Významné dokumenty zaštiťující příhraniční spolupráci

Nejvýznamnějšími partnery Jihočeského kraje, jako regionu v zahraniční spolupráci, jsou jeho bezprostřední sousedé, tj. země Horní Rakousy, země Dolní Rakousy a vládní kraj Dolní Bavorsko. S těmito regiony uzavřel Jihočeský kraj písemné dohody o spolupráci, které vytváří potřebný institucionální rámec a definují oblasti, ve kterých má tato spolupráce prioritně probíhat. Většinou se jedná o bilaterální smlouvy, některé dokumenty však deklarují vzájemnou spolupráci více regionů a svědčí tak o vysoké úrovni kooperace.

Prvním významným dokumentem, jenž měl podpořit a oficiálně zaštítit vzájemnou příhraniční spolupráci, byla ***„Smlouva o rámcovém programu spolupráce mezi Horním Rakouskem a Jihočeským krajem“***. Tato dohoda, uzavřená necelý rok po vzniku Jihočeského kaje, byla podepsána hejtmany obou regionů v Linci dne ***14. prosince 2001***. Jihočeským krajem bylo sestaveno celkem 6 pracovních skupin (včetně jedné pro cestovní ruch) pro řešení konkrétních problémů v různých oblastech spolupráce.

27. dubna 2004 byla mezi zemí Horní Rakousy a Jihočeským krajem podepsána ***„Dohoda o spolupráci na rozvoji přeshraničních projektů v oblasti cestovního ruchu“***. Zemský hejtman Horních Rakous Dr. Josef Pühringer a jihočeský hejtman RNDr. Jan Zahradník deklarovali svými podpisy vzájemnou spolupráci obou regionů a shodli se na základním cíli spolupráce, jímž je ,,společný rozvoj a realizace přeshraničních turistických projektů v oblasti cestovního ruchu, které jsou v první řadě orientovány na požadavky trhu“. V této dohodě je zakotvena spolupráce organizací Jihočeské centrály cestovního ruchu a hornorakouské centrály Oberösterreich Tourismus. Dalšími body spolupráce jsou posílení partnerství, usnadnění výměny know how a rozvoj struktur, které turistické služby nabízejí.

„Dohoda o spolupráci mezi spolkovou zemí Dolní Rakousy a kraji Jihomoravský, Jihočeský a Vysočina“ ze dne ***5. září 2002*** byla prvotním dokumentem zaštiťujícím spolupráci Jihočeského kraje a sousedních Dolních Rakous. Na základě této dohody byl v Brně k ***22. říjnu 2009*** sestaven společný ***„Pracovní program na roky 2010 – 2013“*** podepsaný hejtmany všech tří českých krajů a zemským hejtmanem Dolních Rakous. Tento pracovní program řeší oblasti hospodářství, vědy a výzkumu, kultury, cestovního ruchu, zdravotnictví, dopravy, vzdělávání, ochrany životního prostředí, územního plánování a rozvoje regionů, zemědělství a lesnictví, a další. Pro každou z těchto oblastí

je sestavena speciální pracovní skupina, jež se snaží o naplnění tohoto pracovního programu. Úvodní preambule obsahuje prohlášení o vzájemné výměně informací o všech přeshraničních aktivitách v rámci schváleného programu i významných aktivitách mimo něj. Cílem je dosažení synergických efektů a vyvarování se duplicitních akcí. Pro oblast cestovního ruchu stanoví pracovní program následující aktivity:

- Tvorba společných projektů měst a obcí a podpora společných turistických cílů
- Podpora rozvoje cykloturistiky, budování stezek
- Zprostředkování know how při budování jezdeckých stezek
- Dokončení společného projektu „Přeshraniční systém značení turistických cílů – 2. etapa“
- Tvorba tiskovin pro podporu přeshraničního CR (cyklomapy, letáčky, brožury)
- Výměna informací mezi pracovníky v CR (školení, exkurze, vzájemná setkávání)
- Rozvoj kongresové a incentivní turistiky
- Mediální kampaň (motivace k přeshraničnímu turismu)
- Prezentace společných produktů na veletrzích CR, pořádání famtripů a presstripů
- apod.

V rámci spolupráce krajů Jihomoravského, Jihočeského a Vysočiny s Dolními Rakousy se pravidelně z důvodu kontroly plnění Pracovního programu konají jednání *Koordinačního grémia.* Při organizování těchto setkání funguje takzvaný rotační systém, kdy na koordinátory jednotlivých pracovních skupin ze všech čtyř regionů střídavě připadá zodpovědnost uspořádat setkání.

Dalším významným dokumentem, pod nějž se podepsali hejtman Jihočeského kraje RNDr. Jan Zahradník a předseda vlády Dolního Bavorska Dr. Walter Zitzelsberger, je ***„Společné prohlášení o spolupráci mezi Jihočeským krajem a vládou Dolního Bavorska“***. Hlavním cílem je přispět k upevnění celkových partnerských vztahů a přátelské spolupráce mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo, jakož i mezi Jihočeským krajem a vládou Dolního Bavorska. Toto prohlášení, podepsané ***12. května 2004*** v Pasově, zdůrazňuje význam regionální přeshraniční spolupráce, jejíž přínos spočívá především ve vzájemném porozumění, hospodářském, sociálním a kulturním rozvoji, vnitřní bezpečnosti a překonávání ekologických problémů ve sjednocené Evropě. V tomto prohlášení je kladen důraz na přímou spolupráci partnerských organizací, občanských sdružení a institucí, jež představují důležité články

přeshraniční spolupráce. Dále je zde zakotvena podpora Euroregionu Šumava a zřizování koordinačních míst a odborných skupin pro řešení konkrétních úkolů. Každoročně se konají konference hejtmana Jihočeského kraje a předsedy vlády Dolního Bavorska, na nichž se řeší aktuální témata příhraniční spolupráce, a zhodnocuje se dosavadní plnění cílů prohlášení (viz následující kapitola). Aktivity v rámci tohoto prohlášení směřují především k rozvíjení kontaktů a k naplňování ***„Smlouvy mezi Spolkovou republikou Německo a Českou a Slovenskou federativní republikou o dobrých sousedských vztazích a přátelské spolupráci“*** ze dne ***27. února 1992***.

V souvislosti s plánováním budování evropské politiky soudržnosti po roce 2014 prosazuje Jihočeský kraj myšlenku o vzniku tzv. ***„Strategie EU pro odstranění důsledků železné opony***.[3] Opírá se přitom o vzory podobných konceptů rozvoje celoevropských „makro-regionů“, jako je například „EU strategie pro Baltské moře“ či podobná strategie pro rozvoj oblasti podél toku řeky Dunaje. Tato **iniciativa Jihočeského kraje** byla poprvé představena v roce 2009, v roce výročí 20 let od pádu železné opony, 5 let po rozšíření EU o první země bývalého “sovětského bloku” a v roce předsednictví ČR Radě EU s mottem „Evropa bez bariér“. Stále přetrvávající důsledky umělého rozdělení Evropy byly motivem pro vytvoření strategie, jejíž hlavním cílem je vyrovnání rozdílů mezi vyspělými regiony a dosud spíše periferními oblastmi příhraničí. Především vnímání území jako celku může napomoci k obnovení tradičních a přirozených vazeb, jež jsou nezbytné pro harmonický rozvoj sousedních regionů. Podporu této iniciativě vyjádřili hejtmani několika krajů v České republice, mnozí političtí představitelé Rakouska, Německa a Slovenska i výkonný výbor AEBR (Asociace evropských příhraničních regionů).

4.1.4 Konference regionů

Významným prvkem pro podporu příhraniční spolupráce jsou každoroční konference hejtmana Jihočeského kraje a nejvyšších přestavitelů samospráv sousedních regionů. Na těchto konferencích jsou projednávána aktuální témata týkající se mimo jiné také spolupráce v oblasti cestovního ruchu.

[3] Více informací o iniciativě Jihočeského kraje pro vznik **„Strategie EU pro odstranění důsledků železné opony** na stránkách: http://www.southbohemia.eu/?strategie-eu-pro-odstraneni-dusledku-zelezne-opony,1236

9. konference hejtmanů Horních Rakous a Jihočeského kraje se uskutečnila 5. května 2010 v Linci. Jihočeský hejtman Jiří Zimola a hornorakouský zemský hejtman Josef Pühringer se shodli na nutnosti zintenzivnění prací na dopravním propojení svých regionů, podpoře příhraničních sportovních i kulturních akcí. Deklarovali společně také podporu *Zemské výstavy 2013*, na jejímž uspořádání se budou podílet města Vyšší Brod, Český Krumlov, Bad Leonfelden a Freistadt. Na této konferenci byl projednán průběh společných projektů *„Podpora zahraničního příjezdového CR jižní Čechy – Horní Rakousko – Waldviertel“* a *„Školní výlety do jižních Čech a příhraničních regionů Dolního a Horního Rakouska“*. Záměrem druhého projektu, jehož cílovou skupinu – děti a mládež lze nejsnáze oslovit právě prostřednictvím školních výletů, je podpora vzdělanosti a poznávání sousedních zemí a kultur. Oba projekty jsou spolufinancovány Jihočeským krajem a Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Konkrétnější informace o těchto projektech poskytuje kapitola s názvem „Projekty příhraniční spolupráce JCCR“.

9. konference regionů Jihočeský kraj – Dolní Bavorsko se konala 30. června 2010 ve městě Landshut. Přestavitelé obou regionů se shodli na důležitosti spolupráce v cestovním ruchu, a to zejména v oblasti Šumavy, kde je na tomto odvětví závislá i celá řada pracovních míst. Jihočeská centrála cestovního ruchu, jako příspěvková organizace zřizovaná Jihočeským krajem, spolupracuje s bavorskou organizací Tourismusverband Ostbayern mimo jiné na společném projektu *„Podpora zahraničního příjezdového CR jižní Čechy – Východní Bavorsko“*. Úkolem tohoto projektu (doba realizace 03/2008 – 09/2010) byla cílená mediální propagace regionů, zvýšení informovanosti o nabídce prostřednictvím internetu a zvyšování kvality služeb při poskytování informací v místě pobytu. Druhým projektem, projednávaným na této konferenci je projekt s názvem *„Školní výlety do jižních Čech, Šumavy a Dolního Bavorska“* fungující také ve spolupráci s Horním Rakouskem. Tento projekt nepodávala však Jihočeská centrála cestovního ruchu, jako v předchozím případě, ale Regionální rozvojová agentura Šumava.

4.2 Jihočeská centrála cestovního ruchu (JCCR)

4.2.1 Vznik a vývoj JCCR

Tato kapitola představuje v analýze příhraniční spolupráce úroveň destinačního managementu, jehož hlavní organizací v Jihočeském kraji je právě JCCR.

Jihočeská centrála cestovního ruchu plní významnou úlohu v koordinaci a řízení cestovního ruchu v kraji. Dnem 27. 10. 2009 se po restrukturalizaci stala příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Její vývoj byl však zahájen již v roce 1994, kdy byla založena městy České Budějovice, Prachatice, Tábor a Třeboň jako zájmové sdružení měst pro podporu cestovního ruchu v jižních Čechách. Postupně se do tohoto sdružení připojila také města Český Krumlov, Hluboká nad Vltavou, Jindřichův Hradec, Nové Hrady, Veselí nad Lužnicí a Vimperk. Členy se staly také některé významné podniky, jako např. Výstaviště a.s., České Budějovice. Hlavním úkolem organizace byla především propagační činnost. Ta se týkala především veletrhů, odborných časopisů, webových stránek www.jiznicechy.cz a vydávání propagačních materiálů. Dále spolupracovala s Českou centrálou cestovního ruchu a ostatními subjekty cestovního ruchu.

Myšlenka na restrukturalizaci JCCR, jež by se měla stát hlavní organizací cestovního ruchu v kraji, vznikla v roce 2002 při zpracování Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji. Cílem bylo vytvořit jednotnou organizaci, která bude zodpovědná za koordinaci, management a marketing cestovního ruchu na úrovni celého kraje. Postupně došlo k dohodě mezi Krajským úřadem, Jihočeskou hospodářskou komorou (JHK) a Svazem měst a obcí Jihočeského kraje (SMOJK) o vstupu těchto subjektů do JCCR a o způsobu jejího financování. V roce 2009 pak usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje dostala organizace svou nynější podobu. [11]

Obrázek č. 4 – Logo JCCR

zdroj: http://www.jccr.cz/ (2011-03-10)

4.2.2 Zahraniční partneři JCCR

Partnery Jihočeské centrály cestovního ruchu pro příhraniční spolupráci jsou následující organizace:

- ***Oberösterreich Tourismus*** (hornorakouská centrála CR)
- ***Tourismusverband Mühlviertler Kernland*** - Horní Rakousko
- ***WALDVIERTEL Tourismus*** - Dolní Rakousko
- ***Tourismusverband Ostbayern*** - Východní Bavorsko

Turistické informační portály,[4] jež provozují tyto organizace, obsahují cenné informace pro návštěvníky daných regionů, jako jsou tipy na výlety, přehledy kulturních akcí, možnosti ubytování a stravování atd. Internetové stránky propagující region Waldviertel jsou jako jediné k dispozici také v české verzi.

Obrázek č. 5 – Loga zahraničních partnerů JCCR

zdroj: http://www.jccr.cz/ (2011-03-15)

[4] http://www.muehlviertler-kernland.at/
http://www.oberoesterreich-tourismus.at/
http://www.waldviertel.at/
http://www.ostbayern-tourismus.de/

4.2.3 Aktivity JCCR

Hlavním posláním JCCR je rozvoj cestovního ruchu v kraji. Za tímto účelem využívá dotací, příspěvků a grantů z různých zdrojů, jež jsou důležité pro financování nových produktů cestovního ruchu, rozvoj infrastruktury CR, kultury v regionu a také pro rozvoj spolupráce s příhraničními regiony. Mezi hlavní aktivity JCCR patří:

- Prezentace regionu na veletrzích CR
- Provoz oficiálního Informačního systému CR Jihočeského kraje www.jiznicechy.cz
- Tvorba produktů CR
- Tvorba a distribuce propagačních materiálů jižních Čech
- Spolupráce s podnikateli v CR a s agenturou CzechTourism
- Spolupráce s příhraničními regiony Horní a Dolní Rakousko, Východní Bavorsko
- Realizace projektů na rozvoj CR v regionu a prezentaci destinace jižních Čech

Koncepce činnosti Jihočeské centrály cestovního ruchu vychází ze *Strategie cestovního ruchu v Jihočeském kraji na roky 2009 – 2013.* Významná je koordinační funkce JCCR. Ze zástupců měst, mikroregionů, Krajského úřadu Jihočeského kraje, turistických infocenter a podnikatelů v oblasti cestovního ruchu vytváří JCCR „Poradní skupinu“, jež má pomáhat koordinovat aktivity všech zainteresovaných subjektů. [12]

4.2.4 Projekty příhraniční spolupráce

Spolupráce s příhraničními regiony spočívá především v tvorbě společných projektů na podporu cestovního ruchu. Jihočeská centrála cestovního ruchu je leadpartnerem (vedoucím partnerem) těchto, z poslední doby nejvýznamnějších, projektů příhraniční spolupráce:

- ***„Podpora zahraničního příjezdového cestovního ruchu jižní Čechy – Východní Bavorsko“***

  Partnerem tohoto projektu je *Tourismusverband Ostbayern* a doba realizace 03/2008 – 06/2010. Celkové náklady projektu jsou vyčísleny na **505.102 EUR**, s finanční podporou z ERDF v rámci „*Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013“*.

Oba spolu sousedící regiony Východní Bavorsko a jižní Čechy v současné době provozují marketing víceméně ve vlastních zemích, proto se struktura návštěvníků obou regionů skládá i přes přímé sousedství zejména z domácích hostů. Tato výchozí situace byla důvodem vzniku projektu, jehož hlavním cílem je získání pevného podílu návštěvníků ze sousední země. Tím dojde k podpoře všeobecného cíle, do budoucnosti orientovaného hospodářského a sociálního rozvoje v česko-bavorském hraničním prostoru - zlepšení životní kvality a k prohloubení spolupráce.

Mezi hlavní aktivity projektu patří mediální kampaň *„Dovolená bez hranic“* ve vybraných cílových regionech (zima 2008/09, léto 2009, zima 2009/10). Dále pak rozvoj turistických internetových portálů, tisk a distribuce propagačních materiálů a prezentace v zahraničí na veletrzích cestovního ruchu.

- ***„Podpora zahraničního příjezdového cestovního ruchu jižní Čechy – Horní Rakousko – Waldviertel“***

  Partnery tohoto projektu jsou *Destination Waldviertel GmbH, Oberösterrech Tourismus* a doba realizace 07/2008 – 03/2011. Celkové náklady na projekt dosahují **797.884 EUR.** Projekt je spolufinancován z ERDF v rámci programu *„Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007 – 2013“*

  Jedná se o obdobný projekt jako ve spolupráci s Bavorskem. Stejné jsou cíle projektu a obdobné aktivity.

- ***„Školní výlety do jižních Čech a příhraničních regionů Dolního a Horního Rakouska“***

  Partnery projektu jsou Destination *Waldviertel GmbH, Tourismusverband Mühlviertler Kernland* a *Regionální sdružení Šumava*. Tento projekt (doba realizace 01/2010 – 12/2011) je podpořen z fondu ERDF v rámci Evropské územní spolupráce ČR – Rakousko. Celkové náklady na projekt činí **162.034 EUR**.

  Sousedící regiony Horní Rakousko, Waldviertel a jižní Čechy mají velký potenciál CR předurčený pro různorodé cílové skupiny. Jednou z nich, jež na sebe navíc navazuje další cílové skupiny, jsou děti a mládež. Tuto skupinu lze nejsnáze oslovit prostřednictvím školních výletů, které podporují vzdělanost a poznávaní dalších zemí a kultur. Záměrem projektu je zmapování veškerých možností zmíněných

sousedních regionů v oblasti atraktivit vhodných pro děti a mládež, jež budou následně zveřejněny jak v tištěné, tak i elektronické podobě. Navíc budou vydány didaktické materiály, prostřednictvím kterých budou propojeny znalosti získané během výuky s poznatky získanými během výletů.

Všeobecným cílem je přiblížit turistickou nabídku všech zapojených regionů žákům a studentům základních a středních škol, zvýšit jejich zájem o cestování, spojit výuku ve školách s výukou v reálném prostředí. Předpokladem projektu je fakt, že děti velmi často ovlivňují rodiče při výběru místa pro trávení dovolené.

Hlavními výstupy budou sestavené návrhy programů pro jedno a vícedenní výlety (vzdělávací, sportovní, poznávací), propagační a didaktické materiály.

- ***„Region zdraví Jižní Čechy – Waldviertel“*** – aktuálně připravovaný projekt s dolnorakouským partnerem Waldviertel Destination, Kleinregion NORD Litschau a Lázněmi Aurora v Třeboni.

  Předpokladem tohoto projektu je nemalý potenciál obou regionů v oblasti lázeňství. V jižních Čechách se nacházejí lázně na 3 místech – v Třeboni, Bechyni a Vráži u Písku, ve Waldviertlu pak ve více lázeňských domech – Harbach, Litschau, Nondorf aj.

  Záměrem projektu je propojit tuto lázeňskou nabídku, společně propagovat obě turistické destinace, vytvořit společné lázeňské produkty apod. Spojením nabídky obou lázeňských regionů pod společnou značkou „Region zdraví“ by došlo marketingovému propojení Jihočeského kraje a regionu Waldviertel.

  Pilotním projektem by pak bylo propojení regionů Třeboňsko a Waldviertel prostřednictvím lázeňských domů Aurora a Königsleitn. Tento projekt (doba realizace 10/2011 – 12/2014) by byl finančně podpořen z fondu ERDF v rámci programu Evropská územní spolupráce Rakousko - ČR 2007 – 2013.

Pozn: *Výše přidělované dotace na projekt je v každém regionu jiná. Dotace není rozdělena rovnoměrně mezi partnery projektu, neboť částka se vždy odvíjí od vyspělosti regionu.*

4.3 Euroregiony

Euroregion[5] představuje jednu z důležitých forem (nástrojů) přeshraniční spolupráce v oblastech územního plánování, životního prostředí, kultury, dopravní infrastruktury, cestovní ruch nevyjímaje. Motivem vzniku euroregionů je zejména snaha o společný postup při řešení konkrétních problémů v periferních příhraničních oblastech, jež přesahují hranice států a nemohou tak být řešeny pouze na jedné straně hranic. [13]

V České republice začaly euroregiony vznikat od roku 1991 a nyní se jich podél státních hranic nachází celkem 13. Rozmístění euroregionů zobrazuje mapka v příloze č. 1. Jsou jimi:

- Elbe – Labe
- Erzgebirge – Krušnohoří
- Bayerischen Wald – Šumava – Mühlviertel
- Silva Nortica
- Weinviertel – Pomoraví – Záhorie
- Bílé Karpaty – Biele Karpaty
- Těšínské Slezsko - Ślask Cienszyński
- Beskydy – Beskidy
- Silesia
- Praděd – Pradziad
- Glacensis
- Neisse - Nisa - Nysa
- Ergensis

Pro analýzu příhraniční spolupráce v rámci Jihočeského kraje je relevantní činnost euroregionů **Šumava**, neboli Bayerischen Wald – Šumava – Mühlviertel a **Silva Nortica.**

Euroregiony sdružuje Asociace evropských příhraničních regionů *(**AEBR** - Association of European Border Regions).*[6] Tato organizace koordinuje vzájemnou spolupráci regionů v rámci Evropy, propaguje výměnu informací a zkušeností a zastupuje společné zájmy svých členů v oblasti přeshraniční spolupráce při jednání s parlamenty, úřady a dalšími orgány a institucemi států a nadnárodních organizací. V současné době zastupuje AEBR na 170 hraničních regionů po celé Evropě (členů i příznivců). [14]

[5] **Euroregion** je formální nástroj pro přeshraniční spolupráci regionálních organizací, samospráv, či sdružení obcí nejen mezi zeměmi EU, ale také mezi členskými a nečlenskými zeměmi. Jedná se o sdružení spolu přímo sousedících subjektů na opačných stranách hranic alespoň dvou států. Nejstarší tímto způsobem vzniklá organizace (roku 1958), je oblast na holandsko-německých hranicích - Euregio, která se stala modelem pro další podobné iniciativy, a proto její označení převzaly nově vznikající hraniční oblasti tohoto druhu.

[6] Další informace o založení, aktivitách a členech organizace **AEBR** na stránkách: http://www.aebr.net/

4.3.1 Euroregion Šumava

Euroregion Šumava vznikl roku 1993 v Českém Krumlově. Zahrnuje území bývalých okresů Domažlice, Klatovy, Prachatice, Český Krumlov a Strakonice. V současné době má cca 125 členských měst a obcí. Zahraničními partnery Euroregionu Šumava jsou *Euregio Bayerischer Wald – Unterer Inn* v Bavorsku a *Regionalmanagement Mühlviertel* v Horním Rakousku. Dohromady s těmito partnery tvoří Euroregion Šumava jeden přeshraniční celek. Sdružení Euroregion Šumava provozuje svou kancelář v Běšinách na Klatovsku a úzce spolupracuje s ***Regionální rozvojovou agenturou Šumava*** ve Stachách, která externě zajišťuje veškeré projektové služby. Hlavním orgánem sdružení je valná hromada. Devatenáctičlenné předsednictvo tvoří hejtmani Jihočeského a Plzeňského kraje a představitelé členských obcí.

Euroregion Šumava spolupracuje také s členskými obcemi, Plzeňským a Jihočeským krajem, Správou NP a CHKO Šumava, Ministerstvem pro místní rozvoj a ostatními euroregiony ČR. Hlavními partnery při spolupráci a běžné činnosti jsou již zmínění Euregio Bayerischer Wald – Unterer Inn a Euregio Mühlviertel.

Obrázek č. 6 – Používaná loga Euroregionu Šumava

zdroj: http://www.euregio.cz/ (2011-03-15)

Hlavní činností Euroregionu Šumava je:

- zkvalitnění a koordinace přeshraniční spolupráce,
- reprezentace regionu,
- výměna informací (se všemi kooperujícími subjekty a s ostatními euroregiony),
- správa Dispozičního fondu Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika - Svobodný stát Bavorsko v regionu Šumava,
- účast na tvorbě strategií rozvoje a programů EU. [15]

Již zmíněná *Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s.* (RRA Šumava), zajišťující pro Euroregion Šumava veškerou projektovou činnost, je partnerem velkého přeshraničního projektu s názvem ***„Turistický destinační management Bavorský les – Šumava“***. Žadatelem tohoto projektu (doba realizace 9/2008 - 8/2011, program přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko 2007 – 2013) je *Volkshochschule für den Landkreis Regen* a celkové náklady dosahují **3.682.613 €.** Aktivity české části projektu, na níž připadá necelých 20 % nákladů, vychází ze strategického dokumentu *„Rozvojový koncept udržitelného CR na Šumavě“*. Patří mezi ně například provoz turistického informačního centra Stachy, zpracování vizuální identity turistického regionu Šumava, vydávání pololetních novin *„Doma na Šumavě“*, certifikace *„Šumava originální produkt®“*, propagace regionu na veletrzích CR a mnoho dalších. (Více o tomto projektu na webových stránkách http://www.rras.cz/)

4.3.2 Euroregion Silva Nortica

Euroregion Silva Nortica[7] (ERSN) zahrnuje území okresů Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Tábor v Jihočeském kraji a region Waldviertel s okresy Zwettl, Krems, Gmünd, Waidhofen an der Thaya a Horn na území Spolkové země Dolní Rakousko (viz mapa v příloze č. 3).

Obrázek č. 7 – Logo Euroregionu Silva Nortica

zdroj: http://www.silvanortica.com/ (2011-03-15)

[7] **Silva Nortica** je historické označení oblasti a znamená Severní les. Strom a vodní hladina symbolizují spojení Waldviertelu a jižních Čech. 9 hvězdiček představuje 9 okresů v euroregionu (5 waldviertelských a 4 jihočeské).

Organizace Euroregio Silva Nortica vznikla dne 28. 5. 2002 v *Hospodářském parku České Velenice / Gmünd*.[8] Zakladateli jsou sdružení *Jihočeská Silva Nortica* na české straně a *Europaplattform Pro Waldviertel* na rakouské straně. Iniciativy o založení společné česko-rakouské diskusní platformy se objevovaly již od roku 1989, především ze strany Waldviertel Managementu. V roce 2000 byla s regionálními rozvojovými agenturami v Českých Budějovicích a Jindřichově Hradci podepsána Deklarace o spolupráci mezi regiony. O založení euroregionu se pak velmi zasadil *Svaz měst a obcí Jihočeského kraje* (SMOJK).

Sdružení právnických osob ***Jihočeská Silva Nortica (JčSN)*** bylo založeno 16. 5. 2002 jako dobrovolné sdružení obcí, měst a dalších právnických osob v české části euroregionu. Počet obyvatel členských měst a obcí je více než 260 000. K největším členům patří města České Budějovice, Tábor, Písek, Jindřichův Hradec, Milevsko, Třeboň a Dačice. Sdružení je programově zaměřeno na přeshraniční spolupráci s obcemi, městy a vyššími celky veřejné správy příhraničního regionu Dolního Rakouska – Waldviertel.

Sdružení ***Europaplattform Pro Waldviertel*** bylo založeno 22. 2. 1995 jako nástupce akciové společnosti Pro Waldviertel. Sdružuje politické zástupce všech zákonodárných institucí a 81 členských obcí a měst. Sdružení a jeho sekretariát Regionalmanagement Waldviertel jsou iniciátory regionálního rozvoje se silným přeshraničním dopadem.

Základní prioritou přeshraniční spolupráce euroregionu je **trvale udržitelný rozvoj příhraničí**, a to zejména v oblastech:

- rozvinuté, spojující infrastruktury,
- podpory zemědělství a údržby krajiny,
- ochrany životního prostředí,
- rozvoje cestovního ruchu,
- kvality života občanské společnosti.

Hlavními cíli jsou: rozvinutý euroregion, dobré sousedství, spokojení občané, všestranná spolupráce, odstranění hranic a rozdílů mezi regiony. Těchto cílů chce Euroregion Silva

[8] Projekt mezinárodního a hranice překračujícího **Hospodářského parku České Velenice - Gmünd** se zakládá na bilaterální česko-rakouské smlouvě ze dne 6. 3. 1990. Tento společný projekt má sloužit k rozvoji a restrukturalizaci průmyslu a služeb severní části Waldviertlu a českého příhraničního regionu - jižní části jižních Čech.

Nortica dosáhnout především prostřednictvím společných struktur a strategií rozvoje, kvalitních projektů a využívání programů EU. [16]

Euroregion Silva Nortica vykonává své aktivity prostřednictvím sedmi *pracovních skupin*, jež jsou zaměřeny na naplňování priorit v konkrétních oblastech (infrastruktura a doprava ; cestovní ruch ; podpora a rozvoj podnikání ; zemědělství, lesnictví, rybářství a rozvoj venkova ; životní prostředí ; lidské zdroje a trh práce ; partnerství měst a regionů). [17]

Jihočeská Silva Nortica je leadpartnerem těchto dvou **hlavních projektů**, z nichž je financována celá řada přeshraničních aktivit:

„Založení hospodářské platformy ERSN“ – doba realizace 05/2008 – 06/2011, plánované celkové náklady ve výši **522.680 EUR**. Z tohoto projektu jsou podpořeny následující oblasti aktivit: Spolupráce na politické a veřejnoprávní úrovni, konference workshopy, exkurze ; Marketingová opatření pro regiony Jižní Čechy a Waldviertel, mapy, internetové stránky ; Odborné konference na hospodářská témata ; a jiné. Dalšími partnery projektu jsou Sdružení Růže, město České Velenice, město Nová Bystřice, Městské kulturní středisko Slavonice a projektový spolek Waldviertel.

„Meziregionální mobilita – mobilita bez hranic“ – doba realizace 01/2009 – 12/2010, partnerem je projektový spolek Waldviertel. Tento projekt je zaměřen především na rozvoj přeshraniční veřejné dopravy, jež je nezbytnou podmínkou užšího propojení regionů. V rámci projektu byla zpracována „Studie rozvoje dopravy a dopravní infrastruktury Jihočeský kraj – Dolní Rakousko do roku 2025“, uspořádána konference „Mobilita bez hranic“ a několik workshopů. Workshop o projektu „Compano“ poskytl informace o nabídce alternativní mobility, jež je velice oblíbená zejména u mladých lidí v Rakousku. Prostřednictvím stránek http://www.compano.at/ se dají jednoduše plánovat společné (i přeshraniční) cesty autem.

Významnou praktickou činností euroregionu Silva Nortica je **správa a administrace** již zmiňovaného **Fondu malých projektů (FMP)**. Prostřednictvím tohoto fondu, jenž je součástí operačního programu Evropská územní spolupráce ČR – Rakousko, jsou pro Jihočeský kraj alokovány nemalé prostředky na rozvoj přeshraniční spolupráce v oblasti kultury, sportu a dalších činností. Příkladem projektu podpořeného z FMP je ***EURO VELO 13; Cyklocesta „Železná opona“*** – 1. část. Žadatelem projektu (01/2011 – 01/2012) je *Nadace Jihočeské cyklostezky* a partnerem organizace

Zukunftsraum Thayaland, Dobersberg. Euro Velo je projektem Evropské cyklistické federace (ECF), jehož snahou je rozvinout síť vysoce kvalitních cyklostezek spojujících všechny země Evropy. Cílem předkládaného projektu je vypracování technické projektové dokumentace se všemi náležitostmi (např. souhlasy vlastníků, správců dotčených cest) pro vybudování cyklocesty Euro Velo 13 na území Jihočeského kraje a sousedního Rakouska. Schválená výše příspěvku z ERDF je 12.150 EUR (standardní 85% podíl celkových nákladů).

4.3.3 Evropský region Dunaj – Vltava

Dlouholetá spolupráce mezi příhraničními regiony Rakouska, Německa a České republiky byla impulsem pro úvahy o založení společného Evropského regionu Dunaj - Vltava. Ten by měl představovat jakousi platformu pro efektivní spolupráci za účelem rozvoje přeshraničních sítí, dalšího zlepšení sousedských vztahů a zvýšení atraktivity regionu. Cílem plánovaného přeshraničního regionu je sociálně, ekonomicky a ekologicky vyvážený životní prostor, jenž se bude moci v kontextu ostatních evropských regionů prezentovat jako dobře prosperující region. V tomto nově vznikajícím regionu by měl fungovat společný marketing, plánování transevropských komunikací, management turistické destinace, ale také společný trh práce, zdravotní prevence, či přeshraniční místní veřejná doprava. [18]

Obrázek č. 8 – Logo Evropského regionu Dunaj - Vltava

zdroj: http://www.silvanortica.com/ (2011-03-17)

Společným posláním všech zainteresovaných subjektů je zvýšit díky intenzivnější spolupráci konkurenceschopnost dosud periferních regionů, využívat synergií a zabránit tak negativním dopadům demografického vývoje.

Značný počet realizovaných projektů v oblasti přeshraniční spolupráce z posledních let svědčí o velké angažovanosti všech institucí a o výrazném zájmu o další spolupráci.

V současné době je tento projekt ve fázi příprav[9]. Ty se týkají především analýz dosavadní spolupráce, analýz potenciálů a následného navržení formy budoucího evropského regionu, který by se po roce 2013 (po skončení programovacího období 2007 – 2013) mohl stát také příjemcem dalších evropských dotací. [19]

O konečné podobě Evropského regionu Dunaj – Vltava, včetně počtu členů zatím není rozhodnuto. Přípravný projekt je otevřený všem potenciálním partnerům. Do výzkumu sítí a analýzy potenciálů jsou aktuálně zapojeny spolková země **Horní Rakousy**, dolnorakouské oblasti **Waldviertel** a **Mostviertel**, **Jihočeský** a **Plzeňský kraj** a kraj **Vysočina**, správní obvody **Dolní Bavorsko** a **Horní Falc** a **Altötting** (Horní Bavorsko). (Viz mapky v příloze č. 4)

Koordinací celého projektu jsou pověřeny Horní Rakousy, resp. oddělení regionálního rozvoje hornorakouské zemské vlády. Vedení analýzy sítí a potenciálů pro bavorsko-rakouské pohraničí organizují EUREGIO Bavorský les – Šumava – Dolní Inn a Regionalmanagement Oberösterreich/Innviertel-Hausruck. Na české straně projekt koordinuje Jihočeský kraj. Největší důraz je pak kladen na zapojení a širokou účast všech důležitých regionálních představitelů.

Koncepce nově vznikajícího evropského regionu byla poprvé představena odborné i široké veřejnosti 26. září 2010 v rámci Svatováclavských slavností v Českém Krumlově na *Dni Evropského regionu Dunaj – Vltava*, jehož součástí byl i doprovodný kulturní program. Na hlavním náměstí v Českém Krumlově se po celý den konal „Trh regionů“ a představily se zde i hudební a taneční soubory ze všech zúčastněných regionů. Příští Den Evropského regionu Dunaj - Vltava by se měl konat opět za rok, tentokráte v Bavorsku. [20]

[9] **Náklady projektu** na přípravu Evropského regionu Dunaj - Vltava činí až do konce roku 2012 přibližně 1,4 milionu EUR. Evropský region Dunaj – Vltava je zakládán s finanční podporou programů Evropské územní spolupráce.

4.4 Mikroregiony

Za účelem ochrany a společného prosazování svých zájmů využívají obce svého zákonného práva sdružovat se. V posledních letech zvyšující se počet obcí, zapojených do mikroregionů, lze považovat za pozitivní trend, probíhající ve venkovském prostoru. Dosažení žádoucích změn společnými silami není jediným cílem sdružených obcí. Dalším cílem je získání finančních prostředků z různých fondů formou vytváření mikroregionálních programů, aktivit a konkrétních projektů. Mnohé z těchto finančních prostředků by samotné obce nebyly schopné získat. Právní formou pro sdružování obcí jsou *svazky obcí* (členy svazku obcí mohou být jen obce), formou pro sdružování obcí s jinými právnickými či fyzickými osobami jsou pak *zájmová sdružení právnických osob*.

V České republice se nachází více než 600 mikroregionů. Mnohé z nich se územně navzájem překrývají. V Jihočeském kraji se jich nachází celkem 53. Monitoringem mikroregionů se v České republice zabývá od roku 2000 ***Ústav územního rozvoje*** zřizovaný Ministerstvem pro místní rozvoj. [21]

Začátkem roku 2010 provedl Krajský úřad Jihočeského kraje ***monitoring zahraniční spolupráce obcí***. Z výsledků dotazníku, jež byly odeslány obcím s více než 1500 obyvateli, vyplynuly následující skutečnosti. Z celkových 65 dotázaných obcí potvrdilo 45 zahraniční spolupráci, která je většinou smluvně zakotvena. Dosavadní spolupráce je představiteli obcí většinou vnímána jako dostačující, zájem je spíše o zintenzivnění a prohloubení jejích dosavadních forem. Účelem tohoto monitoringu bylo mimo jiné zjistit, jakým způsobem by mohl obcím v těchto aktivitách pomoci Krajský úřad. Jakákoli forma finanční pomoci směřovaná na podporu aktivit se zahraničními partnery, vytvoření dotačních titulů pro tyto účely, informování o různých možnostech v oblasti grantů a finanční podpory, ale také zprostředkování kontaktů, byly nejčastější odpovědí na tuto otázku. Zájem byl projeven také o propagační materiály kraje. Tyto požadavky nezůstaly bez odezvy. Krajský úřad poskytne obcím informační materiály o kraji a pokusí se zprostředkovat kontakty v partnerských regionech. Proběhl také již seminář o možnostech finanční podpory.

Pro účely této analýzy byl pro zhodnocení příhraniční spolupráce na úrovni mikroregionů zvolen mikroregion *Sdružení Růže*. V Jihočeském kraji se v tomto ohledu jedná o jeden z nejaktivnějších mikroregionů, což je dáno především jeho geografickou polohou – blízkost hranice se sousedním Rakouskem.

4.4.1 Mikroregion Sdružení Růže

Mikroregion Sdružení Růže vznikl v roce 1999 a v současnosti sdružuje 23 obcí s téměř 27 000 obyvateli. Jedná se o **zájmové sdružení obcí a právnických osob** se sídlem v Borovanech na Českobudějovicku. Orgány sdružení jsou valná hromada, rada, předseda a místopředseda a revizní komise. [22]

Obrázek č. 9 – Znak Sdružení Růže

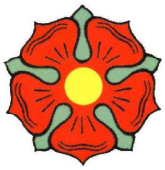

zdroj: http://www.sdruzeniruze.cz/index.asp (2011-03-25)

Členskými obcemi mikroregionu jsou: *Benešov nad Černou, Borovany, Čížkrajice, Dolní Dvořiště, Horní Stropnice, Hranice, Jílovice, Kamenná, Ledenice, Ločenice, Malonty, Mladošovice, Nové Hrady, Olešnice, Ostrolovský Újezd, Petříkov, Pohorská Ves, Slavče, Srubec, Strážkovice, Svatý Jan nad Malší, Trhové Sviny, Žár*.

Dalšími členy Sdružení Růže jsou organizace: *Novohradská občanská společnost, o.s., Sdružené lesy Ledenice a Borovany, o.s., Rosa, o.p.s. a Klášter Božího milosrdenství v Nových Hradech.*

Předmět činnosti Sdružení Růže lze shrnout do následujících oblastí:

- Koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie
- Přímé provádění společných investičních akcí
- Společná propagace mikroregionu v cestovním ruchu

Mikroregion má svůj vlastní strategický rozvojový dokument, jímž je ***„Strategie rozvoje mikroregionu Sdružení Růže 2007 – 2013“***.

Partnerským regionem Sdružení Růže pro příhraniční spolupráci je oblast ***Waldviertel***, jedna ze čtyř částí Dolního Rakouska (dalšími jsou *Mostviertel, Weinviertel* a *Industrieviertel*). Intenzivní spolupráce probíhá především s mikroregionem ***Leinsitztal*** (Údolí Lužnice), což je příhraniční region sdružující obce *Bad Grosspertholz, Großschönau, Moorbad Harbach, St. Martin, Unserfrau-Altweitra a Weitra* v okresu Gmünd. Hlavním partnerem pro společné přeshraniční projekty je na rakouské straně organizace ***Projektverein Waldviertel*** (projektový spolek Waldviertel).

Spolupráce se zahraničím je v mikroregionu Sdružení Růže uskutečňována především prostřednictvím aktivit *Přeshraničního impulzního centrum Sdružení Růže*, jehož je Sdružení Růže zřizovatelem.

4.4.2 Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže

„Bourat hranice v hlavách“ – pod tímto mottem vzniklo podél severní hranice Rakouska 10 impulzních center (Grenzüberschreitende ImpulsZentren - GIZ), jež usilují o intenzivnější přeshraniční spolupráci ve všech oblastech života. Tato myšlenka se zrodila v Rakousku s cílem vybudovat síť center podél celé hranice s Českou Republikou, Maďarskem a Slovenskem. Podvědomí o tom, co se děje na druhé straně hranice, je totiž u většiny obyvatel stále malé. Přeshraniční impulzní centra nabízejí podněty a podporu realizace přeshraničních projektů a každodenních aktivit. Nejlepší cestou k překonání hranice jsou právě skutečné kontakty a spolupráce. Úzkými hospodářskými, sociálními a kulturními kooperacemi mají být v příhraničních mikroregionech odbourány existující předsudky a místní obyvatelstvo má být motivováno k větší přeshraniční spolupráci. [23]

Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže začalo působit v roce 2004 v Nových Hradech za podpory fondu *Phare CBS*. Spolu s dalšími centry v Českých Velenicích, Nové Bystřici, Slavonicích a Telči bylo založeno jako partnerské zařízení k rakouským centrům. Činnosti centra je možné shrnout do následujících bodů:

- vyhledává vhodné a ochotné přeshraniční subjekty (organizace i osobnosti) pro spolupráci školám, spolkům, obcím, atd.
- pomáhá při navazování a uskutečňování kontaktů
- podporuje a organizuje kulturní a společenské akce přeshraničního charakteru
- zajišťuje informovanost o dění v regionu na obou stranách hranice

Sídlo přeshraničního impulzního centra Sdružení Růže bylo později přesunuto do Borovan u Českých Budějovic, kde funguje již tři roky. Partnerské centrum ***GIZ Region Weitra*** již ukončilo svoji činnost, stejně tak jako ostatní centra na rakouské straně hranice. Navazování a rozvíjení vzájemných styků mikroregionu Sdružení Růže s rakouským příhraničím je proto nyní o něco komplikovanější.

Přeshraniční impulsní centrum Sdružení Růže nemá samostatnou právní subjektivitu. Zajišťování chodu centra je z 85 % financováno z projektu **„Založení hospodářské platformy Euroregio Silva Nortica“**. Zbývajících 15 % nákladů financuje Sdružení Růže. Nejistá je tudíž také perspektiva tohoto centra, neboť jeho chod je do budoucna závislý na prodloužení výše jmenovaného projektu (o němž ještě není rozhodnuto), či na nalezení dalšího vhodného zdroje financování. Je ovšem nutné podotknout, že možné ukončení činnosti centra by neznamenalo zpřetrhání dosavadních kontaktů a přerušení vzájemné spolupráce. Ta by se nadále odehrávala minimálně na úrovni jednotlivých organizací.

4.4.3 Konkrétní aktivity centra

Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže v loňském roce zorganizovalo, či se aktivně zúčastnilo (bylo partnerem) následujících událostí, jež byly podpořeny programem *Evropská územní spolupráce Rakousko – ČR 2007-2013* v rámci již zmíněného projektu *„Založení hospodářské platformy ERSN“*.

Workshop Nezaměstnanost x sociální vyloučení se konal 27. 4. 2010 v Nových Hradech v prostorách Akademického univerzitního centra (zámek Nové Hrady). Workshopu se zúčastnilo 80 posluchačů včetně 11 přednášejících, z nichž 3 byli z Rakouska. Toto setkání bylo zorganizováno u příležitosti Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, vyhlášenému Evropskou unií pro rok 2010.

Výstava BIOEM Großschönau - Sdružení Jihočeská Silva Nortica ve spolupráci s Jihočeským krajem, Sdružením Růže a dalšími firmami zajistila v rámci výše jmenovaného projektu prezentaci kraje na výstavě BIOEM, uskutečněné ve dnech 3. – 6. června 2010. Tento, již 25. ročník navštívilo přes 27.000 návštěvníků. Výstava byla zaměřena na 4 tematické oblasti (Energie a životní prostředí, Stavebnictví a rekonstrukce, Příroda a zdraví a Děti-mládež-rodina) a zúčastnilo se jí celkem 265 vystavovatelů, převážně z Rakouska. Prostřednictvím propagačních materiálů byla návštěvníkům představena turistická nabídka a produkty CR v Jihočeském kraji. Svou expozici zde mělo také několik jihočeských firem (*P-B Krovy z Údolí u Nových Hradů, NEMA Olešnice a OKNOTHERM Kaplice*), jež zde měly možnost navázat cenné obchodní kontakty.

Seminář na téma „Podmínky zaměstnávání v EU a v Rakousku“ se uskutečnil 10. června 2010 v Trhových Svinech za účasti 2 přednášejících a 30 posluchačů. Zorganizovalo jej Sdružení Růže a Jihočeská Silva Nortica. Posluchači se dozvěděli informace o aktuální situaci na trhu práce v Jihočeském kraji, ale hlavně také o možnostech a požadavcích na uchazeče o práci v zemích EU. Platnost regulujících opatření pro zaměstnávání Čechů v Rakousku totiž končí již v květnu letošního roku.

Veletrh cestovního ruchu „Jihočeský kompas“ – ve dnech 8. – 9. září 2010 probíhal v DK Metropol v Českých Budějovicích 3. ročník veletrhu CR Jihočeský kompas. V rámci projektu "Založení hospodářské platformy ERSN“ se na něm prezentovalo Sdružení Růže spolu s Jihočeskou Silvou Norticou, dále město Nová Bystřice a kulturní středisko Slavonice. Ze zahraničních partnerů se veletrhu zúčastnili Zukunftsraum Thayaland, Kleinregion NORD Litschau-Heidenreichstein a město Weitra. Veletrh se zajímavým doprovodným programem navštívilo během dvou dní téměř 3 tisíce návštěvníků a svou expozici zde představilo na 70 vystavovatelů.

Setkání starostů Sdružení Růže a regionu Lainsitztal se konalo 1. prosince loňského roku v Borovanech. Na tomto setkání se představili noví starostové obcí a byla projednávána další možná projektová partnerství. Součástí akce byla také exkurze do místního česko-rakouského podniku Colop (výroba razítek).

Hlavní letošní akcí Přeshraničního impulzního centra Sdružení Růže bylo ***Setkání informačních center a subjektů cestovního ruchu***, které se uskutečnilo 12. dubna za účasti mnoha zahraničních partnerů. V případě prodloužení projektu „Založení hospodářské platformy ERSN“ je plánována opětovná účast centra na veletrhu „Jihočeský kompas“.

Kromě pořádání výše jmenovaných akcí se Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže věnuje také projektové činnosti. Vytváří a podává projekty do **„Fondu malých projektů“**, jehož správcem a administrátorem pro Jihočeský kraj je sdružení Jihočeská Silva Nortica. Za finanční podpory z Fondu malých projektů byl tak například uspořádán fotbalový turnaj TJ Calofrig Borovany - Sportclub St. Martin, nebo mezinárodní festival dechových hudeb v Jílovicích.

4.5 Další organizace pro příhraniční spolupráci

Následující organizace rozhodně nepředstavují výčet všech ostatních subjektů, jejichž aktivity se nějakým způsobem týkají příhraniční spolupráce. V rámci destinačního managementu jednotlivých mikroregionů, měst a obcí funguje celá řada dalších organizací, jež spolupracují se svými zahraničními partnery v různých úrovních na konkrétních projektech. Tyto tři jsou významné pro příhraniční spolupráci v rámci Jihočeského kraje jako celku.

4.5.1 Společnost tří zemí

Společnost tří zemí *(Drei-Länder Gesellschaft)* byla založena v roce 1996 s cílem podporovat společné přeshraniční iniciativy Jihočeského kraje, Horních Rakous a Dolního Bavorska. Její aktivity se týkají především navazování a rozšiřování kontaktů mezi těmito regiony a podpory akcí a neinvestičních projektů zaměřených na mládež, vzdělávání, oblasti kultury a sociální péče, jež nejsou dostatečně podporovány z jiných programů či zdrojů.

Obrázek č. 10 – Logo Společnosti tří zemí

zdroj: http://www.s3z.eu/ (2011-04-05)

Společnost tří zemí je neziskovou právnickou osobou - sdružením, bez vlastního administrativního aparátu, se sídlem v Pasově. Předsedou Společnosti byl v červnu 2009 znovu zvolen na další 3 roky RNDr. Jan Zahradník. Také ostatní funkce v orgánech sdružení (předsednictvo, kuratorium a členská schůze) jsou funkcemi výlučně čestnými.

Členy Společnosti tří zemí jsou firmy, organizace a významné osobnosti ze všech tří regionů. Ti přispívají členskými příspěvky do rozpočtu Společnosti, podporují tím její

aktivity a pomáhají naplnit její cíle, tj. dlouhodobě usilovat o prohloubení kontaktů a porozumění obyvatel zmíněných tří regionů a o jejich postupnou integraci. [24]

Obrázek č. 11 – Oficiální znaky Jihočeského kraje, Dolního Bavorska a Horních Rakous

zdroj: http://www.s3z.eu/ (2011-04-05)

Kontaktním místem Společnosti tří zemí pro Jihočeský kraj je Oddělení vnějších vztahů a zahraniční spolupráce Krajského úřadu. Zde je možno předkládat žádosti o příspěvky (v loňském roce limitované částkou 20 000 Kč) na základě aktuálně vyhlašovaných výzev. Společnost tří zemí de facto představuje politické zaštítění příhraniční spolupráce v kraji.

4.5.2 SMOJK

V Jihočeském kraji se nachází celkem 623 měst a obcí a více než polovina z nich je sdružena ve *Svazu měst a obcí Jihočeského kraje (SMOJK).* Pod názvem Jihočeský výbor pro spolupráci se zahraničím byla tato organizace založena v roce 1998. Od té doby si získal SMOJK významné postavení nejen v Jihočeském kraji, ale i na celorepublikové úrovni, čehož využívá při prosazování zájmů svých členů.

Obrázek č. 12 – Logo SMOJK

zdroj: http://www.smojk.cz/ (2011-04-05)

SMOJK je dobrovolná, nepolitická a nevládní organizace, jejímiž členy jsou města a obce, jakož i regionální sdružení obcí ve smyslu zákona o obcích. Pro dosažení pozitivních změn v jednotlivých městech a obcích je nezbytná jistá míra jednoty, koordinovaného postupu a legitimního lobování. Smysl SMOJK spočívá tedy ve snazším řešení společných

problémů a dosahování společných cílů. Základním cílem je hájit společné zájmy a práva členů svazu, jež se dotýkají oblastí budování infrastruktury (doprava, odpadové hospodářství, atd.) a rozvoje příhraniční spolupráce (témata kultury, sportu, cestovní ruchu, životního prostředí, atd.). Další výhodou vzájemné spolupráce je koordinovaný postup při přípravě a realizaci pilotních projektů celoregionálního významu. [25]

Hlavními partnery SMOJK pro příhraniční spolupráci jsou: Euroregion Silva Nortica, JCCR, Nadace jihočeské cyklostezky a RERA. V těchto organizacích má SMOJK také své personální zastoupení.

Ze zahraničních partnerů jsou to: *Internationales Interkommunales Zentrum Gross-Siegharts* (IIZ - věnuje se praktické spolupráci obcí v přeshraničním rozsahu*), Bayerischer Gemeindetag* (bavorský svaz obcí) a *Oberösterreichischer Gemeindebund* (OÖGB - svaz obcí Horního Rakouska).

Svým členům nabízí SMOJK bezplatnou pomoc s nalezením vhodného přeshraničního partnera, jednak jako partnerské obce či města, tak i pro tzv. projektové partnerství. Svaz je partnerem mnoha přeshraničních projektů, pořádá vzdělávací semináře (např. pro pracovníky v cestovním ruchu) a podílí se na mnoha dalších aktivitách, jež vedou k harmonickému rozvoji jižních Čech.

4.5.3 RERA

Regionální rozvojová agentura jižních Čech RERA a.s. byla podle vzoru regionálních rozvojových agentur úspěšně působících v zemích EU založena a koncipována na principu partnerství jednotlivých regionálních subjektů, působících v oblasti jižních Čech. Svou činnost společnost v roce 1999 s cílem podporovat a koordinovat hospodářský, sociální a kulturní rozvoj celého jihočeského regionu.

Obrázek č. 13 – Logo RERA

zdroj: http://www.rera.cz/ (2011-04-05)

Již od svého vzniku hraje agentura významnou roli při přípravě a realizaci programů podporovaných ze zdrojů Evropské unie. Stala se nejen jednotkou řízení programu PHARE CBC[10] pro jižní Čechy, ale i regionálním centrem mezinárodní spolupráce a zástupcem několika státních agentur na podporu regionálního rozvoje, příliv zahraničních investic apod. [26]

RERA nabízí svým klientům služby typu: zpracování projektové dokumentace, monitoring investičních příležitostí v regionu, projektový management, konzultační činnost (poradenství při zpracování projektů, vyhledání vhodného zdroje financování projektu) atd. Dále se také zabývá tvorbou vlastních projektových záměrů, vyvíjí publikační činnost a účastní se mnoha mezinárodních projektů. RERA ve spolupráci s partnery realizuje například projekt, jehož cílem je celoroční zlepšení návštěvnosti přeshraniční oblasti *Lipensko - Mühlviertel*. V rámci projektu dojde na české straně k vybudování úseku cyklotrasy, cyklopointu a ochranné hráze pro záchranné čluny, na rakouské straně pak k modernizaci lyžařského areálu.

Dalším příkladem projektu příhraniční spolupráce je aktivní účast na přípravě *Zemské výstavy 2013* (zmiňované již v souvislosti s konferencemi regionů – kapitola 4.1.4). Zemské výstavy mají v Rakousku dlouholetou tradici a těší se velkému zájmu. V rámci rozvoje spolupráce mezi sousedními regiony připravují regiony Horní Rakousko a jižní Čechy první přeshraniční zemskou výstavu, která bude zahájena v dubnu 2013 a potrvá celých osm měsíců. Výstava bude realizována na čtyřech místech, konkrétně v Českém Krumlově, Vyšším Brodě, Bad Leonfeldenu a Freistadtu. RERA je leadpartnerem dvou projektů na přípravnou (04/2010 – 03/2013) a realizační (12/2010 – 11/2013) fázi výstavy, podpořených z ERDF v rámci operačního programu Cíl 3 Evropská územní spolupráce Rakousko – ČR 2007-2013. Dalšími partnery projektů jsou Regionální muzeum v Českém Krumlově, Cisterciácké opatství Vyšší Brod, Oberösterreich Tourismus a Úřad hornorakouské vlády.

[10] **Program Phare CBC** (Cross Border Co-operation = přeshraniční spolupráce) byl programem Evropské unie, který byl určen na podporu rozvoje příhraničních regionů v nečlenských zemích EU. Ve svém počátku se týkal pouze příhraničních oblastí sousedících s členskými zeměmi EU (od r.1994 - česko-německé příhraničí, od r.1995 - česko-rakouské), od roku 1999 však byl rozšířen i na příhraniční území kandidátských zemí, v ČR tedy na česko-polské a česko-slovenské pohraničí.

5 VYHODNOCENÍ ŘÍZENÝCH ROZHOVORŮ

Jak již bylo uvedeno v kapitole Cíle a metodika, na analytickou část práce logicky navazuje část syntetická. Ta zahrnuje zpracování a vyhodnocení informací, zjištěných na základě provedené analýzy. Jelikož je oblast příhraniční spolupráce, ostatně jako kterákoliv jiná spolupráce, především záležitostí přístupu zainteresovaných lidí, bylo uskutečnění expertních rozhovorů naprosto nezbytnou součástí této analýzy. Na základě těchto rozhovorů bylo možné utvořit si ucelený pohled na danou problematiku a dozvědět se celou řadu konkrétních informací z praxe. Přehled uskutečněných řízených rozhovorů poskytuje příloha č. 6. Dotazovaní se vyjadřovali k následujícím otázkám:

„Jaké přínosy má příhraniční spolupráce pro rozvoj regionu a pro samotné občany?“

Takto byla stanovena hlavní výzkumná otázka expertních rozhovorů. Všichni dotázaní se shodli na skutečnosti, že příhraniční spolupráce mezi sousedními regiony je nezbytným předpokladem dlouhodobého udržitelného rozvoje. Pouze společné přeshraniční řešení otázek infrastruktury, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu a mnoha dalších, přináší efektivní výsledky a pokrok v rozvoji jinak periferních území. Vytváření společných struktur a strategií rozvoje, spolupráce na kvalitních projektech a využívání programů EU představují cestu pro odstranění hranic a rozdílů mezi regiony.

Neopomenutelné jsou rovněž přínosy příhraniční spolupráce pro samotné občany. Ať již v oblastech kultury, vzdělávání, či dalších oblastech každodenního života přispívají společné projekty k bourání jazykových bariér i zažitých předsudků, a tím pomáhají upevňovat sousedské vztahy.

Jak již bylo zmíněno, jakákoliv spolupráce je vždy odrazem snahy a schopností konkrétních lidí. Úspěšná příhraniční spolupráce neznamená vždy jen velké množství kontaktů na druhé straně hranice, je především záležitostí dlouhodobě budovaných vzájemných vztahů, kde velkou roli hraje diplomatický přístup v oblasti řešení sporných otázek.

- ***úroveň dosavadní spolupráce***

Pokud měli dotazovaní hodnotit úroveň dosavadní spolupráce, uváděli shodně rostoucí intenzitu vzájemných vazeb a kontaktů. Zároveň však připouštěli, že intenzivnější spolupráce probíhá pouze s několika málo partnery a budování vzájemných vztahů je na většině úrovní spíše v počáteční fázi. Určitý problém představuje také odlišná struktura správního uspořádání, či neexistence partnerské organizace na druhé straně hranice. Avšak obecně můžeme říci, že intenzita příhraniční spolupráce vykazuje dlouhodobě pozitivní trend, o čemž svědčí také velké množství uskutečněných projektů z posledních let. V současné době má již řada jihočeských měst a obcí svého stálého zahraničního partnera. Příhraniční spolupráce je na krajské úrovni zaštítěna bilaterálními i vícestrannými dohodami, jejichž součástí jsou pevně stanovené priority společného rozvoje i konkrétní pracovní programy.

- ***česko-rakouské, česko-německé vztahy***

Otázka vzájemných vztahů dvou národů je vždy poněkud komplikovanou a subjektivními zkušenostmi ovlivněnou záležitostí. Přesto se však dotazovaní shodli na následujících skutečnostech. Vzájemné sousedské vztahy mezi Čechy a Němci a Čechy a Rakušany je možno charakterizovat jako dobré a zlepšující se v čase. Jistou překážkou zůstávají jazykové bariéry, které mohou být problémem především při návštěvě sousedních regionů. Nízká jazyková vybavenost zaměstnanců v cestovním ruchu je přetrvávající překážkou navazování přátelštějších kontaktů, které by jinak mohly vést k opakovaným návštěvám jižních Čech. Vztahy mezi představiteli jednotlivých regionů a zástupci českých a sousedních spolků a organizací lze charakterizovat vstřícností a pozitivním přístupem ke spolupráci z obou stran. Čas od času se však znovu otevírají a v médiích řeší sporná témata, jako jsou jaderná energie, či Benešovy dekrety. Například v souvislosti s nedávnou katastrofou v japonské Fukušimě se v Rakousku znovu zvedla vlna protestů proti jaderné elektrárně Temelín. V oblasti příhraniční spolupráce to má pak za konkrétní důsledek třeba odmítnutí partnerství ve společném projektu, kde je společnost ČEZ jedním ze sponzorů. Je ovšem třeba podotknout, že celkově jsou vzájemné vztahy na velmi dobré úrovni a ve většině otázek příhraniční spolupráce zaujímají sousední regiony Jihočeského kraje stejné postoje.

- ***možnosti a překážky čerpání financí z fondů EU***

Význam vzájemné spolupráce je pro rozvoj příhraničních území značný. Na tuto skutečnost poukazuje i kohezní politika Evropské Unie, která klade velký důraz na podporu spolupráce mezi příhraničními oblastmi, na to, aby hranice mezi státy nebránily rozvoji a integraci příhraničních území. Nástrojem uplatňování kohezní politiky jsou programy přeshraniční spolupráce. Projekty podávané do těchto programů jsou spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Pro Jihočeský kraj jsou relevantní programy přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko spolu s Fondem malých projektů a ČR - Bavorsko s Dispozičním fondem. Možnosti čerpání financí z fondů se jeví dotázaným osobám jako dostatečné. Problém však jsou nedostatky předkládaných projektových žádostí. Jihočeský kraj pořádá za tímto účelem pro žadatele bezplatné odborné semináře. Jako největší překážka čerpání evropských dotací je uváděna především administrativní náročnost celého procesu. Náročná je přesná dokumentace spojená s vyúčtováním i průběžným monitoringem projektů. Přísná pravidla jsou stanovena například také pro dodržení publicity projektů. Hlavní komplikací je zdlouhavost celého procesu, kdy je dotace na projekt zpětně proplácena například i rok od podání konečného vyúčtování. Jistou komplikaci může v některých případech představovat i spolufinancování projektů a již zmíněný princip zpětného proplácení dotace. Ovšem podmínky čerpání financí z fondů EU jsou striktně dány a nelze je tudíž obecně chápat jako překážky.

- ***plánované projekty příhraniční spolupráce***

Konkrétní plánované projekty na jednotlivých úrovních příhraniční spolupráce jsou uváděny v rámci předchozí analýzy. Jak již bylo zmíněno, značný počet realizovaných projektů z posledních let svědčí o velké angažovanosti všech institucí a o výrazném zájmu o další spolupráci. Na základě uskutečněných expertních rozhovorů je možné vyvodit následující skutečnosti. Procesy vzájemné integrace budou i nadále pokračovat a nabývat na intenzitě. Již nyní je kladen důraz na vyšší úroveň spolupráce během plánování, spolufinancování i realizace přeshraničních projektů. Další novou etapu spolupráce představuje především vznikající Evropský region Dunaj – Vltava. Ten by měl hrát také významnou roli v systému rozdělování evropských dotací po skončení aktuálního plánovacího období 2007 – 2013.

6 NÁVRH PROJEKTU „CYKLOMAPA TŘÍ ZEMÍ“

Projekt „Cyklomapa tří zemí“ je reakcí na uskutečněné expertní rozhovory a výsledky provedené analýzy. V příhraničních oblastech je cestovní ruch jedním z významných faktorů rozvoje, kde nezastupitelnou roli v efektivitě mnoha činností hraje spolupráce mezi sousedními regiony. Propagace turistické destinace, jako součást marketingového mixu, představuje pro organizace destinačního managementu jednu z klíčových oblastí aktivit. Vnímání příhraničního území jižních Čech, Horního Rakouska a Východního Bavorska jako turisticky atraktivního celku je základem úspěchu pro společný rozvoj cestovního ruchu. Jedním ze způsobů, jak tento předpoklad podpořit, je vytvoření společné mapy.

Zmíněné příhraniční regiony mají velký potenciál pro rozvoj cykloturistiky. Záměrem tohoto projektu je tedy vydání přeshraniční cykloturistické mapy - „Cyklomapa tří zemí“. Ta bude sloužit pro účely JCCR, Jihočeského kraje a zahraničních partnerských organizací, výhradně jako propagační materiál, bezplatně distribuovaný veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu. Na těchto veletrzích je vždy tradičně největší zájem právě o mapy, kterých není nikdy dostatek.

Obrázek č. 14 – Vymezení oblasti pro „Cyklomapu tří zemí“

zdroj: vlastní tvorba

Realizace projektu „Cyklomapa tří zemí“ by mohla být finančně podpořena z fondů EU v rámci Evropské územní spolupráce, jako nástroje politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Na tento typ projektů je aktuálně možno čerpat prostředky z Fondu malých projektů na rakouské straně a z Dispozičního fondu, v rámci přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko. Jelikož se jedná o projekt se dvěma zahraničními partnery (*Oberösterreich Tourismus a Tourismusverand Ostbayern*) ze dvou států, bylo nutné zpracovat v podstatě dvě projektové žádosti (dva projekty) do výše zmíněných fondů. Každý z těchto fondů má své specifické podmínky. Nezbytnou součástí přípravné části bylo tedy důkladné prostudování směrnic pro žadatele. Jako vhodný žadatel byla pro tento projekt zvolena JCCR, jako příspěvková organizace Jihočeského kraje.

Při sestavování rozpočtu bylo nutno zohlednit zejména následující dvě skutečnosti:

- minimální výše podpory u FMP - **2000 €**, u Dispozičního fondu - **1000 €**
- minimální spoluúčast žadatele (resp. max. výše dotace z ERDF) u projektů s převahou grafických a tiskových prací – **50 %**

Z těchto podmínek vyplynula min. výše celkových nákladů projektu – **6000 €** a rozdělení projektu ze 2/3 do FMP a z 1/3 do Dispozičního fondu.

Projekt bude řešen komplexní zakázkou u kartografické společnosti. Společnost *Kartografie Praha* byla vybrána právě z důvodu komplexního zpracování celé zakázky. Na základě sdělených požadavků (včetně předpokládaného tiskového nákladu) byla sestavena následující nabídka a rámcový rozpočet, ze kterého bylo vycházeno při přípravě projektu:

Skládaná cykloturistická mapa - formát B1 (96 x 66 cm), měřítko cca 1 : 75 000, tisk 4+4, papír matná křída 115 g, 7+2 lomy na formát 12 x 23 cm, ***náklad 30 000 kusů***

cena 160.000,- Kč (176.000,- Kč s DPH)

Na mapové straně bude mapa s cyklotrasami i značenými turistickými trasami pro pěší a vysvětlivky. Na druhé straně bude obálka mapy a texty s fotografiemi, které dodá objednatel.

Pozn.: Cena zahrnuje kompletní grafické zpracování, předtiskovou přípravu i samotný tisk map ve výše uvedeném nákladu.

Vzhledem k podmínce 50% účasti žadatele na celkových nákladech stojí za úvahu získání části finančních prostředků z reklamy uvedené na zadní straně mapy. Bylo by proto vhodné oslovit za tímto účelem například některá ubytovací zařízení v dané oblasti, jež nabízejí pro cykloturisty adekvátní zázemí. Na české straně by to mohly být hotely, penziony a kempy certifikované v rámci projektu *„Cyklisté vítáni“*[11]. V Německu funguje obdobný projekt s názvem *Bett & Bike* a v Rakousku *RADfreundliche Betriebe.*

Obrázek č. 15 – Logo projektu „Cyklisté vítáni“

zdroj: http://www.cyklistevitani.cz/

Následující část práce obsahuje kompletní projektové žádosti do Fondu malých projektů a do Dispozičního fondu se zpracovanými rozpočty a finančními plány (pro přepočet na Eura byl použit aktuální kurz ČNB - 24,14 Kč / EUR). Pro podání žádosti je třeba vyplnit i celou řadu dalších formulářů jako jsou *Prohlášení o souhlasu v NJ, Podrobný rozpočet projektu, Čestné prohlášení žadatele, Stručný popis projektu v ČJ a v NJ, Prohlášení k DPH* - u Fondu malých projektů. U Dispozičního fondu jsou to: *Čestné prohlášení k žádosti, Partnerská dohoda, Rozpočet projektu, Zdůvodnění nákladů a Stručný obsah projektu v ČJ a v NJ.* Vzhledem k rozsahu všech formulářů uvádím v přílohách (viz přílohy č. 8 – 10) pouze stručné popisy projektů a partnerskou dohodu. (V některých formulářích se doplňují jen základní informace a podpisy. Uvádění podrobného rozpočtu bylo vzhledem ke komplexní zakázce a nenárokování dalších, např. personálních výdajů, rovněž irelevantní).

[11] **Cyklisté vítáni** je celonárodní certifikační systém, který z pohledu cyklistů prověřuje nabídku a vybavenost stravovacích a ubytovacích služeb, kempů a turistických cílů. Turistická zařízení, která projdou certifikací, jsou označena zelenobílou známkou s usmívajícím se kolem.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

ŽÁDOST O DOTACI

(pro žadatele z Jihočeského kraje)

z Fondu malých projektů

Jižní Čechy/Dolní Rakousko/Horní Rakousko

v rámci programu

„Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

Rakousko – Česká republika 2007-2013“

Název projektu

Cyklomapa tří zemí

Zkratka názvu projektu (nepovinné)

Název projektu německy

Drei-Länder Fahrradkarte

Druh projektu

☒ **neinvestiční projekt** ☐ **malý infrastrukturní projekt**

Registrační číslo projektu: _____ (žadatel nevyplňuje)

Datum registrace: _____ (žadatel nevyplňuje)

Pokyny:

Vyplňte, prosím, žádost elektronicky a zapište všechny údaje rovnou do tohoto formuláře. Vyplňují se pouze šedě podbarvená pole.

Kompletně vyplněná žádost musí být odevzdána osobně, poštou v elektronické i písemné formě v kanceláři Administrátora, adresy jsou uvedeny níže

Pro lepší srozumitelnost žádosti bylo upuštěno od formulací specifikujících rod. U všech označení vztažených k osobám je zvolená forma platná pro obě pohlaví.

Při realizaci projektu podporovaného z Fondu malých projektů je nutné, aby byl do plánovaného projektu zapojen minimálně jeden partner (viz bod č. 3) ze sousední země (programové území je uvedeno ve Směrnici pro žadatele)

I ato žádost musí být podepsána statutárním zástupcem žadatele i partnera projektu.

K žádosti je nutné přiložit následující přílohy:

1. Podrobný rozpočet projektu včetně zdůvodnění výdajů na standardním formuláři;
2. Čestné prohlášení statutárního zástupce žadatele o bezúhonnosti a žadatele o bezdlužnosti a zajištění finančních prostředků na realizaci projektu na standardním formuláři;
3. Stručný popis projektu v českém jazyce;
4. Stručný popis projektu v německém jazyce;
5. Kopie dokladu právní subjektivity žadatele[1];
6. Kopie dokladu o udělení IČ (v případě, že IČ není součástí dokladu o právní subjektivitě).

Dále jsou uvedeny přílohy povinné pouze při předkládání žádosti u malých infrastrukturních projektů, které obsahují stavební práce nebo mohou mít vliv za životní prostředí:

7. územní rozhodnutí s nabytím právní moci nebo jiný relevantní doklad;
8. projektová dokumentace do úrovně územního řízení;
9. doklad o prokázání vlastnických vztahů;
10. stanovisko k posouzení vlivu projektu na životní prostředí (E.I.A., NATURA 2000).

Vaše regionální podací místo pro poradenství, podání žádosti a vyúčtování projektu:

Sídlo žadatele	**Kraj Jihočeský**		
	okr. JH, TA	**okr. CB, PI**	**okr. ST, PT, CK**
Administrátor	Jihočeská Silva Nortica	Regionální rozvojová agentura jižních Čech – RERA a.s.	Regionální rozvojová agentura Šumava, o.p.s.
Adresa	Janderova 147, 377 01 Jindřichův Hradec	ul. Boženy Němcové 49/3, 370 01 České Budějovice	Stachy 422, 384 73 Stachy
Kontaktní osoba	Mgr. Pavel Hložek Eva Kinštová	Ing. Tomáš Kohout	Jitka Králová Pavla Nývltová
Tel/Fax	+ 420 384 385 359	+ 420 386 720 854	+ 420 380 120 264
Mobil	+ 420 602 610 270	+ 420 724 011 711	+ 420 731 768 125
E-mail	info@silvanortica.com eva.kinstova@silvanortica.com	kohout@rera.cz	kralova@rras.cz nyvltova@rras.cz
Internet	www.silvanortica.com	www.rera.cz	www.rras.cz

[1] V případě krajů (NUTS III), měst či obcí nemusí být přiloženy.

1. ÚDAJE O PROJEKTU

1.1. Název projektu (v českém jazyce):

Cyklomapa tři zemi

1.2. Obsah projektu (v českém jazyce) : (výchozí situace, obsah) – max. 1000 znaků

Sousedící regiony Horní Rakousko, Východní Bavorsko a jižní Čechy mají velký potenciál pro rozvoj cykloturistiky. Jedním ze způsobů, jak podpořit rozvoj cykloturistiky v příhraničních oblastech zmíněných regionů, je vydání společné cykloturistické mapy. Žádná taková společná mapa dosud neexistuje.

Mapa bude sloužit pro účely JCCR, Jihočeského kraje a zahraničních partnerských organizací, výhradně jako propagační materiál, bezplatně distribuovaný veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.

Záměrem projektu je vydání přeshraniční cykloturistické mapy „Cyklomapa tři zemi". Tato mapa bude zachycovat příhraniční části regionů jižní Čechy, Horní Rakousko, Východní Bavorsko s vyobrazením kompletní sítě značených cyklistických tras i s charakteristikami povrchů jednotlivých cest. Trasy budou popsány kilometráží a mapa bude obsahovat rovněž všechny prvky turistické mapy, včetně průběhu turistických tras.

Jedná se o dvojjazyčný materiál (čeština, němčina), náklad bude 30.000 ks.

1.3. Cíle a cílové skupiny projektu, udržitelnost projektu: - max. 1000 znaků

Všeobecný cíl:

Hlavním cílem je podpořit rozvoj cestovního ruchu v příhraničních oblastech jižních Čech, Východního Bavorska a Horního Rakouska, a to v oblasti cykloturistiky.

Specifické cíle:

- zvýšení zájmu o cykloturistiku, zvýšení zájmu o sousední regiony, zvýšení počtu návštěvníků ve společném regionu, zvýšení povědomí o společné turistické nabídce cyklotrasách, posilování image společného regionu jako atraktivní turistické destinace, posílení spolupráce mezi zainteresovanými partnerskými organizacemi v ČR, Rakousku a Bavorsku

Cílové skupiny:

Obyvatelé společného regionu a potenciální návštěvníci společného regionu, coby návštěvníci veletrhů cestovního ruchu.

1.4. Aktivity projektu: (popis aktivit a výstupů, včetně termínů konání a kvantifikace množství)

Projekt bude realizován v termínu 1.9.2011 - 29.2.2012. Bude sestaven 6-členný projektový tým složený ze zástupců JCCR, OÖ Tourismus a Tourismusverband Ostbayern, který zajistí sběr materiálu a konečný návrh pro vytvoření společné mapy.

Mapa bude vydána v celkovém nákladu 30. 000 ks a bude zdarma distribuována veřejnosti prostřednictvím zmíněných organizací a jejich partnerů na veletrzích cestovního ruchu.

Projektový tým dále zajistí publicitu a administraci projektu.

1.5. Územní dopad projektu:	
Obec/obce v Jihočeském kraji:	
Okres v Jihočeském kraji:	České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice
Obec/obce v Dolním/ Horním Rakousku:	
Okres/region v Rakousku:	Mühlviertel, Innviertel, Linz - Wels

1.6. Doba realizace projektu:	
Plánovaný začátek fyzické realizace projektu:	1.9.2011
Plánovaný konec fyzické realizace projektu:	29.2.2012

2. ÚDAJE O ŽADATELI

2.1. Název žadatele:			
Jihočeská centrála cestovního ruchu			
2.2. Adresa žadatele: (ulice, číslo domu, PSČ, město)			
Česká 154/36, 370 01 České Budějovice 1			
2.3. Identifikační údaje žadatele:			
IČ:	720 53 127	DIČ:	CZ 720 53 127
2.4. Kontaktní osoba projektu:			
Jméno:	projektový manažer JCCR		
Telefon:	+420 387 201 283	Fax:	
E-mail:	borsanyi@jccr.cz		
2.4.1. Statutární zástupce:			
Jméno:	ředitelka JCCR		
Telefon:	+420 722 960 156	Fax:	
E-mail:	info@jccr.cz		
2.5. Bankovní spojení:			
Banka:	ČSOB, a.s. České Budějovice		
Adresa:	Hroznová 65/1, 37001 České Budějovice 1		
Majitel účtu:		Číslo účtu:	234229051/0300
IBAN		BIC/SWIFT	

2.6. Další údaje :		
a) Je žadatel plátcem DPH?	☒ ANO	☐ NE
b) Je DPH zahrnuta v rozpočtu projektu?	☐ ANO	☒ NE
c) Právní forma žadatele	Příspěvková organizace	

3. ÚDAJE O ZAHRANIČNÍM PARTNEROVI

3.1. Jméno partnera:			
Oberösterreich Tourismus			
3.2. Adresa partnera: (ulice, číslo domu, PSČ, město)			
Freistädter Straße 119 A-4041 Linz			
3.3. Kontaktní osoba:			
Jméno:	projektový manažer OÖ Tourismus		
Telefon:	+43 (0)732/72 77-100	Fax:	+43 (0)732/72 77-130
E-mail:	tourismus@lto.at		
3.4. Podal/podá partner v zahraničí vlastní žádost?			
☐ ANO ☒ NE			
Pokud ano, název projektu:			

4. KVALITA PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Hlavním předpokladem pro možnost získání podpory projektu z prostředků Fondu malých projektů je, že projektoví partneři spolupracovali minimálně ve dvou z následujících kriterií: společná příprava, společná realizace, společné financování, společný personál.

4.1. Společná příprava projektu:	☒ ANO	☐ NE
Pokud ano, popište jak bude příprava probíhat: (max. 600 znaků)		
Bude sestaven 6-členný projektový tým ze zástupců OÖ Tourismus, JCCR a Tourismusverband Ostbayern (z každé organizace 2 členové). Hlavním účelem sestavení tohoto týmu je domluvit se společně na podmínkách celého projektu a připravit projektovou žádost.		
4.2. Společná realizace projektu:	☒ ANO	☐ NE
Pokud ano, popište jak bude realizace probíhat: (max. 600 znaků)		
Společná realizace bude probíhat formou osobních setkání členů projektového týmu. Tato setkání se budou konat 1 x měsíčně a střídavě je zajistí členové týmu ve svých organizacích. Další, průběžná komunikace bude probíhat telefonicky a prostřednictvím emailu. Projektový tým zajistí sběr podkladového materiálu pro sestavení mapy a vytvoří společný návrh její konečné podoby. Dále se bude společně podílet na distribuci mapy veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.		

4.3. Společné financování projektu:	☐ ANO	☒ NE
Pokud ano, popište jak bude financování probíhat: (max. 600 znaků)		

4.4. Společný personál:	☒ ANO	☐ NE
Pokud ano, popište jak bude spolupráce probíhat: (max. 600 znaků) Projekt bude připraven, realizován a vyhodnocen společným personálem. 6-členný projektový tým se bude skládat ze dvou zástupců z každé ze zainteresovaných stran. Spolupráce bude probíhat formou osobních setkání i telefonické a mailové komunikace. Budou nastavena konkrétní pravidla pro setkávání projektového týmu. V rámci projektu nebude nárokována žádnou ze stran náhrada personálních výdajů spojených s přípravou a realizací projektu.		

4.5. Popište dopad a přínos projektu pro posílení přeshraniční spolupráce: (max.: 1000 znaků)

V rámci projektu budou zúčastněné organizace spolupracovat na přípravě, koordinaci a propagaci tohoto turistického materiálu. Společným cílem partnerů je podporovat rozvoj cestovního ruchu, zejména pak cykloturistiky, která má v tomto regionu dosud nedostatečně využitý potenciál. ,,Cyklomapa tří zemí" významně doplní nabídku turistických materiálů ve společném regionu a bude tak splněn základní předpoklad pro vnímání tohoto příhraničního území jako turisticky atraktivního celku.

Prohloubí se spolupráce partnerských organizací, což je hlavní východisko pro plánování dalších společných projektů do budoucna.

5. ROZPOČET A FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

Kategorie výdajů *	Výše výdajů v EUR	% podíl
1. Personální výdaje	**0,00**	**0,00**
2. Věcné a externí výdaje	**4 418,00**	**100,00**
3. Investice	**0,00**	**0,00**
4. Výdaje celkem	**4 418,00**	**100,00**

* Případná omezení jednotlivých položek Rozpočtu jsou obsažena v **Rozhodnutí Regionálního monitorovacího výboru** pro jednotlivá období Fondu malých projektů (viz www.silvanortica.com).

Z toho[2]:

Výdaje realizované ve 20% regionech Dolního a Horního Rakouska	**0,00**	**0,00**

Podrobný rozpočet projektu viz Příloha č. 1

Finanční zdroje	částka v EUR	% podíl
Způsobilé výdaje projektu	**4 418,00**	**100,00**
Finanční příspěvek z ERDF	**2 209,00**	**50,00**
Finanční příspěvek žadatele	**2 209,00**	**50,00**

Z toho[3]:

Předpokládané příjmy projektu použité ke krytí Finančního příspěvku žadatele	**0,00**	**0,00**
Vlastní podíl žadatele	**2209,00**	**50,00**

[2] Jedná se o regiony St. Pölten, Mostviertel-Eisenwurzen v Dolním Rakousku, regiony Innviertel, Linz-Wels, Steyr-Kirchdorf v Horním Rakousku) – viz Směrnice pro žadatele, str. 10 a nová příloha Metoda kalkulace nákladů pro rakouské regiony do 20%

[3] Součet řádků „Příjmy projektu" a „Vlastní podíl žadatele" se musí rovnat řádku „Finanční příspěvek žadatele" (v částce EUR i v podílu %).

6. PROHLÁŠENÍ O SOUHLASU

Žadatel potvrzuje svým podpisem, že vzal na vědomí následující body:

1. Žadatel předkládá žádost o dotaci výše popsaného projektu v rámci programu „Evropská územní spolupráce" pro česko-rakouský přeshraniční prostor.

2. Žadatel potvrzuje, že projekt ještě nezačal. Ve Fondu malých projektů je začátek projektu možný teprve po registraci žádosti u regionálního podacího místa (viz pokyny str. 1). Až do rozhodnutí o podpoře nese žadatel plné finanční riziko z možného zamítnutí projektu, resp. z možného snížení podpory oproti žádosti, stejně jako včas nedodaných prostředků z EU.

3. Na poskytnutí podpory nevzniká žádný právní nárok.

4. Prostředky z EU budou použity výhradně k financování výdajů popsaného projektu.

5. Splatnost schválených prostředků z EU je závislá na příchodu odpovídající výše prostředků. K vyplacení prostředků z EU může dojít teprve po jejich příchodu na příslušné podací místo.

6. Vyžádání prostředků z EU může nastat teprve, když žadatel doloží u regionálního podacího místa účty a platební doklady ke vzniklým výdajům (obojí v originále) v rámci důkazu o použitelnosti (princip úhrady).

7. Žadatel je upozorněn na to, že data související se zažádanou podporou jsou uložena na paměťové médium. Svoji žádostí žadatel prohlašuje, že souhlasí s tím, že data mohou být předána Evropské komisi a/nebo instituci pověřené hodnocením.

8. Příjemce podpory je povinen spolupracovat a poskytovat náležité informace v rámci finanční kontroly Evropskou komisí a účetními dvory a v rámci hodnocení podpory ze Strukturálních fondů EU. K tomuto účelu jsou uchovány všechny doklady žadatele min. do 31.12.2022.

9. Žadatel potvrzuje správnost a úplnost uvedených údajů v souvislosti se zažádanou dotací. Žadatel je povinen neprodleně oznámit změny v uvedených údajích.

10. Žadatel potvrzuje, že při rozvoji projektu bylo dbáno na principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti.

11. Žadatel se zavazuje zveřejnit podporu z prostředků Evropské unie (viz. povinnost publicity).

V Českých Budějovicích 15. 4. 2011

.....

Místo, datum

.....

Razítko a podpis statutárního zástupce Žadatele

.....

Razítko a podpis statutárního zástupce partnera

Dispoziční fond euroregionů
Cíl 3 Česká republika–Svobodný stát Bavorsko 2007-2013
Žádost o podporu projektu v **českém** příhraničí

Pokyn: S touto žádostí lze zažádat o prostředky Cíl 3 pouze pro projekty v **českém** příhraničí. Pro projekty v bavorském příhraničí je nutno podat vlastní žádost v Bavorsku.

1. Údaje o žadateli

1.1 Název žadatele (organizace)
Jihočeská centrála cestovního ruchu

1.2 Právní forma žadatele
příspěvková organizace

1.3 Adresa žadatele (ulice, číslo popisné, PSČ, obec)
Česká 154/36, 370 01 České Budějovice 1

1.4 Statutární zástupce
Jméno a příjmení:
Funkce: ředitelka JCCR

1.5 Kontaktní osoba pro projekt
Jméno a příjmení: projektový manažer JCCR
Telefon: +420 387 201 283 Fax:
E-mail: borsanyi@jccr.cz

1.6 Bankovní spojení
Banka: ČSOB, a.s. České Budějovice
Kód banky: 0300 Číslo účtu: 234229051/0300

2. Údaje o bavorském partnerovi projektu

2.1 Název partnera projektu (organizace)
Tourismusverband Ostbayern, e. V.

2.2 Právní forma partnera projektu
registrované sdružení

2.3 Adresa partnera projektu (ulice, číslo popisné, PSČ, obec)
Luitpoldstrasse 20, 93083 Regensburg

2.4 Kontaktní osoba pro projekt
Jméno a příjmení: projektový manažer Tourismusverband Ostbayern
Telefon: 0049 (0) 941/58539-39-0 Fax: 0049 (0) 941/58539-39
E-mail: info@ostbayern-tourismus.de

3. Údaje o projektu

3.1 Název projektu
Cyklomapa tří zemí

3.2 Umístění projektu
Obec:
Okres: České Budějovice, Český Krumlov, Prachatice
Kraj: ☐ Karlovarský kraj ☐ Plzeňský kraj ☒ Jihočeský kraj

3.3 Harmonogram realizace projektu
Datum zahájení projektu: 1.9.2011 Datum ukončení projektu: 29.2.2012

4. Rozpočet (prosím, v příloze připojte podrobný rozpočet projektu.)

Projektová příprava	0,00 €
Personální výdaje	0,00 €
Věcné výdaje	2 210,00 €
Ostatní výdaje	0,00 €
Celkové výdaje	2 210,00 €

5. Finanční plán

Prostředky Cíl 3	1 105,00 €
Ostatní programy EU	2 209,00 €
Národní veřejné prostředky	3 314,00 €
Soukromé prostředky	0,00 €
Celkové prostředky	6 628,00 €

6. Popis projektu

(Výchozí situace, obsah projektu, cíle projektu)

Sousedící regiony Horní Rakousko, Východní Bavorsko a jižní Čechy mají velký potenciál pro rozvoj cykloturistiky. Jedním ze způsobů, jak podpořit rozvoj cykloturistiky v příhraničních oblastech zmíněných regionů, je vydání společné cykloturistické mapy. Žádná taková společná mapa dosud neexistuje.
Mapa bude sloužit pro účely JCCR, Jihočeského kraje a zahraničních partnerských organizací, výhradně jako propagační materiál, bezplatně distribuovaný veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.
Záměrem projektu je vydání přeshraniční cykloturistické mapy „Cyklomapa tří zemí". Tato mapa bude zachycovat příhraniční části regionů - jižní Čechy, Horní Rakousko, Východní Bavorsko s vyobrazením kompletní sítě značených cyklistických tras i s charakteristikami povrchů jednotlivých cest. Trasy budou popsány kilometráží a mapa bude obsahovat rovněž všechny prvky turistické mapy, včetně průběhu turistických tras. Jedná se o dvojjazyčný materiál (čeština, němčina), náklad bude 30.000 ks.
Hlavním cílem je podpořit rozvoj cestovního ruchu v příhraničních oblastech jižních Čech, Východního Bavorska a Horního Rakouska, a to v oblasti cykloturistiky.
Specifické cíle: zvýšení zájmu o cykloturistiku, zvýšení zájmu o sousední regiony, zvýšení počtu návštěvníků ve společném regionu, zvýšení povědomí o společné turistické nabídce - cyklotrasách, posilování image společného regionu jako atraktivní turistické destinace, posílení spolupráce mezi zainteresovanými partnerskými organizacemi v ČR, Rakousku a Bavorsku.

7. Ostatní údaje

7.1 Jsou v rozpočtu projektu obsaženy výdaje, vůči kterým nestojí žádné bezprostřední platby (např. poskytnutí neplacené dobrovolné práce)? [1] ☐ Ano ☒ Ne

Pokud ano:

Druh výdajů	Částka
	€
	€

7.2 Je žadatel plátce DPH? ☒ Ano ☐ Ne

7.3 Je v rozpočtu zahrnuta DPH? ☐ Ano ☒ Ne

7.4 Výše vlastních prostředků žadatele obsažených ve finančním plánu (žadatelem přímo vložené prostředky): 3 314,00 €

Jsou vlastní prostředky žadatele zajištěny? ☒ Ano ☐ Ne

7.5 Vzniknou v souvislosti s tímto projektem příjmy (např. vstupné, výtěžek z prodeje výstupu projektu)? **Pokud ano**: ☐ Ano ☒ Ne

Výše příjmů: €

Druh příjmů:

Jsou ve finančním plánu obsaženy příjmy? ☐ Ano ☒ Ne

7.6 Byly/budou pro projekt požadovány další dotační prostředky (také jiné dotační prostředky EU)? **Pokud ano**: ☒ Ano ☐ Ne

Druh dotačního příspěvku	Částka
finanční příspěvek z Fondu malých projektů	2 209,00 €
	€

Jsou tyto dotační prostředky obsaženy ve finančním plánu? ☒ Ano ☐ Ne

[1] Tyto výdaje nejsou způsobilé, nejsou způsobilé v plné výši nebo jsou způsobilé pouze za určitých podmínek.

8. Kvalita přeshraniční spolupráce

8.1 Byl projekt společně připraven? ☒ Ano ☐ Ne

Pokud ano: Jak byl projekt společně připraven?

Byl sestaven 6-členný projektový tým ze zástupců OÖ Tourismus, JCCR a Tourismusverband Ostbayern (z každé organizace 2 členové).
Hlavním účelem sestavení tohoto týmu bylo domluvit se na podmínkách celého projektu a společně připravit projektovou žádost.

8.2 Bude projekt společně realizován? ☒ Ano ☐ Ne

Pokud ano: Jak bude projekt společně realizován?

Společná realizace bude probíhat formou osobních setkání členů projektového týmu. Tato setkání se budou konat 1 x měsíčně a střídavě je zajistí členové týmu ve svých organizacích. Další, průběžná komunikace bude probíhat telefonicky a prostřednictvím emailu.
Projektový tým zajistí sběr podkladového materiálu pro sestavení mapy a vytvoří společný návrh její konečné podoby. Dále se bude společně podílet na distribuci mapy veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.

8.3 Bude projekt společně financován? ☐ Ano ☒ Ne

Pokud ano: Jak bude projekt společně realizován?

8.4 Bude do projektu zapojen společný personál? ☒ Ano ☐ Ne

Pokud ano: Jak bude tento společný personál zapojen?

Projekt bude připraven, realizován a vyhodnocen společným personálem. 6-členný projektový tým se bude skládat ze dvou zástupců z každé ze zainteresovaných stran. Spolupráce bude probíhat formou osobních setkání i telefonické a mailové komunikace. Budou nastavena konkrétní pravidla pro setkávání projektového týmu.
V rámci projektu nebude nárokována žádnou ze stran náhrada personálních výdajů spojených s přípravou a realizací projektu.

8.5 Jaké pozitivní dopady bude mít projekt pro bavorské **a** české příhraničí?

V rámci projektu budou zúčastněné organizace spolupracovat na přípravě, koordinaci a propagaci tohoto turistického materiálu.
Společným cílem partnerů je podporovat rozvoj cestovního ruchu, zejména pak cykloturistiky, která má v tomto regionu dosud nedostatečně využitý potenciál.
„Cyklomapa tří zemí" významně doplní nabídku turistických materiálů ve společném regionu a bude tak splněn základní předpoklad pro vnímání tohoto příhraničního území jako turisticky atraktivního celku.
Prohloubí se spolupráce partnerských organizací, což je hlavní východisko pro plánování dalších společných projektů do budoucna.

8.6 Realizuje bavorský partner v bavorském pohraničí zrcadlový projekt? ☐ Ano ☒ Ne

Pokud ano: Prosím, popište obsah projektu, stav jeho realizace a zda je/má být podpořen prostředky z programu Cíl 3!

9. Prohlášení o souhlasu

Žadatel svým podpisem stvrzuje, že bere na vědomí a bude dbát následujících ustanovení:

1. Žadatel touto žádostí žádá o podporu výše popsaného projektu z programu Cíl 3 přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou-Svobodným státem Bavorsko 2007-2013.
2. Nedílnou součástí žádosti jsou přílohy uvedené ve směrnici pro žadatele.
3. Žadatel stvrzuje, že projekt ještě nebyl zahájen. V Dispozičním fondu je okamžikem podání žádosti možno zahájit práce na projektu bez toho, aby došlo k omezení finanční podpory. V případě, že zahájení projektu následuje bezprostředně po podání žádosti, je nutné se ujistit o její registraci u Euroregionu. Až do rozhodnutí o přidělení podpory nese žadatel plnou odpovědnost za projekt s možností rizika zamítnutí žádosti, snížení podpory, případně i opožděného poskytnutí prostředků.
4. Právní nárok na poskytnutí prostředků EU je vyloučen.
5. Prostředky EU budou použity výhradně k financování způsobilých výdajů popsaného projektu.
6. Poskytnutí prostředků EU závisí na jejich uvolnění. Proplacení prostředků může proběhnout teprve po jejich převodu.
7. Prostředky EU je možno získat až po ukončení projektu a po prokázání skutečně uhrazených výdajů (princip refundace).
8. Žadatel se upozorňuje na to, že data související s požadovanými prostředky EU jsou ukládána na nosiče dat. Se svou žádostí žadatel prohlašuje, že souhlasí s tím, že údaje mohou být v rámci evropské a národní legislativy dále předávány třetí osobě (např. Evropské komisi).
9. Žadatel je povinen spolupracovat v rámci evropských a národních právních předpisů na monitorování, hodnocení a kontrole programu Cíl 3 přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007-2013 a poskytovat potřebné informace.
10. Žadatel potvrzuje správnost a úplnost údajů uvedených v souvislosti s požadovanými prostředky EU. Žadatel je povinen ihned oznámit změny v uvedených údajích.:
11. Žadatel potvrzuje, že při přípravě projektu postupoval podle pravidel pečlivosti, účelnosti a úspornosti.
12. Úmyslně nebo nedbale poskytnuté nesprávné nebo neúplné údaje a úmyslné nebo nedbalostí způsobené opomenutí oznámení změn v těchto údajích mohou mít právní důsledky.
13. Žadatel předá místu zpracovávajícímu žádost (euroregion) svou žádost v tištěné formě (s právně závazným podpisem statutárního zástupce) a dle možností i v elektronické verzi.
14. Na základě evropských předpisů o informaci a publicitě poukazuje žadatel na podporu z prostředků EU. K tomu je třeba projekt označit jako projekt euroregionu (např. logo euroregionu na prospektech, plakátech, ve veřejně přístupných informačních médiích atd.).

V Českých Budějovicích, 15. 4. 2011

(Místo, datum) (právně závazný podpis statutárního zástupce s razítkem organizace)

7 ZÁVĚR

Cestovní ruch představuje pro mnohé oblasti významný faktor regionálního rozvoje. Dá se říci, že u příhraničních oblastí toto platí dvojnásob. Pokud má tedy příhraniční region dobré předpoklady stát se atraktivní destinací cestovního ruchu, byla by škoda tento potenciál rozvoje nevyužít. Velkou roli hraje v tomto směru spolupráce mezi sousedními regiony, která je vzhledem k rostoucím nárokům na konkurenceschopnost destinace efektivním východiskem dlouhodobého udržitelného rozvoje.

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zanalyzovat stávající projekty příhraniční spolupráce v rámci destinačního managementu na území Jihočeského kraje a na základě výsledků této analýzy pak navrhnout další možný projekt spolupráce. Společná hranice a do jisté míry i společný historický vývoj příhraničních oblastí jižních Čech, Východního Bavorska a Dolního a Horního Rakouska přímo předurčují tento region pro vytváření intenzivních přeshraničních vazeb. Hlavním cílem veškeré spolupráce je pak společný harmonický rozvoj a posilování vzájemných sousedských vztahů.

Příhraniční spolupráce probíhá ve sledovaném území na několika úrovních. Administrativní úroveň představuje Jihočeský kraj, jako územně samosprávný celek. Dále byla analýza provedena na úrovni Jihočeské centrály cestovního ruchu, která je hlavní organizací destinačního managementu v kraji. Významnou úlohu v příhraniční spolupráci plní euroregiony Šumava a Silva Nortica. Na lokálních úrovních je komunikace se zahraničními partnerskými regiony často zajišťována prostřednictvím organizací, či center, jež jsou zřizovány mikroregiony. V provedené analýze byla tato úroveň spolupráce ukázána na příkladu mikroregionu Sdružení Růže. Existují ovšem i další subjekty, které se aktivně podílejí (SMOJK, RERA), či politicky zaštiťují (Společnost tří zemí) oblast příhraniční spolupráce.

Především na základě uskutečněných expertních rozhovorů s odborníky v oblasti cestovního ruchu bylo možno vyvodit následující závěry. Příhraniční spolupráce mezi sousedními regiony sledovaného území je v oblasti cestovního ruchu nezbytným předpokladem dlouhodobé prosperity. Přínosy této vzájemné spolupráce jsou značné.

Společné projekty pomáhají odstraňovat rozdíly mezi regiony a bourat hranice v hlavách samotných občanů.

Úroveň dosavadní spolupráce je hodnocena jako velmi dobrá. Mnoho jihočeských měst a obcí má svého stálého zahraničního partnera. Intenzivní dlouhodobá spolupráce probíhá však jen na několika úrovních, mnohdy je vytváření vzájemných vazeb spíše v počáteční fázi. Rostoucí množství přeshraničních projektů ovšem svědčí o pozitivním trendu a zájmu na další spolupráci.

Vzájemné sousedské vztahy je obecně možno označit jako dobré a zlepšující se v čase. Jistou překážkou zůstávají jazykové bariéry, ale také v některých případech znovu otevíraná tradiční sporná politická témata. Avšak ve většině otázek příhraniční spolupráce zaujímají představitelé sousedních regionů stejné postoje a vzájemné vztahy je možno charakterizovat vstřícností a pozitivním přístupem z obou stran.

Významný zdroj financování přeshraničních projektů představují fondy Evropské unie, konkrétně pak Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF). Prostřednictvím programů přeshraniční spolupráce je možné získat značné množství prostředků na jejich realizaci. Pravidla pro čerpání dotací jsou ale striktně dána a náročnost celého administrativního procesu mnohdy odrazuje nezkušené potenciální žadatele od využití těchto zdrojů.

Navrhovaný projekt „Cyklomapa tří zemí“ by jistě přispěl k vnímání zkoumaných příhraničních oblastí jako turisticky atraktivního celku, což je základ úspěchu pro společný rozvoj cestovního ruchu a konkurenceschopnost destinace.

Do budoucna lze očekávat další prohlubování spolupráce mezi příhraničními regiony. Vytváření společných struktur a strategií rozvoje může významně přispět k vyrovnávání rozdílů a harmonickému rozvoji jinak spíše periferních oblastí. Úspěšná spolupráce je především záležitostí dlouhodobě budovaných vzájemných vztahů, jejichž klíčovým prvkem jsou lidé a jejich snaha, vstřícnost a schopnosti.

8 SUMMARY

Tourism is worldwide a dynamical growing segment of economy. Helps to reduce the unemployment level, through the culture differences enriches the whole society and becomes the part of lifestyle for many people. But tourism industry doesn't bring just positive things. The impact on the environment is indisputable. It is the reason for sustainable development task. Sustainable development of tourism should be the main aim of the destination management and should be a result of cooperation and partnership between all interested subjects.

This thesis is dealing with cross-border cooperation, such a significant factor of regional development. The analyzed cooperation is oriented on the sphere of tourism, or rather destination management. This work analyses cross-border cooperation in the South Bohemia and border regions of Austria and Germany on several levels. There is some new suggested project of cooperation as well. Considering the development and trends in tourism, where is the competitive advantage very important thing, means the cooperation necessary condition of success.

The common border and up to the point common history as well, predestinate this area for creating intensive cross-border ties. The number of common projects is the way, how to eliminate the differences between regions and tear down the borders in the human mind. The quality of present cooperation is generally well evaluated, but intensity of this partnership is often low. Many cross-borders common projects show the good neighborly relations and willingness for future cooperation.

Significant source of finance, which are needed for realization of common projects, are the European Union founds, especially the European Regional Development Fund (ERDF). Through the operational programs of cross-border cooperation can applicants get financial support for their projects. But the whole administrative process can discourage many potential applicants.

In the future we can expect increasing intensity of cross-border cooperation. Successful cooperation is built primarily on long-term relationships, whose key elements are people with their endeavor, willingness and ability.

9 SEZNAM LITERATURY

Odborné publikace:

- BERAN, V., DLASK, P. *Management udržitelného rozvoje regionů, sídel a obcí*. Praha: Academia, 2005. 323 s. ISBN 80-200-1201-X.
- CLEMENTE, M. N. *Slovník marketingu.* Brno: Computer Press, 2004. 378 s. ISBN 80-251-0228-9.
- ČERTÍK, M. a kol. *Cestovní ruch - vývoj organizace a řízení*. Praha: OFF, 2001. 352 s. ISBN 80-238-6275-8.
- DROBNÁ, D., MORÁVKOVÁ, E. *Cestovní ruch.* Praha: Fortuna, 2004. 208 s. ISBN 80-7168-901-7.
- FELLEGIOVÁ, E. *Destinační management – Příležitost i pro váš region*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2008. 27 s.
- FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch.* Praha: Grada Publishing, 2001. 180s. ISBN 80-247-0207-X.
- FRANCOVÁ, E. *Cestovní ruch.* Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. 119 s. ISBN 80-244-0719-1.
- HESKOVÁ, M. a kol. *Analýza destinačních managementů v cestovním ruchu na příkladech České republiky a Rakouska.* Bratislava: Kartprint, 2004. 83 s. ISBN 80-88870-42-9.
- HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch.* Praha: Fortuna, 2006. 224 s. ISBN 80-7168-948-3.
- HESKOVÁ, M. a kol. *Kooperace.* Praha: Profess Consulting, 2005. 142 s. ISBN 80-7259-048-0.
- HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování ,využití volného času.* Praha: Grada Publishing, 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9.
- HRABÁNKOVÁ M., HÁJEK, T. *Management cestovního ruchu.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2002. 82 s. ISBN 80-7040-580-5.
- JAKUBÍKOVÁ, D. *Marketing v cestovním ruchu.* Praha: Grada Publishing, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.

- JAKUBÍKOVÁ, D. *Strategický marketing – Strategie a trendy.* Praha: Grada Publishing, 2008. 272 s. ISBN 978-80-247-2690-8.
- JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí.* Praha: Grada Publishing, 1999. 178 s. ISBN 80-7169-750-8.
- KIRÁĽOVÁ, A. *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.
- KOTLER, P. *Marketing od A do Z.* Praha: Management Press, 2003. 203 s. ISBN 80-7261-082-1.
- KOTLER,P., ARMSTRONG, G. *Marketing.* Praha: Grada Publishing, 2004. 856 s. ISBN 80-247-0513-3.
- KUČEROVÁ, I. *Ekonomika se zaměřením na cestovní ruch.* Praha: Idea Servis, 1997. 153 s. ISBN 80-85970-14-7.
- MORRISON, ALASTAIR, M. *Marketing pohostinství a cestovního ruchu*. Praha: Victoria Publishing, 1995. 523 s. ISBN 80-85605-90-2.
- NĚMEC, V. *Projektový management.* Praha: Grada Publishing, 2002. 184 s. ISBN 80-247-0392-0.
- PALATKOVÁ, M. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu.* Praha: Grada Publishing, 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J. *Cestovní ruch - výkladový slovník.* Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s.
- PETRŮ, Z. *Základy ekonomiky cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 2007. 107 s. ISBN 80-85970-29-5.
- RYGLOVÁ, K. *Cestovní ruch*. Brno: Brno International Business School, 2005. 67 s. ISBN 80-86575-92-6.
- SVOZILOVÁ, A. *Projektový management.* Praha: Grada Publishing, 2006. 360 s. ISBN 80-247-1501-5.
- VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb – efektivně a moderně.* Praha: Grada Publishing, 2008. 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9.
- WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., BLAŽEK, J. a kol. *Regionální rozvoj*. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje:

1. *Koncepce státní politiky CR* [online]. [cit. 14. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Koncepce-Strategie>
2. *Slovník cizích slov* [online]. [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné z: <http://slovnik-cizich slov.abz.cz/web.php/slovo/mikroregion>
3. *Regionální informační servis* [online]. [cit. 15. 1. 2011]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/ cs/krajske-ris/jihocesky-kraj/regionalni informace/mikroregiony/>
4. *Fondy Evropské unie* [online]. [cit. 10. 2. 2011]. Dostupné z: < http://www.strukturalni-fondy.cz/>
5. *Zákon č.129/2000 Sb* [online]. [cit. 11. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/129-2000-Sb-zakon-o-krajich-(krajske-zrizeni).html>
6. *Vnější vztahy a zahraniční spolupráce Jihočeského kraje* [online]. [cit. 11. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=14&par[lang]=CS>
7. *Samostatná a přenesená působnost kraje* [online]. [cit. 11. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D=1082&par%5Blang%5D=CS>
8. *Náplň činnosti odboru v samostatné působnosti kraje* [online]. [cit. 11. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1489&par[lang]=CS >
9. *Základní informace o FMP* [online]. [cit. 13. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com/cs/section-43/zakladni-informace.htm?sub=3 >
10. *Jihočeský kraj je vítězem Tourpropagu v mezinárodní kategorii* [online]. [cit. 13. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.krajjihocesky.cz/index.php?par%5Bid_v%5D =1&par%5Blang %5D=CS)&par%5Bakt%5D=2595 >
11. *JCCR - O nás* [online]. [cit. 14. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.jccr.cz/>
12. *Koncepce činnosti* [online]. [cit. 14. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.jccr.cz/?page_id=5>
13. *Euroregiony* [online]. [cit. 15. 3. 2011]. Dostupné z <http://www.euroskop.cz/8775/sekce/ euroregiony---uvod/>
14. *AEBR* [online]. [cit. 31. 3. 2011]. Dostupné z: < http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id =cinnost-AGEG-AEBR>
15. *Euroregion Šumava* [online]. [cit. 15. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=30&lang=cz&sm=1>
16. *Euroregion Silva Nortica* [online]. [cit. 15. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com / old /cz/ >
17. *Pracovní skupiny* [online]. [cit. 15. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com/old/cz/ ? clanek=38>

18. *Projekt Evropský region Dunaj – Vltava* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.silvanortica.com/cs/section-54/evropsky-region-dunaj-vltava.htm>
19. *Evropský region Dunaj – Vltava* [online]. [cit. 17. 3. 2011]. Dostupné z: < http://www.kraj-jihocesky.cz/archiv_aktualit.php?par[id_v]=1&par[lang]=CS&par[akt]=2619>
20. *Den Evropského regionu* [online]. [cit. 18. 3. 2011]. Dostupné z: < http://www.kraj-jihocesky.cz/ archiv_aktualit.php?par[id_v]=1&par[lang]=CS&par[akt]=2619>
21. *Ústav územního rozvoje* [online]. [cit. 18. 3. 2011]. Dostupné z: < http://www.uur.cz/default.asp?ID=3783>
22. *Ústav územního rozvoje - Sdružení Růže* [online]. [cit. 25. 3. 2011]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/iMR/Pasport.asp?CISDR=260>
23. *Přeshraniční impulzní centrum SR* [online]. [cit. 20. 3. 2011]. Dostupné z: < http://www. pic.sdruzeniruze.cz/index.asp>
24. *Společnost tří zemí* [online]. [cit. 4. 4. 2011]. Dostupné z: <http://www.s3z.eu/?cz_homepage,25>
25. *SMOJK* [online]. [cit. 5. 4. 2011]. Dostupné z: <http://www.smojk.cz/vismo/dokumenty2.asp?u=200007&id_org=200007&id=3293&p1=1504>
26. *RERA* [online]. [cit. 5. 4. 2011]. Dostupné z: <http://www.rera.cz/index.php?documentID=5>

Další zdroje:

- interní materiály Krajského úřadu Jihočeského kraje
- interní materiály Přeshraničního impulsního centra Sdružení Růže
- interní materiály Jihočeské centrály cestovního ruchu
- interní materiály Euroregionu Silva Nortica
- interní materiály SMOJK

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Logo programu přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko

Obrázek č. 2 Logo programu přeshraniční spolupráce Rakousko – ČR

Obrázek č. 3 Aktuální loga Jihočeského kraje a turistické destinace Jižní Čechy

Obrázek č. 4 Logo JCCR

Obrázek č. 5 Loga zahraničních partnerů JCCR

Obrázek č. 6 Používaná loga Euroregionu Šumava

Obrázek č. 7 Logo Euroregionu Silva Nortica

Obrázek č. 8 Logo Evropského regionu Dunaj - Vltava

Obrázek č. 9 Znak Sdružení Růže

Obrázek č. 10 Logo Společnosti tří zemí

Obrázek č. 11 Oficiální znaky Jihočeského kraje, Dolního Bavorska a Horních Rakous

Obrázek č. 12 Logo SMOJK

Obrázek č. 13 Logo RERA

Obrázek č. 14 Vymezení oblasti pro „Cyklomapu tří zemí“

Obrázek č. 15 Logo projektu „Cyklisté vítáni“

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Mapa euroregionů v České republice

Příloha č. 2 Mapa Euroregionu Šumava

Příloha č. 3 Mapa Euroregionu Silva Nortica

Příloha č. 4 Mapy Evropského regionu Dunaj – Vltava

Příloha č. 5 Přehled subjektů pro příhraniční spolupráci v Jihočeském kraji

Příloha č. 6 Přehled uskutečněných řízených rozhovorů

Příloha č. 7 Informace o projektu „Rožmberský rok 2011“

Příloha č. 8 Stručný popis projektu – Fond malých projektů

Příloha č. 9 Stručný popis projektu – Dispoziční fond

Příloha č. 10 Partnerská dohoda – Dispoziční fond

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Mapa euroregionů v České republice

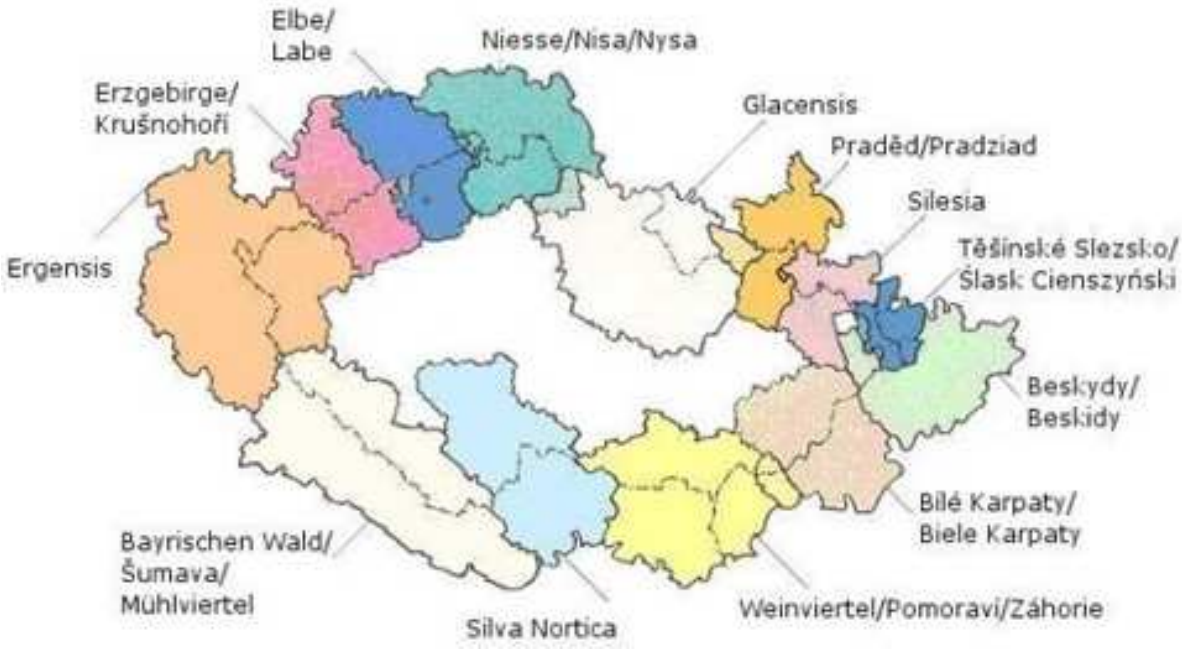

Zdroj: http://www.euroskop.cz/gallery/49/14836-1413_euroregiony_mapa.jpg

Příloha č. 2 – Mapa Euroregionu Šumava

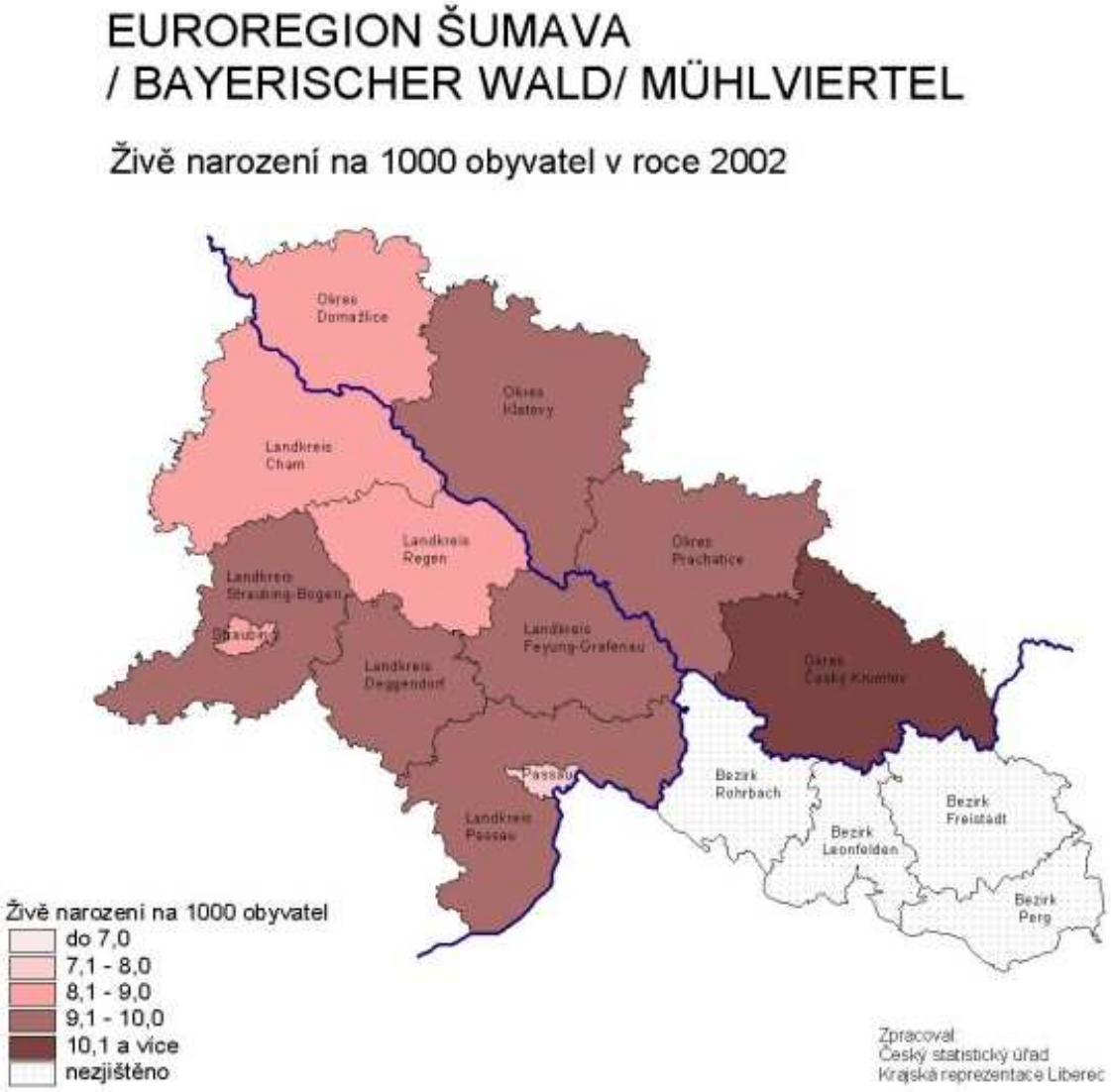

Zdroj: http://www.czso.cz/xl/edicniplan.nsf/t/8D00258EB4/$File/sumava04.jpg

Příloha č. 3 – Mapa Euroregionu Silva Nortica

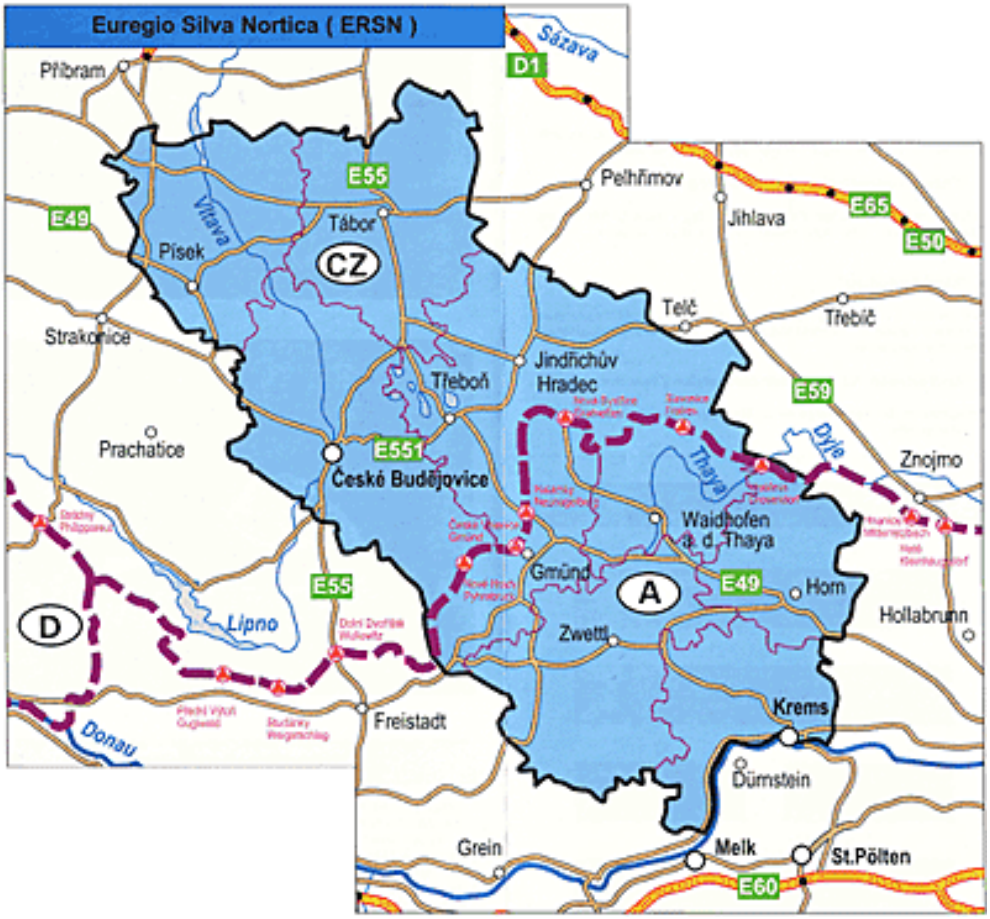

Zdroj: http://www.silvanortica.com/old/obrazky/mapka_sn.gif

Příloha č. 4 – Mapy Evropského regionu Dunaj – Vltava

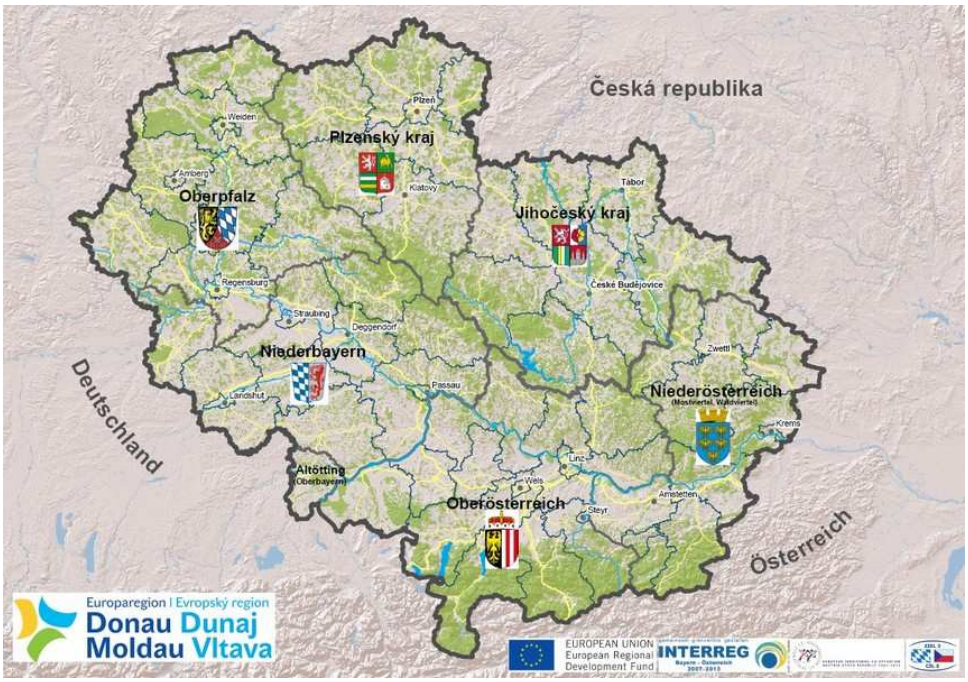

Zdroj: http://www.kraj-jihocesky.cz/archiv_aktualit.php?par[id_v]=1&par[lang]=CS&par[akt]=2720

Zdroj: http://www.silvanortica.com/cs/section-54/evropsky-region-dunaj-vltava.htm

Příloha č. 5 – Přehled subjektů pro příhraniční spolupráci v Jihočeském kraji

Název	*Adresa*	*Kontaktní osoba*	*www, Tel., E-Mail*
Jihočeský kraj, Krajský úřad JK	U Zimního stadionu 1952/2 370 76 České Budějovice	**Mgr. Vladimíra Pavlová,** vedoucí odd. vnějších vztahů a zahraniční spolupráce	http://www.kraj-jihocesky.cz/ 386 720 495 pavlova@kraj-jihocesky.cz
Jihočeská centrála cestovního ruchu (JCCR)	Česká 154/36, 37001 České Budějovice	**Ing. Pavla Konopová, PhD.** ředitelka organizace	http://www.jccr.cz/ 381 201 283 info@jccr.cz
Euroregion Šumava	Náměstí Míru 63/1 339 01 Klatovy	**Ing. František Vlček** předseda	http://www.euregio.cz/ 376 399 472 info@euregio.cz
Euroregion Silva Nortica	Janderova 147/II 377 01 Jindřichův Hradec	**Mgr. Pavel Hložek** jednatel	http://www.silvanortica.com/ 602 491 498 info@silvanortica.com
Mikroregion Sdružení Růže	Žižkovo náměstí 107 37312 Borovany	**PhDr. Stanislav Malík**, předseda	http://www.sdruzeniruze.cz/ 87 981 550 malikruze@volny.cz
Přeshraniční impulzní centrum Sdružení Růže	Žižkovo náměstí 107 37312 Borovany	**Ing. Eva Dupkaničová,** manažerka	http://www.pic.sdruzeniruze.cz/ 776 329 992 impulz@centrum.cz
Společnost tří zemí	U Zimního stadionu 1952/2 370 76 České Budějovice	**Mgr. Denisa Holečková**, referent pro zahraniční vztahy	http://www.s3z.eu/ 386 720 290 holeckova@kraj-jihocesky.cz
SMOJK	Husova tř. 1847/5 370 01 České Budějovice	**Ing. Miroslav Beneš** tajemník	http://www.smojk.cz/ 387 310 379 miroslav.benes@smojk.cz
RERA	Boženy Němcové 49/3, 370 01 České Budějovice	**PhDr. Jiří Vlach** ředitel	http://www.rera.cz/ 386 720 858 info@rera.cz

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 6 – Přehled uskutečněných řízených rozhovorů

Jméno	***Pozice***	***Datum rozhovoru***
Mgr. Vladimíra Pavlová	vedoucí Oddělení vnějších vztahů a zahraniční spolupráce Odboru marketingu a vnějších vztahů Krajského úřadu Jihočeského kraje	9. března 2011 23. března 2011 31. března 2011
Ing. Petr Štumpf	člen Katedry obchodu a cestovního ruchu Ekonomické fakulty JČU v Českých Budějovicích, dříve působil v JCCR	30. března 2011 7. dubna 2011 14. dubna 2011
Ing. Eva Dupkaničová	manažerka Přeshraničního impulsního centra Sdružení Růže	24. března 2011
Mgr. Pavel Hložek	jednatel české části Euroregionu Silva Nortica, externí spolupracovník RERA	31. března 2011
Ing. Miroslav Beneš	tajemník Svazu měst a obcí Jihočeského kraje (SMOJK)	5. dubna 2011

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 7 – Informace o projektu ***„Rožmberský rok 2011“***

Rožmberský rok 2011 je jedním z hlavních letošních projektů Jihočeského kraje na podporu cestovního ruchu. Letos uplyne 400 let od úmrtí posledního mužského potomka nejvýznamnějšího šlechtického rodu Rožmberků Petra Voka.

Po celý rok budou připomínat odkaz tohoto rodu dvě velké výstavy v Praze (výstava Rok růže v Rožmberském paláci na Pražském hradě a výstava ve Valdštejnské jízdárně), tematicky zaměřené expozice v muzeích zřizovaných Jihočeským krajem, divadelní představení a slavnosti jihočeských měst a obcí. Jihočeský kraj podpořil tento projekt v rámci grantového programu třemi miliony korun.

Dalšími partnery jsou Národní památkový ústav (správce někdejších rožmberských rezidencí) a Správa Pražského hradu. Za mediální podpory Mladé fronty Dnes a Českého rozhlasu má tento projekt zvýšit zájem o historické památky a přilákat do jižních Čech co nejvíce návštěvníku.

Další informace o projektu Rožmberský rok, kalendář připravovaných akcí a jiné zajímavosti je možné nalézt na oficiálních stránkách projektu:

http://www.rozmberskyrok.cz/

ROŽMBERSKÝ ROK

Zdroj: http://www.rozmberskyrok.cz/

Příloha č. 8 – Stručný popis projektu – Fond malých projektů

Registrační číslo.....
(žadatel nevyplňuje)

STRUČNÝ POPIS PROJEKTU V ČESKÉM JAZYCE

1.1. Obecné údaje o projektu	
Název projektu:	**Cyklomapa tří zemí**
Název žadatele:	Jihočeská centrála cestovního ruchu
Název partnera:	Oberösterreich Tourismus
Území dopadu projektu:	jižní Čechy, Horní Rakousko, Východní Bavorsko

1.2. Stručný popis projektu:

Obsah projektu (stručně - max. 500 znaků)

Záměrem projektu je vytvoření společné přeshraniční cykloturistické mapy, která bude zachycovat příhraniční části regionů jižní Čechy, Horní Rakousko a Východní Bavorsko. Mapa bude sloužit pro účely Jihočeského kraje, JCCR a partnerských zahraničních organizací, výhradně jako propagační materiál bezplatně distribuovaný veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.

Přeshraniční dopad projektu: (stručně – max. 500 znaků)

V rámci projektu budou zúčastněné organizace spolupracovat na přípravě, koordinaci a propagaci tohoto turistického materiálu. „Cyklomapa tří zemí" významně doplní nabídku turistických materiálů ve společném regionu a bude tak splněn základní předpoklad pro vnímání tohoto příhraničního území jako turisticky atraktivního celku. Prohloubí se spolupráce partnerských organizací, což je hlavní východisko pro plánování dalších společných projektů do budoucna.

Výstupy projektu: (stručný popis aktivit včetně termínů konání a údajů o počtech a množství – max. 500 znaků)

Projekt bude realizován v termínu 1.9.2011 - 29.2.2012. Bude sestaven 6-členný projektový tým složený ze zástupců JCCR, OÖ Tourismus a Tourismusverband Ostbayern, který zajistí sběr materiálu a konečný návrh pro vytvoření společné mapy. Mapa bude vydána v celkovém nákladu 30. 000 ks a bude zdarma distribuována veřejnosti prostřednictvím zmíněných organizací a jejich partnerů na veletrzích cestovního ruchu.

1.3. Rozpočet projektu:

Kategorie výdajů:	Výše výdajů v EUR
1. Personální výdaje	0,00
2. Věcné a externí výdaje	4 418,00
3. Investice	0,00
4. Výdaje celkem	4 418,00

1.4. Financování projektu:

Finanční zdroje:	Částka v EUR	% podíl
Způsobilé výdaje projektu	4 418,00	**100,00**
Finanční příspěvek z ERDF	**2 209,00**	**50,00**
Finanční příspěvek žadatele	2 209,00	**50,00**
Z toho:		
Předpokládané příjmy projektu použité ke krytí Finančního příspěvku žadatele	0,00	0,00
Vlastní podíl žadatele	2 209,00	50,00

Příloha č. 9 – Stručný popis projektu – Dispoziční fond

Registrační číslo: .....
Vyplňuje Administrátor

ČESKÝ STRUČNÝ OBSAH PROJEKTU

1. Název a umístění projektu, žadatel:

Název projektu: Cyklomapa tří zemí

Místo realizace: jižní Čechy, Horní Rakousko, Východní Bavorsko

Žadatel: Jihočeská centrála cestovního ruchu

Partner: Tourismusverband Ostbayern

2. Stručný popis projektu:

Termín realizace *(konkrétní datum konání, nebo např. rozsah v měsících)*: 1. 9. 2011 - 29. 2. 2012

Stručný popis projektu:
Záměrem projektu je vytvoření společné přeshraniční cykloturistické mapy, která bude zachycovat příhraniční části regionů jižní Čechy, Horní Rakousko a Východní Bavorsko. Mapa bude sloužit pro účely Jihočeského kraje, JCCR a partnerských zahraničních organizací, výhradně jako propagační materiál bezplatně distribuovaný veřejnosti na veletrzích cestovního ruchu.

Kvalita přeshraniční spolupráce (viz žádost o podporu):
V rámci projektu budou zúčastněné organizace spolupracovat na přípravě, koordinaci a propagaci tohoto turistického materiálu. Bude sestaven 6-členný projektový tým složený ze zástupců partnerských organizací, který zajistí sběr materiálu a konečný návrh pro vytvoření společné mapy.

Cíle/ očekávané výsledky / dopady:
Hlavním cílem je podpořit rozvoj cestovního ruchu v příhraničních oblastech jižních Čech, Východního Bavorska a Horního Rakouska, a to v oblasti cykloturistiky. „Cyklomapa tří zemí" významně doplní nabídku turistických materiálů ve společném regionu a bude tak splněn základní předpoklad pro vnímání tohoto příhraničního území jako turisticky atraktivního celku. Prohloubí se spolupráce partnerských organizací, což je hlavní východisko pro plánování dalších společných projektů do budoucna.

U opakovaných projektů – popis inovace:

3. Financování projektu

	Částka v € / % z celkových nákladů	
Národní veřejné prostředky (finanční příspěvek žadatele):	3314 EUR	50%
Prostředky Cíl 3 (Dispoziční fond):	1105 EUR	17%
Ostatní programy EU:	2209 EUR	33%
Prostředky celkem:	6628 EUR	100%

4. Podpis žadatele

.....
statutární zástupce žadatele

Příloha č. 10 – Partnerská dohoda – Dispoziční fond

Partnerská dohoda / Partnerschaftsvereinbarung

K ŽÁDOSTI O PODPORU PROJEKTU V ČESKÉM PŘÍHRANIČÍ / ZUM ANTRAG ZUR FÖRDERUNG EINES PROJEKTES IM TSCHECHISCHEN GRENZRAUM

Žadatel/Antragsteller:	**Jihočeská centrála cestovního ruchu**
Název projektu:	**Cyklomapa tří zemí**
Projektname:	**Drei-Länder Fahrradkarte**

Účelem této partnerské dohody je stanovení práv a povinností partnerů na projektu.	Gegenstand dieser Partnerschaftsvereinbarung ist die Festlegung von Rechten und Pflichten an dem Projekt.
Partner ve smyslu článku 2, č. 4, Nařízení (ES) č. 1083/2006, je ten, který odpovědně spolupůsobí při zahájení nebo při zahájení a realizaci projektu.	Partner im Sinne von Artikel 2 Nr. 4 der Verordnung (EG) Nr. 1083/2006 ist, wer an der Einleitung oder Einleitung und Durchführung des Projektes verantwortlich mitwirkt.
Projektu se účastní partneři uvedení v projektové Žádosti o podporu.	An dem Projekt sind die im Antrag aufgeführten Partner beteiligt.
Změna této partnerské dohody musí být učiněna písemně a vyžaduje souhlas Správce Fondu.	Eine Änderung dieser Partnerschaftsvereinbarung bedarf der Schriftform und der Zustimmung des Fondverwalters.
Další ustanovení partnerů nesmí narušovat obsah této partnerské dohody.	Weitergehende Regelungen der Partner dürfen nicht gegen den Inhalt dieser Partnerschaftsvereinbarung verstoßen.
Partnerská dohoda nabývá účinnosti poté, co byla podepsána všemi partnery (žadatel/partner).	Die Partnerschaftsvereinbarung tritt in Kraft, sobald sie von allen Partnern (Antragsteller, Partner) unterzeichnet worden ist.

Partnerství na projektu musí splňovat minimálně 2 ze 4 kritérií přeshraniční spolupráce:	**Projektpartnerschaft muss mindestens 2 aus 4 Kriterien der grenzüberschreitenden Mitarbeit erfüllen:**	
Byl projekt společně **připraven**? / Wurde das Projekt gemeinsam ausgearbeitet?	☒ ANO/JA	☐ NE/NEIN
Bude projekt společně **realizován**? / Wird das Projekt gemeinsam durchgeführt?	☒ ANO/JA	☐ NE/NEIN
Bude projekt společně **financován**? / Wird das Projekt gemeinsam finanziert?	☐ ANO/JA	☒ NE/NEIN
Bude do projektu zapojen **společný personál**? / Wird in dem Projekt gemeinsames Personal eingesetzt?	☒ ANO/JA	☐ NE/NEIN

Prohlášení o partnerství	**Partnerschaftserklärung**
Prostudovali jsme si výše uvedený projekt a souhlasíme s jeho obsahem. Zavazujeme se, že se budeme řídit zásadami dobrého partnerství.	**Wir haben uns mit dem Projekt vertraut gemacht und sind mit seinem Inhalt einverstanden. Wir verpflichten uns, uns nach den Grundsätzen der guten Partnerschaft zu richten.**

Žadatel/Antragsteller:	Jihočeská centrála cestovního ruchu
Místo a datum/Ort und Datum:	České Budějovice, 15. 4. 2011
Podpis/Unterschrift:	

Partner:	Tourismusverband Ostbayern
Místo a datum/Ort und Datum:	České Budějovice, 15. 4. 2011
Podpis/Unterschrift:	